

Извештај
Комисије за квалитет
Високе школе струковних студија
за васпитаче
„Михаило Палов”, Вршац,
за школску 2013/14. годину

САДРЖАЈ

Извештај Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, за школску 2013/14. годину	3
Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета	4
Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета	9
Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета	12
Стандард 4: Квалитет студијског програма	14
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	22
Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада	26
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	49
Стандард 8: Квалитет студената	52
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса	64
Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке	67
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	70
Стандард 12: Финансирање	74
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	76
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	78

Извештај Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, за школску 2013/14. годину

У складу са савременим трендовима и захтевима и са циљем интегрисања у јединствен европски систем високог образовања, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и у току школске 2013/14. године наставила је да спроводи и унапређује мере за обезбеђивање квалитета високошколске установе. Мере за обезбеђење квалитета односе се на саму институцију, затим на обезбеђење квалитета наставног процеса, квалитета студијских програма, научно-истраживачког, уметничког и стручног рада, квалитета наставника и сарадника, студената и осталих елемената стандарда за проверу квалитета, а у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета високошколске установе. Осигурање квалитета обухвата следеће процесе: екстерну евалуацију институције и програма, самоевалуацију или интерну евалуацију, студентску евалуацију. Процес контроле квалитета је само део процеса осигурања квалитета, који се остварују кроз извештаје Комисије за обезбеђење квалитета, анализе Наставно-научног већа и Савета школе.

У току школске 2013/14. године, Комисија за обезбеђење квалитета је одржала 3 састанка. Комисију чини 11 чланова, и то директорка школе, запослени из редова наставног и ненаставног кадра школе и студенти, представници Студентског парламента. У саставу комисије су: др Јелена Пртљага (директорка школе), академик Грозданка Гојков, др Александар Стојановић, др Тања Недимовић, др Еуђен Чинч, др Наташа Стурза Милић, Биљана Вујасин, Адријан Божин (из редова наставног особља), Зоран Марјанов (из редова ненаставног особља), и два представника Студентског парламента. Такође, у току школске 2013/14. године у рад Комисије, у складу са преузетим обавезама и активностима, у рад су се укључивале и следеће колегинице: мр Ивана Ђорђевић, МА Снежана Пртљага, МА Даница Веселинов и МА Љиљана Келемен. Комисија је пратила остваривање Стратегије за обезбеђивање квалитета, стандарда и процедура обезбеђења квалитета, континуирано радила на реализовању Акционог плана, али и предлагала одговарајуће превентивне и корективне мере. У протеклој школској години у процес обезбеђења квалитета укључени су били сви субјекти и тела, и то: Комисија за обезбеђење квалитета, Наставно веће, органи управљања, катедре, Студентски парламент итд. Сви субјекти и тела имали су право, али и обавезу да учествују у обезбеђењу квалитета на свом радном месту и кроз учешће у раду тела која обезбеђују квалитет.

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

У оквиру Стандарда 1, у школској 2013/14. години реализоване су следеће активности предвиђене Акционим планом, у складу са предвиђеним роковима, носиоцима активности и лицем одговорним за реализацију активности:

- Преиспитивање усвојеног плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета;
- Усвајање документа о анализи резултата анкета са пратећим превентивним и корективним мерама;
- Спровођење анкета и упитника предвиђених Акционим планом;
- Утврђивање школског календара рада као и распореда наставе и вежби;
- Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера;
- Анализа квалитета научно – истраживачког уметничког и стручног рада и усвајање превентивних и корективних мера;
- Планирање нових наслова Издавачке делатности;
- Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром Високе школе;
- Анализа и оцена од стране предшколских установа у којима су студенти обављали педагошку праксу;
- Анализирање распореда и успешности студената у оквиру педагошке праксе;
- Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера;
- Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци;
- Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера;
- Израда и усвајање годишњег финансијског плана;
- Оцена укључености студената у процес самовредновања;
- Анализа доступности информација у вези са контролом квалитета, усвајање превентивних и корективних мера.

Реализоване активности су у складу са Статутом установе и Стратегијом обезбеђења квалитета. У оквиру Стандарда 1 у току школске 2013/14. године, у склопу свакодневних активности, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” и сви њени запослени континуирано су радили на побољшању и корекцији активности на којима су ангажовани.

У току школске године, са седницама Комисије за квалитет, у функцији побољшања услова примене Акционог плана као и саме Стратегије, установљене су и одређене корективне мере. Наиме, утврђено је да у рад Комисије треба укључити и нове чланове. У складу са тим, у рад Комисје укључене су и: Љиљана Келемен, мр Ивана Ђорђевић, Даница Веселинов и Снежана Пртљага. Такође, констатовано је да спровођење упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената треба вршити током целе школске године а студентске евалуације за студенте треће године треба радити у фебруару и јуну. Студентске евалуације за студенте прве и друге године радиће се у фебруару и октобру а све измене које је установила Комисија за квалитет биће унете у Акциони план.

Акциони план

Стандард	Активност	Рок	Субјекти
1.	Периодично преиспитивање и унапређивање стратегије обезбеђивања квалитета	једном у току године	Комисија за квалитет(др Еуђен Чинч), Наставно веће
	Периодично преиспитивање и унапређивање акционог плана за спровођење стратегије	једном у току године	Комисија за квалитет (др Еуђен Чинч), Наставно веће, директор, катедре
2.	Периодично преиспитивање усвојеног плана рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић) , Наставно веће, директор, катедре
	Сачињавање и усвајање годишњег извештаја о раду Комисије за обезбеђивање квалитета	01. децембар	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор, Наставно веће, катедре
3.	Усвајање документа о анализи резултата анкета са пратећим превентивним и корективним мерама	01. децембар	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), Наставно веће, катедре
4.	Спровођење анкете студената о процени услова и организације студијског програма, анализа и усвајање превентивних и корективних мера	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић) , директор, Наставно веће, студенти
	Спровођење упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	током целе године	Комисија за квалитет, (др Т. Недимовић) директор, Наставно веће, студенти
	Спровођење анкете о квалитету дипломираних студената код послодаваца, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	једном у три године	комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, студенти, васпитачи, директори вртића
	Анализа успешности студената	једном у три године	Комисија за квалитет (др Т. Недимовић), директор, Наставно веће, студенти
5.	Утврђивање школског календара рада	15. септембар	директор школе (организује израду), Наставно веће (разматра и усваја календар рада

	Утврђивање распореда наставе и вежби	пре почетка школске године – 15. септембар, на почетку пролећног семестра – 1. Фебруар	наставник задужен за распоред (др А. Стојановић), директор, Наставно веће (разматра распоред), Комисија за квалитет, студенти (Судентски парламент)
	Спровођење упитника за самоевалуацију радног оптерећења студената, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др А. Стојановић) , директор, Наставно веће, студенти
	Спровођење упитника за наставничку евалуацију наставе, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	мај	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, Наставно веће, студенти
	Анализа плана наставе и планова рада на појединачним предметима, поштовања календара и распореда наставе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар	катедре, Наставно веће, директор, студенти
6.	Анализа квалитета научно-истраживачког уметничког и стручног рада и усвајање превентивних и корективних мера	15. октобар	наставници, катедре, Комисија за квалитет (др Ј. Пртљага) директор, Наставно веће
	Планирање нових наслова издавачке делатности	на почетку школске године	Комисија за издавачку делатност, директор школе, Наставно веће, комисија за квалитет (др Ј. Пртљага)
7.	Анализирање квалитета као и потреба за наставним кадром школе	на почетку школске године	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, катедре, студенти
	Спровођење упитника за вредновање педагошког рада наставника и рада ненаставног особља, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	За студенте прве и друге године – фебруар и октобар; За студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др А. Стојановић), директор, наставно веће, студенти
8.	Анализа и оцена од стране предшколских установа у којима су студенти обављали педагошку праксу	Јануар или мај	наставници и сарадници, организатор педагошке праксе, Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор предшколске установе, васпитачи, студенти

	Анализирање распореда и успешности студената у оквиру педагошке праксе	јануар или мај	наставници и сарадници, организатор педагошке праксе, Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), директор предшколске установе, васпитачи, студенти
	Анализа пролазности студената према испитним роковима са предлогом превентивних и корективних мера	сваке године у октобру, након завршетка испитних рокова	Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), референт за студентска питања, Наставно веће, студенти
	Спровођење анкете студената о процени објективности оцењивања	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	студенти, Комисија за квалитет (др Н. Стурза Милић), наставници, директор
9.	Обезбеђивање уџбеника и обавезне литературе у библиотеци.	континуирано током целе године	Наставно веће, катедре, библиотекар, Комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Анализа доступности уџбеника и литературе и усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Наставно веће, катедре, библиотекар, комисија издавачке делатности, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
	Осавремењивање информатичке лабораторије, кабинета, учионица	континуирано	директор, Наставно веће, Комисија за квалитет (Б. Вујасин, проф.), студенти
10.	Спровођење упитника за студентску евалуацију квалитета органа управљања, анализа резултата, усвајање превентивних и корективних мера	за студенте прве и друге године – фебруар и октобар; за студенте треће године – фебруар и јун	Комисија за квалитет (др Г. Гојков), Наставно веће, студенти
11.	Анализирање квалитета опреме, усвајање превентивних и корективних мера	јануар или мај	Комисија за квалитет, (др Г. Гојков), Наставно веће, студенти

12.	Израда и усвајање годишњег финансијског плана	фебруар	директор, стручна служба, Наставно веће
	Израда и усвајање годишњег финансијског извештаја	фебруар	директор, стручна служба, Наставно веће
13.	Оцена укључености студената у процес самовредновања	јануар или мај	комисија за квалитет (А. Божин), Наставно веће, студенти
14.	Анализа доступности информација о контроли квалитета, усвајање превентивних и корективних мера	континуирано	Комисија за квалитет, Наставно веће,

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Дугорочно планирање стручних, образовних и научно-истраживачких активности на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” вршило се на основу анализе значајних чинилаца који су у претходном тексту истакнути. Такође, и краткорочно планирање се вршило на основу континуираног прикупљања битних података. У школској 2013/14. години редовно је контролисано испуњавање мисије и зацртаних циљева. Контрола квалитета ослањала се на конкретне и проверљиве елементе као што су оствареност циљева и очекивања. Посебна пажња усмеравана је на:

- квалитет извођења наставе,
- спровођење испита (као и дипломских и специјалистичких испита),
- успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета,
- организацију и анализу квалитета студентске праксе,
- број и квалитет дипломираних студената,
- квалитет појединачних уџбеника,
- број наставника, сарадника и студената по групама,
- просторне капацитете и опремљеност,
- праћење примена различитих процедура, да ли је њихова примена ефикасна и правична,
- доношење нових правилника и докумената у циљу повећања квалитета студирања на Високој школи „Михаило Палов” и сл.

У оквиру Стандарда 2 у току школске 2013/14. године чланови Комисије за обезбеђење квалитета и сви остали релевантни субјекти у Школи трудили су се да поштују Акциони план активности са роковима за извршење квалитета.

У протеклој школској години, у планираним роковима реализоване су све активности предвиђене Акционим планом

– извор:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/akcioni%20plan.pdf>

Учешће студената у поступцима осигурања квалитета било је неизоставно. Студенти су учествовали у раду Комисије за квалитет, као и у раду Наставног већа и Савета школе. Студенти су активно учествовали у раду Студентског парламента (доносили одлуке које се односе на унапређење квалитета рада, обавештавали студенте, чланове Студентског парламента о важним питањима која су се односила на праћење и осигурање квалитета, учествовали у студентским анкетама (у свим фазама анкетирања). У протеклој школској години, званично је регистрован Студентски парламент „Јувентас“ Вршац (26.02.2014. године). На оснивачкој скупштини усвојен је Статут студентског парламента „Јувентас“.

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Statut-Studentskog-parlamenta.pdf>

Циљ студентског вредновања педагошког рада наставника Високе школе јесте формирање мишљења студената о педагошком раду наставника, о објективности оцењивања, о процени услова и организације студијских програма и др., а резултати студентског вредновања користе се за редовно праћење и контролу квалитета наставног процеса, као део опште политике у области обезбеђења квалитета. Студентско вредновање спроводило се, у складу са Акционим планом, у предвиђеним терминима, путем писменог упитника са понуђеним одговорима. Посебно се наглашава да су се студенти у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Божића. Наводимо анкете које су Акционим планом Комисије за обезбеђење квалитета предвиђене, и које су обављене у току школске 2013/14. године:

- Студентска евалуација услова и организације студијског програма извршена је у периоду од 20.10. до 22.10.2014. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 120 студената на смеру Струковни васпитач.

- Студентска евалуација објективности оцењивања извршена је у периоду од 20. 10. до 22. 10. 2014. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне аспекте објективности оцењивања на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 59 студената.
- Подаци о студентским проценама њиховог радног оптерећења прикупљени су *Упитником за самоевалуацију радног оптерећења студената високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу*, током октобра 2014. год. Испитивање је извршено на узорку од 77 студената. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и испита. Процене су вршили на скали од 1 до 5.
- Подаци о студентским проценама њиховог радног оптерећења прикупљени су *Упитником за самоевалуацију радног оптерећења студената високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу*, током октобра 2014. год. Испитивање је извршено на узорку од 13 студената. Студенти су за сваки предмет из којег су положили испит процењивали укупан број сати који им је био потребан за припремање предиспитних обавеза и испита. Процене су вршили на скали од 1 до 5.
- Подаци о студентским оценама квалитета органа управљања прикупљени су *Упитником за студентску евалуацију квалитета органа управљања високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу*, током октобра 2014. год. Студенти су своје процене изражавали на скали од 1 до 5, при чему је 1 најнижа, а 5 највиша оцена. У испитивању су учествовала 83 студента.
- Током школске 2013/2014. год. анкетирано је 45 дипломираних студената. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених основних студија. Најпре су на скали од 1 до 5 процењивали степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Након тога су вршили рангирање разних аспеката њихове стручне оспособљености, према степену изражености тих компетенција.

Комисија за квалитет донела је одлуку у вези са прецизирањем скале оцена која ће се користити приликом анализе студентских анкета:

4,51 – 5,00 – одличан

3,51 – 4,50 – врло добар

2,51 – 3,50 – добар

2,01 – 2,50 – довољан

Испод 2,00 – не задовољава

У извештају Комисије за квалитет за 2012/13. годину, у оквиру предлога мера и активности обухваћеним Стандардом 2, предложена је потреба за појачањем и конкретизовањем улога појединих чланова Комисије за квалитет у вези са повећањем квалитета рада (прегледност сајта, медијација чланова Студентског парламента и осталих субјеката Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, помоћ при регистрацији Студентског парламента као удружења грађана, праћење промена на сајту КАПКА, унапређење студентских анкета и др.). У том погледу, млађе колеге (наставници и сарадници) интензивније су се укључиле у рад Комисије за квалитет. То су наставници: МА Љиљана Келемен, МА Снежана Пртљага, МА Даница Веселинов, мр Ивана Ђорђевић, Радмила Палинкашевић.

У току школске 2013/14. године конкретизована је улога правника школе Стевана Миљкова (ненаставно особље) у погледу сталне обавезе да континуирано прати и прослеђује материјал актуелних законских одредаба и обавештава чланове Комисије за квалитет о истим. Такође, у току претходне школске године континуирано је праћен сајт Комисије за акредитацију са циљем усаглашавања деловања Комисије за квалитет Школе са актуелним законским одредбама (постављеним на сајту).

Мр Предраг Пртљага умногоме је допринео прегледности сајта Високе школе и другим иновацијама (посебно наглашавамо континуирани рад на унапређењу квалитета сајта и презентовања активности у оквиру ТЕМПУС пројекта).

У току протекле школске године усвојени су следећи Правилници и акта:

Правилник о мерилима и основама за утврђивање висине школарине за студијске програме (седница Наставног већа одржана 7.05.2014. године);

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20visini%20skolarine.pdf>

Предлог мера и активности у оквиру Стандарда 2:

- Ажурно праћење законских регулатива и измена стандарда у вези са праћењем квалитета на сајту КАПКА
- Унапређење студентских анкета, њихове примене и обраде
- Веће ангажовање студената у вези са унапређењем студентских анкета, примене и обраде
- Појачана и конкретизована улога нових чланова Комисије за квалитет и осталих субјеката, нарочито, студената, сарадника и млађих наставника.

Прилог 2. 1. Усвојени документ – Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

Извор: <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Prilog-1.1-Publikacija-ustanove.pdf>

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Извор:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/akcioni%20plan.pdf>

Прилог 2. 3. Усвојени годишњи извештаји Комисије за квалитет

На седници Наставног већа одржаној 28.02.2014. године, после детаљне анализе, усвојен је Годишњи извештај Комисије за квалитет за школску 2012/2013. годину. Такође, на седници Савета школе одржаној 28.02.2014. године, усвојен је Годишњи извештај Комисије за квалитет за школску 2012/2013. годину.

Годишњи извештај Комисије за квалитет за школску 2012/2013. годину видљив је на сајту школе:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Izvestaj-komisije-za-kvalitet-za-2012-13.pdf>

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Статутом Високе школе утврђују се послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа и катедри. Висока школа има формално успостављено тело (комисију) с конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета. Детаљи су доступни на сајту:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Statut.pdf>

У току школске 2013/14. године Комисија за квалитет континуирано је пратила квалитет извођења наставе, спровођење испита, успешност студирања у целини и у оквиру појединачних предмета, квалитет појединачних уџбеника, квалитет наставног кадра, број наставника, сарадника и студената по групама, просторне капацитете и опремљеност, ефикасност студија (односно уписаних студената и дипломираних), као и успешност полагања одређених предмета. Комисија је прикупљала повратне информације од садашњих и дипломираних студената, као и њихових послодаваца (о томе колико су стечена знања и вештине током студирања примењиве и корисне), проверавала савременост програма и усклађеност са европским стандардима у одговарајућој области.

Висока школа је обезбедила унапређивање услова и инфраструктуре за периодично праћење квалитета. У том смислу, Комисија за обезбеђење квалитета у току школске 2013/14. године је радила на усавршавању постојећих упитника за самовредновање. Такође, рађено је на унапређењу Стратегије за обезбеђење квалитета и Акционог плана Комисије за квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”.

Треба напоменути да су у складу са корективним мерама које је донела Комисија за квалитет, поред постојећих чланова, у рад Комисије укључени и нови чланови и то: МА Љиљана Келемен, мр Ивана Ђорђевић, МА Даница Веселинов и МА Снежана Пртљага.

На Високој школи струковних студија за васпитаче у Вршцу у току школске 2013/14. године спроведене су следеће анкете намењене студентској евалуацији:

- анкета о педагошком раду наставника,
- анкета о раду ненаставног особља (библиотекара и референта за студентска питања),
- анкета о студијским програмима,
- анкета о радном оптерећењу студената,
- анкета о органима управљања (Савету, Наставном већу, директору),
- анкета о објективности оцењивања.

Повратне информације о компетенцијама дипломираних студената обезбеђиване су на два начина:

- на основу упитника за самопроцену компетенција дипломираних студената, и
- на основу прибављених мишљења предшколских установа о компетенцијама студената који су студије завршили на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”.

У оквиру улоге студената у самовредновању и провери квалитета Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, два представника студената су чланови Комисије за обезбеђење квалитета. Ове представнике је делегирао Студентски парламент; они се редовно позивају на седнице Комисије за обезбеђење квалитета, на којима активно учествују. Представници студената, чланови Комисије за обезбеђење квалитета, на седницама Комисије износе своје сугестије за унапређење Стратегије и осталих докумената којима се обезбеђује квалитет. Представници студената се ангажују на уношењу података из анкета у електронске табеле, како би се могла вршити обрада добијених података. У сарадњи са студентима и свим запосленима, у току школске 2013/14. године континуирано су се предузимале мере и поступци за обезбеђивање максималног учешћа свих релевантних фактора у анкетирању.

У протеклој школској години сваки наставник је добио све извештаје о студентском вредновању, а извештаји о резултатима студентског вредновања и самовредновања наставника достављени су и катедрама, као и Наставном већу Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” који чине и наставници и студенти. Управо је Наставно веће и предложило, а касније и прихватило мере које се односе на унапређење квалитета. Описани механизми пружају критички осврт на циљеве, адекватно обликовање процеса и активности везаних за квалитет, као и одлучивање на транспарентан начин.

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија) с конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета на Високој школи струковних студија за васпитаче, Вршац (извод из статута) и опис рада – доступно на сајту:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Statut.pdf>

Прилог 3.2. Резултати студентске евалуације рада наставника и ненаставног особља (зимски и летњи семестар школске 2013/14. године) – доступно на сајту

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера – доступан на сајту

Стандард 4: Квалитет студијског програма

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

У току школске 2013/14. године Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу реализовала је наставу на два програма струковних студија (*Струковни васпитач* и *Струковни васпитач деце јасленог узраста*) и на два програма специјалистичких студија (*Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм* и *Струковни васпитач специјалиста за афирмацију децјег стваралитета*).

Настава се одвијала на српском, румунском и ромском језику, на основу следећих Уверења Комисије за акредитацију и проверу квалитета:

- Уверења о (ре)акредитацији високошколске установе (донетом 08. 06. 2012.) – доступно на <http://www.uskolavrsac.in.rs/uverenja-o-akreditaciji/>
- Уверења о (ре)акредитацији студијског програма основних струковних студија *Струковни васпитач* – 130 студената (донетим 27. 04. 2012.) – доступно на <http://www.uskolavrsac.in.rs/uverenja-o-akreditaciji/>
- Уверења о акредитацији студијског програма основних струковних студија *Васпитач деце јасленог узраста* – 40 студената (донетим 3.12.2010. године) – доступно на <http://www.uskolavrsac.in.rs/akreditacija-2014/>
- Уверења о акредитацији студијског програма специјалистичких студија *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм* – 20 студената (донетим 29.08.2008. године) - доступно на <http://www.uskolavrsac.in.rs/akreditacija-2014/>
- Уверења о акредитацији студијског програма *Специјалиста за афирмацију децјег стваралитета* – 20 студената (донетим 29.05.2009. године)

У току школске 2013/14. године Комисија за акредитацију и проверу квалитета реакредитовала је два програма наше школе, и то: *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм* – 50 студената (уверење од 7.03.2014. године), и *Васпитач деце јасленог узраста* – 30 студента (уверење од 7.03.2014. године).

У току школске 2013/14. године настављено је спровођење механизма праћења квалитета студијских програма кроз рад Комисије за обезбеђење квалитета чија надлежност је утврђена Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”. Редовна и периодична евалуација програма одвијала се кроз студентску евалуацију, као и кроз самоевалуацију наставника. Комисија је била одговорна и за предлагање мера за унапређење успешности програма, док су основни стандарди праћења квалитета дати у документу *Политика обезбеђења квалитета*.

Контрола квалитета студијских програма обухватала је предузимање мера за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе, као и квалитета педагошке праксе. Настављено је редовно и систематично праћење процедура и политика уписа студената (**Табела 4.1.**), методе поучавања, начини провере знања и исходи и компетенције које добијају студенти када заврше студијски програм, као и њихове могућности запошљавања.

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на свим годинама студија у последње 3 године		
			2011/12	2012/13	2013/14
ОСС - Основне струковне студије					
1.	Струковни васпитач	390	388	389	353
2.	Струковни васпитач деце јасленог узраста	120	23	91	49
	Укупан број студената (ОСС)	510	411	480	402

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
			2011/12	2012/13	2013/14
ССС – Специјалистичке струковне студије					
1.	Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм	20	15	17	20
2.	Струковни васпитач – специјалиста за афирмацију дечјег стваралаштва	20	4	/	20
	Укупан број студената (ССС)	40	19	17	40

Р. б.	*Ниво студија	Број програма	Укупно акредитован број студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
				2011/12	2012/13	2013/14
1.	ОСС	2	510	411	480	402
2.	ССС	2	40	19	17	40

У току школске 2013/14. године посебна пажња посвећена је улози студената у праћењу и контроли квалитета, обезбеђена је њихова активна улога и оцена квалитета програма путем упитника, који садрже елементе вредновања структуре и садржаја студијског програма, као и радно оптерећење студената.

Висока школа струковних студија за васпитаче у Вршцу у протеклој школској години успоставила је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања кроз пажљиво избалансиран однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари). Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму основних студија *Струковни васпитач* и на студијском програму специјалистичких студија – *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм* приказани су на следећи начин:

Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета – студијски програм основних студија – *Струковни васпитач*

Исход	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Назив предмета										
Општа педагогија	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Страни језик 1	✓	✓	✓							
Матерњи језик	✓	✓	✓	✓				✓		
Општа психологија	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Европски контекст националних култура	✓	✓	✓	✓						✓
Филозофија васпитања	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓
Здравствена нега	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Педагошке теорије	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Развојна психологија	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Страни језик 2	✓	✓	✓							
Филозофске основе савремених педагошких теорија	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Вокално-инструментални практикум	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
Примењена логика	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓
Предшколска педагогија	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Породична педагогија	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Правци савремене филозофије	✓	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓
Исход	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Назив предмета										
Информатички практикум	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
Педагошка психологија	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Култура дијалога	✓	✓	✓	✓	✓		✓			
Вокално-инструментални практикум 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
Методика васпитно - образовног рада	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Књижевност за децу	✓	✓	✓	✓	✓			✓		
Ликовна култура	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓		
Моторика деце предшколског узраста	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	
Методика музичког васпитања 1, 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Методика развоја говора 1, 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Методика физичког васпитања 1, 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Методика упознавања околине 1, 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Методика ликовног васпитања 1, 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Методика почетних математичких појмова 1,2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Рана идентификација даровитости										
Пракса 1–6	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Дипломски рад	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Исходи:

1. Дипломирани студенти Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” компетентни су да примене знање у васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста;
2. Оспособљени су да користе адекватну стручну литературу;
3. Имају развијену способност за тимски рад;
4. Могу да пренесу знања на друге;
5. Стекли су компетенције које су у функцији индивидуализације васпитно-образовног рада на предшколском узрасту;
6. Стекли су солидна знања за методичке маневре;
7. Имају способности рада са мањим групама деце;

8. Добро су упућени у савремене методолошке приступе;
9. У стању су да прате савремена педагошка истраживања;
10. Оспособљени су да се и сами окушају у истраживању и мењању сопствене праксе.

Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета: студијски програм специјалистичких студија – *Струковни васпитач – специјалиста за припремни предшколски програм*

Исход	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Назив предмета										
Страни језик	✓									
Конструктивистичка педагогија	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Психофизичка зрелост за школу	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Исход	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Назив предмета										
Предшколска дидактика	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Методика развоја говора и припрема за почетак читања и писања	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Драма и покрет	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Сценографија и костимографија	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Ритмика и плес	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Методика почетних математичких појмова	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓
Методика музичког васпитања	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
Методика ликовног васпитања	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Методика физичког васпитања	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Луткарска радионица	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Основи дириговања и рада са Орфовим инструментаријумом	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
Рецитоване	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	
Специјалистички рад	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Исходи:

1. Специјалисти Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, компетентни су да примене стечена знања и вештине у васпитно-образовном раду са децом у оквиру припремног предшколског програма;
2. Студенти су стекли добро разумевање непосредног циља припремања деце за школу, доприносе њиховој зрелости или готовости за рад у школи;
3. Добро су упознали суштину значења појма зрелости или готовости, савремена теоријска схватања аспеката готовости (спремност детета, али и школе да омогући детету услове за континуирани развој);
4. Схватили су значај уважавања индивидуалних разлика и неједнакости раних искустава, а томе су научили да прилагоде каснија очекивања.
5. Оспособљени су за схватање функција припремног предшколског програма (компензаторска, допуна сазнајног, социјалног и другог искуства...), као и развој способности које олакшавају прелаз са једног ступња на други;
6. Стекли су методичку спремност васпитача за ову функцију;
7. Компетентни су да развијају комуникативне способности детета, културу практичног комуницирања, усмено изражавања, да развијају интересовања и увођење детета у свет писане речи, тумачење текстова;
8. Компетентни су за увођење елемената графичке припреме;
9. Стекли су медијску писменост;
10. Компетентни су за изграђивање почетних математичких појмова и сл. код деце предшколског узраста.

Садржаји и организација наставних програма основних и специјалистичких студија које се реализују на Високој школи, садржаји њима обухваћених курсева, предвиђене наставне методе и стратегије, као и поступци за проверу знања студената у функцији су обезбеђивања планираних исхода учења.

Посебна пажња посвећена је времену потребном за припрему за наставу, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности (у оквиру Катедри и Наставног већа). Тежиште се са предавања преносило се на сарадњу са студентима која се спроводила кроз партнерски однос студента и професора, менторски рад и самостални рад студената. Са истим циљем, у оквиру плана сви предмети су тако осмишљени да трају један семестар што студентима олакшава савладавање градива које је мањег обима. У исто време, програми су конципирани тако да студент преузима одговорност за учење редовно се припремајући за наставу, редовно и активно учествујући у њој и одговарајући на захтеве предиспитних обавеза (које, између осталог, подразумевају учесталије колоквијуме, који су саставни део испита и улазе у коначну оцену, те се студенти на основу положених колоквијума могу ослободити полагања дела испита). Интерактивност наставе се повећава, и студендова пажња се преусмерава са испита на сам процес наставе. Тако долазимо до перманентног рада студената у току студија, као и до сталног праћења њиховог напретка, што води растерећењу студената, односно смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија.

У прилог томе говоре подаци приказани у **Табели 4.2.** који указују на тренд повећања процента дипломираних у односу на број уписаних студената у претходне три године на смеру струковни васпитач. У школској 2013/14. години на струковним студијама тај проценат је виши у односу на претходне две школске године (45% 2011/12. И 56% 2012/13.) и износи 61% на струковним студијама. На специјалистичким студијама у школској 2013/14. години присутно је значајно смањење процента студената који су завршили специјалистичке студије - 18% специјализаната (у односу на број уписаних) је завршило своје студије у овој школској години. Након разматрања овог извештаја, биће донете превентивне и корективне мере за овај сегмент.

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма.

*Ниво студија	2011/12			2012/13			2013/14		
	уписани	диплом.	%	уписани	диплом.	%	уписани	диплом.	%
ОСС	185	84	45%	263	147	56%	259	166	61%
ССС	19	15	79%	17	15	88%	40	7	18%
Укупно	204	99	48,5%	280	162	57,8%	299	173	57,8%

Подаци приказани у **Табели 4.3.** показују да се просечно трајање студија у претходне три школске године смањује, и да је у 2013/14. години просечно трајање студија на струковним студијама 3 године и 5 месеци, а на специјалистичким студијама 1 година и 2 месеца.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

*Ниво студија	2011/12		2012/13		2013/14	
	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија	Број дипломираних	Просечно трајање студија
ОСС	84	3 г. и 8 м..	147	3 г. и 6 м.	166	3 г. и 5 м.
ССС	15	1 г. и 5 м.	21	1 г. и 4 м.	14	1 г. и 2 м.

У складу са Акционим планом, и ове школске године Висока школа је обезбедила студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма. Студентска евалуација организације и квалитета студијског програма извршена је у периоду од 20.10. до 22.10.2014. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 120 студената. Резултати ове евалуације наведени су на следећи начин:

Просечне оцене организације и квалитета студијског програма

Елемент студијског програма	Просечна оцена
Међусобна усклађеност предмета на студијском програму	3,51
Оптималност захтева студијског програма	3,30
Студентима је понуђено више изборних предмета	3,78
Исходи (циљеви) сваког предмета су познати	3,71
Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ)	3,64
Детаљи извођења наставе за сваки предмет су познати	3,75
Литература која ће се користити за припрему испита је позната	3,88
Доступност литературе која се користи за припрему испита	3,90
Доступност информације о систему полагања испита и оцењивања	3,95
Оптималност укупног броја недељних часова свих предмета у току семестра	3,83
Благовременост и јавност у обавештавању студената о распореду часова	3,66
Оптималност материјално-техничких услова реализације наставног програма	3,63
Усклађеност студентске праксе са природом студијског програма	4,14
Оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе	4,10
Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе	4,18
Успостављеност система за обезбеђење и праћење квалитета, у који су укључени и студенти	3,83
Укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом	3,37

На основу добијених података, може се уочити да студенти веома високим оценама (преко 4) оцењују усклађеност студентске праксе са природом студијског програма (4,14), оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе (4,10) и благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе (4,18). Најниже просечне оцене (које су и даље више од оцене 3) су: оптималност захтева студијског програма (3,30), укљученост студената преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом (3,37) и међусобна усклађеност предмета на студијском програму (3,51). У складу са добијеним резултатима, следиће предлог превентивних и корективних мера.

У школској 2013/14. години, када се ради о доступности информација о дипломском раду, стручној пракси, студијским програмима и исходима учења, могло би се рећи да су евидентне значајне предности које пружа сајт: <http://www.uskolavrsac.edu.rs>. Успостављена је добра координација између наставника, као и надлежних тела у школи који редовно достављају све информације администратору сајта, који, с друге стране, одмах реагује и благовремено и редовно поставља све пристигле информације на сајт.

Захтеве које треба да испуне дипломски и специјалистички радови у погледу академске методологије, формалних аспеката, практичне оријентације и критеријума оцењивања доступни су студентима на сајту школе (доступно на <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/UPUTSTVA-ZA-DIPLOMSKE-I-SPECIJALISTICKE-RADOVE1.pdf>)

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац је и у току школске 2013/14. године редовно прибављала повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и студијских програма, као и о степену задовољства стеченим квалификацијама дипломаца.

Током школске 2013/2014. год. анкетирано је 45 дипломираних студената о степену задовољства стеченим квалификацијама.. Испитаници су попуњавали упитник којим су процењивали своје компетенције за позив васпитача, након завршених основних студија. Најпре су на скали од 1 до 5 процењивали степен њихове оспособљености у разним областима васпитачког позива, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Након тога су вршили рангирање разних аспеката њихове стручне оспособљености, према степену изражености тих компетенција. На основу добијених резултата може се уочити да су испитаници, у просеку, давали веома високе оцене за њихову оспособљеност у свим областима васпитачког позива. Најнижу просечну оцену (која је и даље веома висока) има оспособљеност за примену метода којима се подстиче учење као конструкција знања (4,33), а највишу оспособљеност за примену индивидуализације у васпитно-образовном раду (4,89). Дипломирани студенти стављају на високо место њихову оспособљеност за самостално конципирање педагошке теоријске основе за практичан рад, учешће у мењању структуре предшколске институције у отворени систем васпитања, као и оспособљеност за подстицање креативности (од 4,44 – 4,67).

б) SWOT анализа

S (Предности)	Циљеви студијског програма усклађени су са исходима учења Исходи учења одређују садржај наставног програма, његову организацију, наставне методе и стратегије Исходи учења описују суштинска знања, вештине и ставове за које се очекује да је дипломирани студент способан да их демонстрира Активности у оквиру ТЕМПУС пројекта (хармонизација курикулума) доприносе већој укључености већег броја наставника и студената у креирање новог курикулума
W (Слабости)	Пад броја и процента дипломираних у односу на број уписаних студената на специјалистичким студијама Недовољна мотивисаност и укљученост студената у процесе обезбеђења квалитета
O (Могућности)	Већи акценат ставити на предиспитне обавезе и мотивисање студената за испуњавање предвиђених захтева у скалу са критеријумима квалитета студијских програма (пре свега на специјалистичким студијама) Пронаћи начине за већу мотивисаност и укљученост студената у процесе обезбеђења квалитета Преиспитати препоручени број страна за израду Дипломског и Специјалистичког рада
T (Препреке)	Инертан Студентски парламент

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 4

- На колегијуму специјалистичких студија анализирати и утврдити узроке пада броја и процента дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма специјалистичких студија и донети закључке;
- Већи акценат ставити на предиспитне обавезе и мотивисање студената специјалистичких студија за испуњавање предвиђених захтева у скалу са критеријумима квалитета студијских програма;
- И даље подстицати студенте на њихову значајнију укљученост преко својих представника у процесе одлучивања у вези са студијским програмом (у складу с предстојећом рекредитацијом програма струковних студија у оквиру ТЕМПУС-а);
- Континуирано прибављати повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и студијских програма;
- Направити анкету за процену квалитета дипломираних студената од стране послодаваца;
- О свим евентуалним изменама у акредитованим студијским програмима (дозвољеним у складу са Законом) ажурно извештавати КАПК.

д) Показатељи и прилози за Стандард 4

Прилог 4. 1. Одлуке о акредитацији студијских програма доступне на сајту школе:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/uverenja-o-akreditaciji/>.

Прилог 4. 2. Спроведене анкете студената

Прилог 4. 3. Доказ да су примери исхода учења за програме основних и специјалистичких студија који се реализују на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу – доступно на

<http://www.uskolavrsac.edu.rs>.

Прилог 4. 4. Мишљење дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења – доступно на сајту

Прилог 4. 5. Задовољство послодоваца стеченим квалификацијама

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Квалитет наставног процеса на Високој школи струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу мери се помоћу бројних објективних индикатора. Циљ евалуације стандарда квалитета наставе и унапређивања квалитета процеса наставе јесте обезбеђење базичног нивоа квалитета наставног процеса.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, кроз професионални рад наставника и сарадника, кроз доношење, поштовање и реализацију програма рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Школа системски прати спровођење наставног процеса и у том смислу су јасно дефинисани стандарди који се односе на следеће:

- стандарде који се односе на садржај предавања и редовност одржавања предавања;
- стандарде који се односе на методе извођења наставе;
- стандарде који се односе на професионални однос наставника према настави и наставном процесу;
- посебне стандарде који се односе на одржавање вежби;
- стандарде који се односе на број наставника, структуру радног времена наставника и норму наставника у погледу броја часова предавања;
- стандарде који се односе на задовољење стручних компетенција наставника за извођење наставе по програмима предмета;
- стандарде који се односе на распоред часова наставе;
- стандарде који се односе на распоред полагања испита и објављивање резултата испита.

Контрола квалитета наставног процеса заснива се на:

- а) праћењу редовности одржавања наставе, и
- б) оцени квалитета наставе од стране студената анкетирањем.

Контрола квалитета у редовној процедури подразумева праћење наставе од стране директора, као и шефова катедри. Катедре представљају прву спону у контроли квалитета наставног процеса и његовом сталном унапређењу.

Студенти имају потпун фонд информација о предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту и друге релевантне податке потребне за остваривање свих права и успешно извршавање обавеза. Студентима су доступне следеће информације о курикулуму: основни подаци о свим наставним предметима (назив, број ЕСПБ, година), циљеви и исходи чења, садржај и структура предмета, план предавања и вежби, начин оцењивања по сваком предмету. Распоред предавања у Школи је познат пре почетка одговарајућег семестра. Основне информације студентима су доступне на огласној табли, и на сајту Школе.

У протеклој школској 2013/14. години, од почетка извођења наставе према овим плановима редовно је спровођено праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада.

Комисија за квалитет у оквиру овог стандарда је пратила и установила следеће:

- Календарски распоред предавања доступан студентима;
- Настава се одвија према утврђеном распореду;
- Списак обавезне и допунске литературе доступан на Интернет презентацији Школе;
- Распоред предиспитних консултација истакнут на огласној табли;
- Термин за испите истакнути на огласној табли;
- Евиденција о одржаним испитима се води уредно;

Планови рада по предметима су детаљно разрађени и конципирани према смерницама и упутствима Болоњске декларације, а након добијања акредитације и реакредитације, они су путем сајта Школе стављени на увид и студентима.

Распоред и план наставе спроводили су се доследно у оба семестра претходне школске године. Поред плана и распореда наставе са потребама и могућностима студената усклађен је и распоред провере

знања, те је тако, на захтев Студентског парламента, направљен распоред свих испитних рокова (са терминима испита) који је од почетка школске године био за целу 2013/14. годину доступан на сајту школе.

Распоред наставе и испита се увек ажуран налази на огласној табли Школе за студенте, на посебној огласној табли за наставнике, у студентској служби и на web-site-у Школе (<http://www.uskolavrsac.edu.rs>). Распоред испита се такође може наћи на наведеним местима.

Наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Активности којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника регулисане су посебним програмом.

Квалитетом наставног процеса Школа се бавила и кроз вредновање педагошког рада наставника у летњем семестру 2013/2014. године.

На основу најновијих резултата анкетања, може се рећи да су студенти врло задовољни наставом која се организује и изводи у Школи. У току школске 2013/14. године настављен је рад на подизању квалитета комуникације на релацији наставници – сарадници - студенти на виши ниво, што ће бити настављено и у наредном периоду. Може се рећи да је успостављена двосмерна, партнерска, отворена комуникација у којој се студенти третирају као равноправни партнери у васпитно-образовном процесу; подигнут је ниво и у директној комуникацији (на настави, на редовним консултацијама...) и у индиректној комуникацији (на сајту Школе су детаљнија, правовремена обавештења о распореду предавања, вежби и испита, плану и програму, резултатима испита, заказаним терминима хоспитовања и самосталне праксе са појединачним вежбањима; фиксиран је распоред испита за годину дана унапред...).

У току претходне школске године, а у складу са стратегијом Школе, перманентно се наставио рад на усавршавању способности саморефлексије наставног особља и стручних служби. На тај начин се стварају услови да запослени критички промишљају о принципима, методама и резултатима свог рада. У складу с тим, резултати студентске евалуације искоришћени су да наставници, сарадници и чланови стручних служби који су оцењени нижим оценама процене шта у свом раду могу да коригују и иновирају и на тај начин подигну квалитет наставног процеса. Квалитет наставе праћен је на више нивоа, почев од самог наставника који је изводи, преко катедре, до Наставног већа, уз посебно узимање у обзир резултата евалуације од стране студената. Константно се радило на подизању квалитета наставе уз увођење иновативних метода и поступака, нових технологија и идеја, уз активно укључивање студената, како у реализацију, тако и у планирање наставе, респектујући притом, у што је могуће већој мери, жеље и потребе студената. Будући да на квалитет наставе директно утиче знање и оспособљеност наставника, Школа је у претходном периоду подстицала и подржавала усавршавање својих кадрова усмеравајући их на постдипломске, мастер и докторске студије, као и на бројне семинаре, стручне и научне скупове. Помоћ је институција пружала и при вршењу истраживања, објављивању радова и књига и укључивању у међународну сарадњу.

Такође, настављен је рад на имплементацији стратегије по којој се студенти Високе школе струковних студија за васпитаче третирају као субјекти наставног процеса, односно у складу с чињеницом да треба да буду у центру свих активности у Школи које су у служби њиховог личног успеха и функционисања у друштвеној средини. Редовно се спроводило праћење квалитета наставе, како у облику евалуације од стране студената, тако и у виду самоевалуације сваког наставника, што је резултирало конкретним мерама за побољшање квалитета наставе и целокупног рада. Након уочавања неких слабих тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе. Поменуто евалуације од стране студената (анкета) показале су да су наставници и сарадници током извођења предавања и вежби поступали професионално, студенте стављали у центар свих активности и имали коректан однос према њима.

Резултати показују да су студенти веома задовољни припремљеношћу наставника за наставу, као и начином на који излажу градиво. Темпо излагања градива, прегледност излагања и истицање најбитнијих делова градива оцењени су високим оценама код већине наставника.

У току претходне школске године расписани су конкурси за студенте (доступно на <http://www.uskolavrsac.in.rs/?p=4720>) тако да су студенти били у прилици да учествујући на пројектима реализују своје потенцијале у складу са потребама и интересовањима – кроз семинарске радове, менторско вођење, дискурс. Такође, бирани су и најбољи дипломски радови студената. Студенти су учествовали и у организацији 20. округлог стола посвећеног проблематици даровитости.

Такође, у току претходне школске године објављени су Студентски билтени 2 и 3 Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу, као резултат рада студената и професора на пројектима: „компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитим ученицима“ и „Подизање квалитета стратегија поучавања и учења даровитих студената“

Добијени налази допуштају извођење закључка да су студенти, у просеку, углавном задовољни радом наставника. Генерални закључак је да резултати ове анкете могу бити од користи у даљем раду свих наставника и њиховом континуираном стручном и методичком усавршавању. Уочене слабости ће послужити као основа за извођење одређених препорука и предлога мера за њихово превазилажење.

б) SWOT анализа

S (Предности)	Професионални однос наставника и сарадника према студентима. Доступност потпуног фонда информација о курикулуму, предиспитним обавезама, начину и критеријумима оцењивања на испиту, и других релевантних података. Стандардизованост и перманентна контрола квалитета основних елемената наставног процеса као што су припремање наставе, предавања, вежбе, уџбеници, оцењивање, семинарски радови, дипломски радови, специјалистички радови.
W (Слабости)	Недовољно активна партиципација студената у моделовању наставног процеса.
O (Могућности)	Подстицање професионалног развоја наставника и сарадника. Примена метода интерактивног учења као што су тимски рад, групни пројект метод, кооперативно учење, радионичарски облик рада. Подстицање активног учења. Интензивније увођење савремених образовних технологија у наставни процес. Подстицања дискусија и размена мишљења, као и честа, темељна и квалитативно образложена евалуација рада студената.
T (Препреке)	Необученост дела наставника за примену савремених образовних технологија.

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 5

Након уочавања неких слабих тачака у току реализације нових планова, а на предлог Комисије за квалитет и осталих субјеката, предузети су кораци да се оне ублаже и отклоне, те су, у складу са слободама које је предвидео Закон, извршене корекције плана и програма и унете неке измене у појединачне предмете, што је резултирало побољшањем квалитета наставе.

Потребно је транспарентније дефинисање стандарда наставног процеса. Дефинисани стандарди морају бити довољно конкретни и прецизни да би могли да се користе као механизам за обезбеђење нивоа квалитета. Са друге стране, они не смеју бити сувише уски да не би ограничили креативност и слободу у раду наставника и сарадника.

Неопходно је интензивирати развој професионалне културе наставника и сарадника. Препоручује се периодично преиспитивање квалитета наставног процеса и на специјалистичким студијама, примена мера код предмета на којима је уочена слаба пролазност и друге евентуалне тешкоће у реализацији наставе.

Може се закључити да је Школа испунила захтеве стандарда 5 и обезбедила организациону структуру за праћење квалитета наставног процеса. У будућем раду и даље треба пратити испуњење планова, радити годишње анализе квалитета наставног процеса и вршити потребна побољшања (интензивирати учешће неких наставника у едукацијама које ће помоћи развој наставничких компетенција – посебно дидактичко-методичких; укључити више актера наставног процеса, како наставника тако и студената, у праћење квалитета наставног процеса).

д) Показатељи и прилози за Стандард 5

- Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса
- Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе
- Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Опис стања и анализу процене почињемо ангажовањем свих наставника у Школи на TEMPUS пројекту, иако је ово у суштини стручни пројекат, јер му је циљ да хармонизује курикулуме и унапређује рад у укљученим школама. Тако се и у извештају Школе наводи: “Академска година која је иза нас свакако је обележена радом на амбициозном и изазовном TEMPUS пројекту. Наиме, након више покушаја, Висока школа је, у сарадњи са другим члановима конзорцијума из Србије и Европске уније, успела да изради предлог пројекта у оквиру последњег позива TEMPUS програма, који је изабран за финансирање. Број пројекта је 544141-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR и одобрен је у оквиру шестог позива програма Tempus IV. Назив пројекта је *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia*, а Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” је носилац пројекта. Остали чланови конзорцијума су Високе школе струковних студија за образовање васпитача из Крушевца, Новог Сада и Сремске Митровице, удружење Western Balkans Institute из Београда и три партнера из Европске уније: Univerza v Mariboru, Slovenija, EÖTVÖSZJÓZSEF ÖISKOLA из Ваје, Мађарска и The Manchester Metropolitan University, Велика Британија. Предвиђено је да пројекат траје 3 године, а да активности које се спроводе у оквиру пројекта воде ка хармонизацији курикулума и унапређењу рада на укљученим високим школама. У току прве (2014) године реализације пројекта спроведено је снимање и поређење наставних планова и програма за образовање васпитача који су заступљени на укљученим високошколским институцијама у Србији и Европи, те су, уз подршку експерата са тих институција анализирани актуелни наставни планови и програми на укљученим високим школама из Србије и започет је рад на њиховој међусобној хармонизацији, али и на њиховом приближавању снимљеним плановима и програмима из земаља Европске уније. Као резултат прве пројектне активности објављена је публикација *Упоредна анализа студијских програма за образовање васпитача на високим школама струковних студија у Вршцу, Новом Саду, Крушевцу и Сремској Митровици*. Поред тога, у мају 2014. године у Вршцу одржана је и Уводна конференција пројекта на којој су стечени увиди у потребе свих заинтересованих страна (тржишта рада, студената, удужења васпитача и удружења родитеља, представника државних органа и локалних самоуправа...), који ће бити уткани у оквир хармонизације.

Очекује се да до краја календарске 2014. године свака укључена висока школа детаљно разради оквир хармонизације у складу са закључцима радионица чија реализација је у току. Предвиђене су 4 радионице посвећене дефинисању оквира хармонизације, од којих су две реализоване у току 2014. године у Крушевцу и Сремској Митровици, а остале две ће се реализовати у месецима који следе. Током друге године трајања пројекта требало би припремити сву неопходну документацију за акредитацију хармонизованих наставних планова и програма и акредитовати их, како би се студенти уписали по новоакредитованом хармонизованом наставном плану и програму насвим укљученим високим школама струковних студија за образовање васпитача у Србији. Паралелно са овим активностима одвијају се и други кораци који воде подизању квалитета и оснаживању укључених високих школа из Србије у смислу набавке савремене опреме, дидактичких средстава, литературе, као и обуке запослених наставника у области методичких и предузетничких вештина, као и тзв. *меких вештина (soft skills)*, као и енглеског језика. Реализација пројекта подразумева и укљученост студената и потенцира њихову активну улогу у свим предвиђеним активностима. Детаљније информације о реализацији пројекта могу се наћи на следећој адреси: www.teach.edu.rs.

На Високој школи у току академске 2013/14. године одвијала су се два комплементарна пројекта: *Подизање квалитета стратегија поучавања и учења даровитих студената* (број пројекта: 114-451-3448/2013-04; руководилац проф. др Грозданка Гојков) и *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања* (руководилац проф. др Александар Стојановић).

Први наведени пројекат подржан је од стране *Покрајинског секретаријат за науку и технолошки развој* у Новом Саду и њиме се развијао интензиван сараднички однос између наставника као ментора и даровитих студената. Уз њега, *Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој* подржао је још 4 пројекта Високе школе који су реализовани у току академске 2013/14. године. Ради се о следећим пројектима: *-Акциона компетентност васпитача – студентска перспектива* (број пројекта: 114-451-4958/2013-05; руководилац проф. др Грозданка Гојков),

-Унапређење услова студирања студената ромске националности (број пројекта: 114-451-4955/2013-04; руководилац доц. др Јелена Пртљага),
-Унапређујмо компетенције, будимо бољи васпитачи (број пројекта: 114-451-4954/2013-05; руководилац доц. др Тања Недимовић),
- Стицање компетенција студената за примену концепта уметничког конструкта у инклузивном раду са децом (број пројекта: 114-451-1052/2014-04; руководилац др Еуђен Чинч). У сарадњи са удружењем Истраживачко-едукативни центар.
- Пројекат Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитом децом (руководилац др Наташа Стурза – Милић), који је подржао Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице у Новом Саду.

Из претходног кратког описа може се констатовати да Школа настоји да оствари настојања зацртана истраживачким стратегијама и циљевима, које је формулисала у складу са стратешком оријентацијом установе и националном стратегијом. Ресурси за остварење поменутих пројеката су, ако се даље у подацима види обезбеђени и одговарају нормативима. Ово се да јасно уочити у подацима који се даље дају, а који се односе на број пројеката у које су укључени наставници (8, од чега је 7 домаћих и 1 иностран) и објављених научних радова у Прегледу научно-истраживачких резултата у претходној школској години према критеријумима Министарства.

У анализама и извештајима стручних тела Школе налази се да се пуна пажња посвећује интегрисаности истраживачких метода и резултата истраживања на различите начине у рад са студентима, који се укључују и у истраживачке пројекте.

Значајна је напомена да су наставници објавили 8 радова у реномираним часописима са SCI индексацијом, што је подржано од стране Школе (обезбеђен превод), а помаже се и докторантима у виду набавке литературе, превода, SPSS обуке за статистичке анализе и сл..

Избор у звања наставника и сарадника врши се у складу са критеријумима који се односе на научно истраживачки и наставни рад, а при том се поштују препоруке Националног савета за високо образовање.

При утврђивању листе ментора за дипломске и специјалистичке радове води се рачуна о компетенцијама ментора, односно утврђеним критеријумима.

О сарадњи Школе и других високошколских институција говори више индикатора:

- заједнички истраживачки пројекти (Универзитет Аурел Влајку – Арад – Румунија - укључени и студенти);
- инострани ментори за радове у часопису *Истраживања у педагогији*, који је у су издаваштву Школе и Српске академије образовања Београд и који је на мониторингу Thompson Reutersa, а на листи Министарства просвете, науке и технолошког развоја у категорији M52;
- организовање 20. међународног научног скупа **20. Округлог стола** 27.06.2014 на тему „Даровитост и креативност - развојна перспектива креативне перформансе“; суорганизаори овогодишње међународне конференције су Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ из Вршца, Западни универзитет „Аурел Влајку“ из Арада, Румунија, Педагошки факултет Универзитета „Св. Климент Охридски“ из Битоле, Македонија и Педагошки факултет Универзитета из Љубљане, Словенија. Тема Округлог стола „Развојна перспектива креативне перформансе“ окупила је више од педесет научника, истраживача и стучњака из Србије, Данске, Румуније, Словеније, Македоније, Хрватске, Босне и Херцеговине, Русије... Конференцији су присуствовали и студенти Високе школе, а уводна предавања на конференцији одржали су доцент др Влад Петре Главану, са Универзитета у Алборгу у Данској (презентација теме: Процена креативности: од мерења до интервенције) и доцент др Алина Роман, декан Факултета за образовање, психологију и социјални рад, Универзитета „Аурел Влајку“ из Арада у Румунији (презентација теме: Импликације емоционалне интелигенције и креативности у формирању просоцијалног понашања).
- Научни скуп је одржан у хотелу Вила Брег и финансијски је подржан од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, а реализацији конференције је допринела и Општина Вршац. Зборник резимеа са 20. Округлог стола је доступан и у електронском издању.
- У складу са протоколом о сарадњи, потписаним у мају ове године, представници Високе школе посетили су крајем новембра (26.11.2014.) Државни универзитет Ефтимие Мургу из Решице. Раније

потписаним протоколом, обе институције изразиле су жељу да у будућности заједно реализују пројекте из области образовања и науке и конкуришу код фондова Европске уније:

- Представљање књига,
- Визитинг професори,
- Суиздаваштво,
- Међусобно издавање публикација...

Један од значајних индикатора обезбеђивања могућности за истраживачки рад је издавачка делатност Школе, која говори сама по себи, а у овој години њен опус се односи на следеће:

Библиотека Монографске студије:

1. Група аутора: Образовање учитеља и васпитача на румунском језику у Вршцу;
2. др С. Кадум: Даровитост у настави;
3. Ђорђевић – Љ. Келемен: 20 година о даровитости (електронски извор);
4. др А. Жакел – др М. Валенчич-Зуљан: Потешкоће ученика у учењу ин облици помоћи.

Библиотека Уџбеници и приручници:

1. др Д. Станојловић: Дечја физиологија са елементима анатомије;
2. др А. Стојановић: Основи педагогије јасленог узраста;
3. мр В. Пасер – Б. Вујасин: Дневник праксе;
4. др М. Ђорђевић – МА Љ. Келемен: Практикум из српског језика;
5. др Е. Чинч: Заједничке перикопе у српском и румунском црквеномпојању;
6. др Е. Чинч: Музичко васпитање са методиком – приручник.
7. др Г. Келемен: Синтезе библиографице де педагогије преџоларја
8. др А. Стојановић: Предшколска педагогија – задаци за вежбу и самовредновање (друго допуњено издање);
9. др Т. Недимовић: Агресивност и вршњачко насиље (друго допуњено издање);
10. др М. Ђорђевић – МА Љ. Келемен: Књижевност за децу: поетика, реторика, методика;
11. др Н. Стурза-Милић: Моторни развој и физичка активност деце јасленог И предшколског узраста;
12. др А. Мандић: Дидактика предшколске математике.

Библиотека Зборници:

1. Зборник бр. 19 – Даровити и квалитет образовања;
2. Зборник резимеа са XX Округлог стола о даровитима.

Библиотека Студентски билтени:

1. Студентски билтен бр. 2 и
2. Студентски билтен бр. 3.

ЦД:

Зборник бр. 19 – Даровити и квалитет образовања (електронски извор). За студенте је, као и претходних година, припремљен *Информатор*, и налази на сајту Школе. Осим тога, урађен је и *Информатор о условима уписа*.

Као посебно значајно, издвајамо наставак објављивања часописа *Истраживања у педагогији*, чија су још два броја (5 и 6) објављена у току ове године (укупно 6 бројева). Часопис излази двојезично, радови се објављују на српском и енглеском језику. Часопис има међународно уредништво и рецензенте, а у протеклој школској години завредио је да се нађе на листи научних часописа Министарства просвете и науке Републике Србије. Тренутно је на мониторингу за листу Thompson Reuters. Висока школа издаје *Истраживања у педагогији* у сарадњи са Српском академијом образовања из Београда.

Из претходног кратког прегледа се може закључити да је научно истраживачком раду, као и међународној сарадњи (Школа има више потписаних протокола о сарадњи), издавачкој делатности и стварању услова за публикавање налаза истраживања, посебно младих истраживача, доктораната у часописима индексираним на SCI листи, посвећује адекватна пажња.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда б

Све претходно речено могло би се посматрати као позитивни напори Школе, а ако би се, као што се иначе очекује, ипак, исказивала стремљења ка успешнијим корацима, онда би се то могло односити на следеће:

- Улагати даље напоре да се часопис *Истраживања у педагогији* нађе на листама више SCI индексираних часописа;
- Да се исти часопис нађе у вишој категорији на листи научних часописа Министарства просвете, науке и технолошког развоја;
- Да се одржи садашњи ниво подршке у припреми радова за истакнуте часописе на SCI листама (преводи, стат. анализе, истраживања, литература и сл.).

Табела 6.1. Назив текућих научно истраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Подизање квалитета стратегија поучавања и учења даровитих студената (број пројекта: 114-451-3448/2013-04); руководилац проф. др Грозданка Гојков - подржава Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој Нови Сад

Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања; руководилац проф. др Александар Стојановић, пројекат Високе школе струковних студија за образовање васпитаћа “Михаило Палов”;

Акциона компетентност васпитача – студентска перспектива (број пројекта: 114-451-4958/2013-05); руководилац проф. др Грозданка Гојков, подржава Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој Нови Сад;

У сарадњи са удружењем *Истраживачко-едукативни центар*, Висока школа је у току академске 2013/14. године реализовала пројекат: **Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитом децом** (руководилац др Наташа Стурза – Милић), који је подржао *Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице* у Новом Саду.

Унапређујмо компетенције – будимо бољи васпитачи; (руководилац доц. др Тања Недимовић) подржава Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој; 2013/14 (бр. пројекта: 114-451-4954/2013-05),

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Ред. бр.	Име и презме наставника-сарадника	домаћи	инострани
1	Доц. др Јелена Пртљага	3	1
2.	Проф. др Александар Стојановић	8	1
3.	Проф. др Љубивоје. Стојановић	2	1
4.	доц др Александра Гојков-Рајић	4	1
5.	Др Драгица Станојловић	1	
6	Доц. др Тања Недимовић	4	1
7	Мр Предраг Пртљага	3	1
8.	Др Мирча Маран	2	
9.	Др Наташа Стурза-Милић	3	1
10.	Даница Веселинов, МА	1	
11.	Др Еуген Чинч	1	1
12.	Проф. др Ружица Петровић	1	2
13.	Биљана Вујасин	1	1
14.	Проф. Др Грозданка Гојков	8	1
	Свега	42	12

Од укупног броја наставника и сарадника у пројекте је укључено 44,44%

доц. др Јелена Пртљага

1. *Подизање квалитета стратегија поучавања и учења даровитих студената*- финансиран средствима Покрајинског секретаријата за науку у Новом Саду
2. *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања*. пројекат Школе
3. *Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитом децом*, који је подржао Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице у Новом Саду.
4. **TEMPUS 2013-15. год.**, *“Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.

Проф. др Александар Стојановић

1. *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања*; руководилац пројекта Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, Вршац.
2. *»Педагошки плурализам као основа стратегије образовања«*, бр.179036 (2011-2014), чију реализацију финансира Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије»,
3. *„Подизање квалитета стратегије поучавања и учења даровитих студената“* број пројекта: 114-451-3448/2013-04;
4. *Акциона компетентност васпитача* - пројекат који је организовала Школа у сарадњи са Универзитетом „Аурел Влајку“ Арад- Румунија
5. *„Компетенције учитеља за рад са даровитим ученицима*- који је подржао *Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице у Новом Саду*.
6. *Унапређујмо компетенције, будимо бољи васпитачи* (број пројекта: 114-451-4954/2013-05);
7. **TEMPUS 2013-15. год.**, *“Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.
8. *Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитом децом* (руководилац др Наташа Стурза – Милић), који је подржао *Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице у Новом Саду*.
9. *Развијање компетенција релевантних одраслих у области децјег спорта – примена у пракси*, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ Вршац и Истраживачко-едукативни центар, април-јун 2014. Пројекат је одобрен и финансиран од Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и Општине Вршац.

доц др Александра Гојков-Рајић

1. *Подизање квалитета стратегија поучавања и учења даровитих студената*- први финансирао Покрајински секретаријат за науку у Новом Саду
2. *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања*. пројекат Школе
3. *Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитом децом*, који је подржао Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице у Новом Саду.
4. **TEMPUS 2013-15. год.**, *“Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.
5. Пројекат под називом *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког учења и поучавања*, 2013/14. године у организацији Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ из Вршца.

Проф. др Љубивоје Стојановић

1. *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања.*, Висока школа струковних студија за васпитаче, Вршац, шк. 2013/2014. *Теоријско и емпиријско истраживање: Историјске, културне, социјалне, верске и етничке различитости као добри потенцијали међуљудске сарадне и могуће препреке за мирољубиву коегзистенцију.*
2. *Унапређујмо компетенције – будимо бољи васпитачи.* Покрајински секретаријат за науку. Нови Сад. Програмске активности: *Стратегија трајног образовања, Васпитач као осмислитељ културе надметања, Васпитач као промотер културе дијалога*
3. *TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.

Проф. др Р. Петровић

1. *Педагошки плурализам као основа стратегије образовања*, Филозофски факултет у Новом Саду, у оквиру конкурса Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, бр. 179036
2. *Developing Human Rights Education at the Heart of Higher Education*, PROJECT NUMBER-517319-TEMPUS-1-2011-1-UK-TEMPUS-JPCR), University of Roehampton, London
3. *TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.

Др Мирча Маран

1. *Од потенцијала до постигнућа*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача “Михаило Палов“, Вршац
2. *Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитим ученицима*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача “Михаило Палов“, Вршац, Истраживачко-едукативни центар, Вршац

Биљана Вујасин

1. *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања*,
2. *TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.

Даница Веселинов,МА

1. Пројекат под називом *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког учења и поучавања*, 2013/14. године у организацији Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ из Вршца, са темом „Еколошки дан: пројекција интегрисаних дневних активности“.

Проф. др Грозданка Гојков

1. *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања*; руководилац пројекта *Покрајинског секретаријат за науку и технолошки развој* у Новом Саду
2. *»Педагошки плурализам као основа стратегије образовања«*, бр.179036 (2011-2014), чију реализацију финансира Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије»,
3. *„Подизање квалитета стратегије поучавања и учења даровитих студената“* број пројекта: 114-451-3448/2013-04;
4. *Акциона компетентност васпитача-студентска перспектива*; пројекат који је организовала Школа у сарадњи са Универзитетом „Аурел Влаицу“ Арад- Румунија;
5. *Праћење и управљање квалитетом у образовању*”,- истраживач на пројекту бр. 179010 за период 2011-2014. годину. Финансиран од стране Министарства просвете и науке РС.

6. *„Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитим ученицима“*, Финансиран од стране Секретаријата за науку АП Војводине, 2013/14.
7. *“Промоција интеркултурних вредности кроз истраживачки рад и размену искустава студената“*, финансиран од Секретаријата за образовање, управу и националне заједнице АП Војводине, 2013/14,
8. *“Подизање квалитета стратегије поучавања и учења даровитих студената“*, у периоду мај 2013 – мај 2014, Секретаријат за науку Аутономне Покрајине Војводине.
9. *TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.

Мр Предраг Пртљага

1. *„Подизање квалитета стратегије поучавања и учења даровитих студената“* у периоду 2013 – 2014. год.;
2. *„Акциона компетентност васпитача – перспектива студената“* пројекат у сарадњи са Универзитетом „Аурел Влајку“ Арад-Румунија;
3. *TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.
4. **Развијање компетенција релевантних одраслих у области дечјег спорта – примена у пракси.** Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ Вршац и Истраживачко-едукативни центар, април-јун 2014. Пројекат је одобрен и финансиран од Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и Општине Вршац.

Доц. др Тања Недимовић

1. *Унапређујмо компетенције, будимо бољи васпитачи* (број пројекта: 114-451-4954/2013-05; Подржан од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој)
2. *TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.
3. **Развијање компетенција релевантних одраслих у области дечјег спорта – примена у пракси,** Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ Вршац и Истраживачко-едукативни центар, април-јун 2014. Пројекат је одобрен и финансиран од Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и Општине Вршац.
4. *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког и стваралачког учења и поучавања.* Висока школа струковних студија за васпитаче, Вршац; 2013/14
5. *Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитим ученицима*, Истраживачко-едукативни центар и Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“, Вршац, октобар-децембар 2013. Пројекат је одобрен и финансиран од Покрајинског секретаријата за образовање, управу и националне заједнице.

Др Драгица Станојловић

1. *Унапређујмо компетенције, будимо бољи васпитачи* (број пројекта: 114-451-4954/2013-05);

Др Наташа Стурза-Милић

1. Координатор пројекта *„Компетенције учитеља за идентификацију и рад са даровитим ученицима“*, Истраживачко-едукативни центар и Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“, Вршац, октобар-децембар 2013.
2. Координатор пројекта *„Развијање компетенција релевантних одраслих у области дечјег спорта – примена у пракси“*, Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ Вршац и Истраживачко-едукативни центар, април-јун 2014. Пројекат је одобрен и финансиран од Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и Општине Вршац.

3. *TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.
4. Пројекат „*Подизање квалитета стратегија поучавања и учења даровитих студената*“, Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“ Вршац, 2013. Пројекат подржава и финансира Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој.

Др Еуђен Чинч

1. *Стицање компетенција студената за примену концепта уметничког конструкта у инклузивном раду са децом* (број пројекта: 114-451-1052/2014-04); руководилац др Еуђен Чинч.
2. *TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH)*, финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.

Табела 6.3. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи

TEMPUS 2013-15. год., “Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia” (TEACH), финансирање од стране ЕАСЕА (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency) чије је седиште у Бриселу.

Унапређење услова студирања студената ромске националности (број пројекта: 114-451-4955/2013-04; руководилац доц. др Јелена Пртљага),

Стицање компетенција студената за примену концепта уметничког конструкта у инклузивном раду са децом (број пројекта: 114-451-1052/2014-04; руководилац др Еуђен Чинч.

Истраживање ставова васпитача и родитеља о значају физичке активности у функцији спречавања вршњачког насиља деце; краткорочни научни пројекат подржан од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој (руководилац пројекта), (број пројекта 114-451-1653/2014-03), 2014/15., руководилац пројекта доц.др Тања Недимовић

Табела 6.4. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи

мр В. Пасер
 др Ј. Лелеа
 др Г. Гојков
 др И. Магда
 др М. Дјорђевић
 др Б. Жујка
 др М. Маран
 др Н. Стурза-Милић
 др Т. Недимовић
 др А. Стојановић
 др Е. Чинч
 др Љ. Стојановић (на С језику)
 др Р. Дјурић
 др А. Мандић
 др Д. Станојловић
 др Ј. Пртљага
 др А. Гојков - Рајић

Укупно наставника је 32, а у односу на овај број је 53,125% наставника ментора за дипломске испите.

Преглед научно-истраживачких резултата у претходној школској години према критеријумима Министарства просвете науке и технолошког развоја

Doc. dr Jelena Prtljaga

Publikacije, radovi i rezimei:

1. Gojkov-Rajić, A. & Prtljaga, J. (2013). Foreign language learning as a factor of intercultural tolerance. In *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 93: 809 – 813. **M21**
2. Gojkov Rajić, A., Prtljaga, J. (2013): New from traditional – innovating foreign language learning according to experience of traditional teaching. *Journal Plus Education*, Arad, XI, 2: 111-120. **M22**
3. Prtljaga, J. (2014). Deontic Uses of *Should* and *Ought to*. In *B.A.S./British and American Studies*, vol. XX. Timisoara: Editura Diacritic: 163 - 170.
4. Prtljaga, P. & Prtljaga, J. (2014). Internet as a Possibility for Promoting Trekking Tourism, U: *Sodobni ekološki izzivi v procesu izobraževanja: Znanstvena monografija, Založba PEF, Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru in RIS Dvorec Rakičan, Maribor, Slovenija: 216-227. M33*
5. Prtljaga, J. i dr. (2014). *Uporedna analiza studijskih programa za obrazovanje vaspitača na visokim školama strukovnih studija u Vršcu, Novom Sadu, Kruševcu i Sremskoj Mitrovici* (Urednik: Ivana Ignjatov Popović). Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača, Novi Sad. **M12**
6. Nedimović, T. & Prtljaga, J. (2014). Cognitive development, teaching methods and techniques of foreign language learning, rad štampan u izvodu i predstavljen na skupu *International Conference for Academic Disciplines – IJAS*, Universitat Autònoma de Barcelona, Barselona, 16-19 juna. **M34**
7. Gojkov-Rajić, A. & Prtljaga, J. (2014). Književni tekst kao polazište za razvijanje kreativnosti u oblasti učenja stranog jezika, rad štampan u izvodu i predstavljen na skupu 19. Okrugli sto *Darovitost i kreativnost – Razvojna perspektiva kreativne performanse*, Vršac, Srbija, 26. jun 2014. **M34**

Prof. dr Aleksandar Stojanović

Objavljeni radovi:2014.

1. Stojanović A., Gojkov, G i Gojkov-Rajić, A. (2014), **Critical Thinking of Students – Indicator of Quality in Higher Education** (*Kritičko mišljenje studenata – indikator kvaliteta visokog obrazovanja*), 6th World Conference on Educational Sciences, Malta (06-09.02.2014.) **M21**
2. Stojanović A., Gojkov, G (2014), **Kompetencije učitelja za identifikaciju i rad sa darovitim učenicima**, Bilten 2 Visoke škole strukovnih studija za vaspitače »Mihailo Palov«, Vršac; str. 7 – 54; ISBN 978-86-7372-192-7 COBISS.SR-ID 284227335 **M45**
3. Stojanović A., (2014), **Doprinos prof. dr Jovana Đorđevića teoriji moralnog vaspitanja i istraživanjima društveno-moralnih vrednosti**, Zbornik 19 VŠV „Daroviti i kvalitet obrazovanja“, Univerzitet «Aurel Vlajku», Arad, Rumunija i Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača “Mihailo Palov”, Vršac. ISSN 1820-1911 ISBN 978-86-7372-191-0, COBISS.SR-ID 286077191 str.60-64 **M45**
4. Stojanović A., Gojkov, G (2014), **Kritičko mišljenje kao indikator kvalitetnog obrazovanja darovitih studenata**, Zbornik 19 VŠV „Daroviti i kvalitet obrazovanja“, Univerzitet «Aurel Vlajku», Arad, Rumunija i Visoka škola strukovnih studija za vaspitače “Mihailo Palov”, Vršac. ISSN 1820-1911 ISBN 978-86-7372-191-0, COBISS.SR-ID 286077191 str.177-195. **M45**
5. Stojanović A., Gojkov, G i Gojkov-Rajić, A. (2014), **Meta-components of intellectual autonomy as higher education teaching quality indicators**, Interdisciplinary management research X, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Hochschule Pforzheim University ISSN 1847-0408 ISBN 978-953-253-126-8 Indexed in: EBSCOhost, RePEc, EconPapers, Socionet, Web of Science **M14**
6. Stojanović A., Gojkov, G i Gojkov-Rajić, A. (2014), **Intelektualna autonomija – meta-komponenta u deskriptoru evropskog kvalifikacionog okvira**, Međunarodna naučna konferencija »Izzivi globalizacije in družbeno-ekonomsko okolje EU«, Novo mesto, Slovenija (10-11.04.2014.) **M31**
7. Stojanović A., Gojkov, G i Gojkov-Rajić, A. (2014), **Strategije poučavanja i učenja**, Bilten 3 Visoke škole strukovnih studija za vaspitače »Mihailo Palov«, Vršac; str. 7 – 54; ISBN 978-86-7372-192-7 COBISS.SR-ID **M45**

8. Stojanović, A. (2014), *Značaj razvoja refleksivnih kompetencija nastavnika i učenika u savremenoj nastavi*, Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa »Nastava i učenje – savremeni pristupi i perspektive«, Učiteljski fakultet, Užice; str. 167 – 178 ISBN 978-86-6191-023-4 UDK 371.3 COBISS.SR-ID 210981388 **M45**

Objavljene knjige i priručnici:2014.

1. A. Stojanović, *Predškolska pedagogija – zadaci za vežbu i samovrednovanje (drugo, dopunjeno izdanje)*, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače “Mihailo Palov”, Vršac, 2014. ISBN 978-86-7372-193-4 COBISS.SR-ID 284925703 **M42**

2. A. Stojanović - G. Gojkov, *Priručnik za vežbe iz didaktike*, Visoka škola strukovnih studija za vaspitača “Mihailo Palov”, Vršac, 2014. (koautorstvo). ISBN 978-86-7372-202-3 COBISS.SR-ID 291067911 **M42**

Danica Veselinov, MA

1. Veselinov, Danica (2013): *Ekopedagoška i ekometodička prosvetljenost kaokonstituent održivog razvoja*, u Godišnjaku, knjiga peta, Učiteljskog fakulteta u Vranju, Vranje: Učiteljski fakultet, str. 159-172. **M45**

2. Prtljaga, Snežana i Veselinov, Danica (2014): „Značaj predškolskog kurikuluma u podsticanju darovitosti“, u Zborniku 19: *Darovitost i kvalitet u obrazovanju*, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“, str. 388-396. **M14**

3. Veselinov, Danica i Prtljaga, Snežana (2014): „Specifični aspekti ekološkog vaspitanja i obrazovanja dece predškolskog uzrasta“, u časopisu *Pedagoška stvarnost*, br. 2, Novi Sad: Pedagoško društvo Vojvodine, str. 330-341. **M52**

4. Veselinov, Danica, Prtljaga, Snežana i Ignjatović, Aleksandar (2014): *Projektmetodakao činilacpodsticanjakreativnostikoddarovitedecepredškolskogimlađeg školskoguzrasta*, u Zborniku rezimea sa 20. okruglog stola na temu: *Darovitost i kreativnost – razvojna perspektivakreativne performanse*, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“, str. 93-94. **M34**

5. Веселинов, Д, Чикић, Б. и Смиљанић, Ј. (2014). *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког учења и поучавања*. Билтен 3 Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, стр. 71-76. **M45**

Snežana Prtljaga, MA

1. *Značaj predškolskog kurikuluma u podsticanju darovitosti* (koautorstvo), Zbornik 19, (388-396), Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“, Вршац, 2013. (**M14 = 4**)

2. *Specifični aspekti ekološkog vaspitanja i obrazovanja dece predškolskog uzrasta* (koautorstvo), Педагошка стварност, бр. 2, (330-341), Нови Сад, 2014. (**M52 = 2**)

3. *Učenje otkrivanjem u oblasti upoznavanja okoline - projekcija usmerene aktivnosti*, Bilten 2014 u okviru projekta - Didaktičke strategije u funkciji razvoja istraživačkog i stvaralačkog učenja i poučavanja (у штампи). (**M45 = 1,5**)

4. *Projekt metoda kao činilac podsticanja kreativnosti kod darovite dece predškolskog i mlađegškolskog uzrasta* (koautorstvo), Zbornik rezimea, Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов“, Вршац 2014. (**M34 = 0,5**)

5. *Primena otkrivačke metode u oblasti upoznavanja okoline na jaslenom uzrastu*, Bilten 2014 u okviru projekta - Didaktičke strategije u funkciji razvoja istraživačkog i stvaralačkog učenja i poučavanja (у штампи). (**M45 = 1,5**)

Dr Euden Činč

• Међународна конференција академских дисциплина International Conference for Academic Disciplines, Рим - Италија, Међународно удружење за уметност и науку, 29 октобар – 1 новембар 2012. Наслов представљеног рада: Недимовић, Г., Маран, М., Чинч, Е. - Компетенције васпитача у АП Војводини

(Република Србија) у контексту европских вредности, глобалних промена и болоњског процеса, објављен у Зборнику *International Journal of Multidisciplinary Thought*, 3(1), 2013, стр.265 - 273. **M33**

- Међународна конференција академских дисциплина *International Conference for Academic Disciplines*, Бад Хофгастеин - Аустрија, Међународно удружење за уметност и науку, јун 2013. Наслов представљеног рада: Недимовић, Т., Маран, М., Чинч, Е. - Утицај образовања на матерњем језику на изградњу и развијање националног идентитета мањина у Војводини (Република Србија) – реалност и перспективе, објављен у Зборнику *Humanities and Social Sciences Review*, 3(2), 2014, стр.207-216. **M 33**
- „Заједничке перикопе у српском и румунском црквеном појању“. Вршац, Висока школа струковних студија за васпитаче Михаило Палов, 2013. ISBN 978-86-7372-186-6 COBISS.SR-ID 282304775 **M45**
- Конгрес музиколога, друго издање, Темишвар, Међународно удружење за музичке студије, 26-28 септембар 2014. наслов представљеног рада је : Химна Хатиква – музичка нада многих народа, објављен у зборнику *Volumul Congresului Internațional de Muzicologie*, Темишвар, издавач: Eurostampa, 2014, стр.138-145. **M63**

Doc. dr Tanja Nedimović

- Nedimović, T., Božin, A., Sturza Milić, N. (2014). Procena značajnosti kompetencija za profesiju vaspitača studenta – budućih vaspitača u Srbiji i Rumuniji. *Istraživanja u pedagogiji* IV I (1), 108-121 (UDK: 37.026, ISSN 2217-7337, COBISS.SR-ID 268028167). **M 52**
- Nedimović, T., Mircea, M., Cinc, E. (2014). *The Importance of Education in the Native Language for the Building and Development of the National Identity of Minorities in Vojvodina (the Republic of Serbia) – Reality and Perspectives*. *Humanities and Social Sciences Review*, 3(2), 207-216 (ISSN 2165-6258), **M 33**
- Nedimović, T. (2014). *Образовање будућих васпитача – значај компетенција и улога психолошке групе предмета*. *Knjiga rezimea sa 62. naučno- stručnog skupa psihologa Srbije “Profesionalni razvoj psihologa”*, Zlatibor. Друштво психолога Србије, Београд, Центар за применјену психологију, Београд. 49-50 (ISBN 978-86-89377-10-1 COBISS.SR-ID 207500300) **M 34**
- Nedimović, T., Sekulić, V. (2014). Primena metode iskustvenog učenja u podsticanju razvoja darovitosti dece osnovnoškolskog uzrasta. U *Kompetencije učitelja za identifikaciju i rad sa darovitim učenicima* (ur. Gojkov, G., Stojanović, A.). *Visoka škola струковних студија за образовање васпитача „Mihailo Palov”*, Vršac, Истраживачко едукативни центар Vršac. 65-78 (ISBN 978-86-7372-192-7 COBISS.SR-ID 284227335) **M 45**
- Nedimović, T. (2014). *Улога вежбања у супериорној креативној перформанси даровите деце – технике креативног мишљења*. *Knjiga rezimea sa 20. Међународног научног скупа “Даровитост и креативност – развојна перспектива креативне перформансе”*, Vršac, 67-68 (ISBN 978-86-7372-197-2 COBISS.SR-ID 286162439) **M 34**
- Nedimović, T. (2013). *Истраживања проблематике даровитости у радovima академика Босилјке Ђорђевић*. U *Daroviti i kvalitet obrazovanja* (ur. Gojkov, G., Stojanović, A.). *Visoka škola струковних студија за образовање васпитача „Mihailo Palov”*, Vršac; *Universitatea de Vest “Aurel Vlaicu”*, Arad, Romania. 57-59. (ISBN 978-86-7372-191-0 COBISS.SR-ID 286077191) **M 33**
- Nedimović, T. (2014). *Улога наставника у развоју стваралачких способности студената*. U *Daroviti i kvalitet obrazovanja* (ur. Gojkov, G., Stojanović, A.). *Visoka škola струковних студија за образовање васпитача „Mihailo Palov”*, Vršac; *Universitatea de Vest “Aurel Vlaicu”*, Arad, Romania. 354-360 (ISBN 978-86-7372-191-0 COBISS.SR-ID 286077191) **M 33**
- Nedimović, T. (2014). *Агресивност и вршњачко насиље – друго издање*. Vršac: *Visoka škola струковних студија за образовање васпитача “Mihailo Palov”*. **M 41**
- Nedimović, T. & Prtljaga, J. (2014). *Cognitive development, teaching methods and techniques of foreign language learning*, рад штапан у изводу и представљен на скупу *International Conference for Academic Disciplines – IJAS*, *Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona*, 16-19 јуна. **M 34**

Doc. Dr Aleksandra Gojkov Rajić

Објављени радови:

1. Gojkov-Rajić, A. & Prtljaga, J. (2013). *Foreign language learning as a factor of intercultural tolerance*. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 93, 809 – 813. **M21**
2. Gojkov Rajić, A., Prtljaga, J. (2013): *New from traditional – innovating foreign language learning according to experience of traditional teaching*. *Journal Plus Education*, Arad, XI, 2, 111-120. **M23**

3. Gojkov Rajić, A. (2013). Učenje stranog jezika i autonomija ličnosti. *Obrazovni sistem i vrednosti iz ugla pluralizma i autonomije ličnosti* (113-126). Novi Sad: Pedagoško društvo Vojvodine. **M14**
4. Gojkov, G., Stojanović, A., Gojkov Rajić, A. (2014). *Meta-components of intellectual autonomy as higher education teaching quality indicators. Interdisciplinary management research X* (667-679). Opatija: Josip Juraj Strossmayer university of Osijek and Hochschule Pforzheim university. **M14**
5. Gojkov Rajić, A. (2014). *Obrada književnog teksta kao faktor podizanja kvaliteta nastave nemačkog kao stranog jezika za darovite. Daroviti i kvalitet obrazovanja* (196-204). Vršac – Arad: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“ i Univerzitet De Vest „Aurel Vlajku“. **M34**
6. Gojkov, G., Stojanović, A., Gojkov-Rajić, A. (2014), *Intelektualna autonomija u deksriptoru Evropskog kvalifikacionog okvira, u : Izzivi globalizacije indružben-ekonomsko okolje EU-zbornik pozvetkov, Međunarodna znanstvena konferencija, Novo Mesto, Fakulteta za poslovne in uptavne vede Novo Mesto i Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo Mesto; urednica dr J. Starc, s. 38; Globalisation challenges and the social-economic environment of the EU: book of abstract: international scientific conference (Novo Mesto, 10 in 11 april 2014.), ISBN 978-961-6770-26-2 (Fakulteta za poslovne in upravne vede). **M31***

Sopštenja:

1. Gojkov-Rajić, A. & Prtljaga, J. (2014). Književni tekst kao polazište za razvijanje kreativnosti u oblasti učenja stranog jezika, rad štampan u izvodu i predstavljen na skupu 19. Okrugli sto *Darovitost i kreativnost – Razvojna perspektiva kreativne performanse*, Vršac, Srbija, 26. jun 2014. **M33**
2. G. Gojkov, Gojkov-Rajić, A., Stojanović, A. (2014), *Critical Thinking of Students-Indicator of Quality in Higher Education*, 6 th Word Conference on Educational Sciences (WCES-2014), Malta, 06-09 February 2014; Organizrd by Akademik Word Education and Research Center a non-profit organization www.awer-center.org; **M21**
3. Gojkov, G., A. Stojanović, A. Gojkov-Rajić, (2014), *Intelektualna autonomija u deksriptoru Evropskog kvalifikacionog okvira, u : Izzivi globalizacije indružben-ekonomsko okolje EU-zbornik pozvetkov, Međunarodna znanstvena konferencija, Novo Mesto, Fakulteta za poslovne in uptavne vede Novo Mesto i Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo Mesto; urednica dr J. Starc, s. 38; Globalisation challenges and the social-economic environment of the EU: book of abstract: international scientific conference (Novo Mesto, 10 in 11 april 2014.), ISBN 978-961-M336770-26-2 (Fakulteta za poslovne in upravne vede). Uvodno izlaganje **M31***
4. Gojkov, G., Stojanović, A., Gojkov Rajić, A. (2014), saopštenje štampanou izvodu: Didactic strategies and competencies of gifted students, sa 4th international ECHA Conference; tema: Re:thinking giftedness: giftedness in the digital age, u sekciji: Scientific or Practice strand : scientific, 17 – 20 September 2014, Ljubljana – Slovenia, org: ECHA, Abstract ID : 62, CIP Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana; 159 924-053.2 (082); ISBN 978-961-253-158-4; edit. M. Jurišević, 275208960 **M34**
5. Gojkov, G., et al (2013), *Cognitive and learning styles and a method of discourse in higher education teaching*, 3rd World Conference on Learning, Teaching and Educational Leadership - WCLTA 2012, Procedia Social and Behavioral Sciences 93 (2013) 762 – 774, ELSEVIER **M21**

Prof. dr Grozdanka Gojkov

Monografije:

- Gojkov, G. et al. (2013), *Didaktički aspekti pluralizma i intelektualne autonomije u visokoškolskoj nastavi, u: Obrazovni sistem i vrednosti izugla pluralizma i autonomije ličnosti*, ured. R. Grandić, Pedagoško društvo Vojvodine, Novi Sad. ISBN 978-86-84-367-64-0; COBISS .SR-ID282397959, (UDK 378.147.31:37.0M 14

Objavljeni radovi:

- Gojkov, G. (2013): DIDACTIC STRATEGIES AND CONCEPTUAL SYSTEM OF STUDENTS IN PARTICIPATORY EPISTEMOLOGY, *Journal Plus Education*, Faculty of Educational Sciences, Psychology and Social Work, “AUREL VLAICU” UNIVERSITY, ARAD, ISSN: 1842-077X, E-ISSN (online) 2068 – 1151 Vol 10, No 1 (2013) (JPE), vol. 10, No.1, pp 7-19 **M22**
- Gojkov, G. (2013): *Metateorijski koncepti funkcije obrazovanja i inovativnost visokoškolske nastave*, zbornik radova sa naučnog skupa *Obrazovne inovacije u informacionom društvu*, ured. N. Potkonjak, Beograd, Srpska akademija obrazovanja (str. 89-122.) ISBN 978-86-89393-03-3 **M14**

- Gojkov, G., et al. (2013), *Cognitive and learning styles and a method of discourse in higher education teaching*, 3rd World Conference on Learning, Teaching and Educational Leadership - WCLTA 2012, Procedia Social and Behavioral Sciences 93 (2013) 762 – 774, ELSEVIER **M 21**
- Gojkov, G. (2013): *LEARNING STYLES AS INDICATORS OF HIGHER EDUCATION QUALITY, INTERDISCIPLINARI MENAGEMENT RESEARCH IX*, Opatija 2013; Published by: Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek- Croatia, Postgraduate studies, „Menagement“, Hochschule Pforzheim University, Opatija; Editors Urban Bacher et al.; ISSN 1847-0408; ISBN 978-953-253-117-6; s. 578-605 **M 21**
- Gojkov, G i Gojkov-Rajić, A., Stojanović A. (2014), *Meta-components of intellectual autonomy as higher education teaching quality indicators*, Interdisciplinary management research X, Josip Juraj Strossmayer **M147**. University of Osijek, Hochschule Pforzheim University ISSN 1847-0408 ISBN 978-953-253-126-8 Indexed in: EBSCOhost, RePEc, EconPapers, Socionet, Web of Science
- Gojkov, G i Gojkov-Rajić, A. Stojanović A., (2014), *Critical Thinking of Students – Indicator of Quality in Higher Education (Kritičko mišljenje studenata – indikator kvaliteta visokog obrazovanja)*, 6th World Conference on Educational Sciences, Malta (06-09.02.2014.) **M21**
- Gojkov, G i Gojkov-Rajić, A., Stojanović A., (2014), *Intelektualna autonomija – meta-komponenta u deskriptoru evropskog kvalifikacionog okvira*, Međunarodna naučna konferencija »Izzivi globalizacije in družbeno-ekonomsko okolje EU«, Novo mesto, Slovenija (10-11.04.2014) **M31**
- Gojkov, G., Stojanović A. (2014), *Kompetencije učitelja za identifikaciju i rad sa darovitim učenicima*, Bilten 2 Visoke škole strukovnih studija za vaspitače »Mihailo Palov«, Vršac; str. 7 – 54; ISBN 978-86-7372-192-7 COBISS.SR-ID 284227335 **M45**
- Gojkov, G., Stojanović A. (2014), *Kritičko mišljenje kao indikator kvalitetnog obrazovanja darovitih studenata*, Zbornik 19 VŠV „Daroviti i kvalitet obrazovanja“, Univerzitet «Aurel Vlačku», Arad, Rumunija i Visoka škola strukovnih studija za vaspitače “Mihailo Palov”, Vršac. ISSN 1820-1911 ISBN 978-86-7372-191-0, COBISS.SR-ID 286077191 str. 177-195. **M14**
- Gojkov, G. (2014), *Global Changes and the Question of Quality in Higher Education*, Revija za ekonomske in poslovne vede, Journal of Economic and Business Sciences EB, vol. 1. No. 1. Fakulteta za poslovne in upravne vede Novo Mesto, Visoka šola za upravljanje in poslovanje Novo Mesto, ISSN 2350-384 X; www.eb-nm.si, str. 102-116. **M23**
- Gojkov, G. (2014), *Srpski pedagozi o cilju i zadacima vaspitanja*, Pedagoška stvarnost, Novi Sad, Pedagoško društvo Vojvodine, s. 230-237 **M52**
- Gojkov, G. (2014). *Importance of the Digital Age for the Development of Intellectual Autonomy of Gifted Students - ECHA CONFERENCE NEWS 2014*, Rethinking giftedness: giftedness in the digital age, 17 – 20 September 2014, Ljubljana – Slovenia. **M33**
- Gojkov, G., Stojanović A. i Gojkov-Rajić, A. (2014), *Strategije poučavanja i učenja darovitih studenata*, Bilten 3 Visoke škole strukovnih studija za vaspitače »Mihailo Palov«, Vršac; str. 9 – 29; ISBN 978-86-7372-190-3 COBISS.SR-ID 289157895 **M45**
- Gojkov, G., Stojanović, A., Gojkov Rajić, A. (2014), *saopštenje štampano u izvodu: Didactic strategies and competencies of gifted students*, sa 4th international ECHA Conference; tema: Re:thinking giftedness: giftedness in the digital age, u sekciji: Scientific or Practice strand : scientific, 17 – 20 September 2014, Ljubljana – Slovenia, org: ECHA, Abstract ID : 62, CIP Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana; 159 924-053.2 (082); ISBN 978-961-253-158-4; edit. M. Jurišević, 275208960 **M34**
- Činč, E., et al (2013), *Predgovor*, u: *Obrazovanje učitelja i vaspitača na rumunskom jeziku* u Vršcu (ured.: G. Gojkov i A. Stojanović), Vršac, VŠSSV „M. Palov“, ISBN 978-86-7372-181-1 s. 7-9 **M49**

Naučna kritika i polemika

- Sladoje-Bošnjak, B., (2013), *METAKOGNITIVNE STRATEGIJE UNASTAVI*, Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Univerzitet Pale, Istočno Sarajevo, ISBN 978-99938-47-54-0; COBISS.BH-ID 3730968 **M49**
- Jelena Maksimović i Boris Kožuh (2013), *Upotreba PSPP programa u pedagoškim istraživanjima*, Niš, Filozofski fakultet, u Pedagoškoj stvarnosti, Novi Sad, Pedagoško društvo Vojvodine, str. 708-710. **M56**
- Dr. Amalija Žakelj i Dr. Milena Valenčič Zuljan, (2014), *Poteškoće učenika u učenju i oblici pomoći*, Izdavač i nakladnik: Visoka škola strukovnih studija »M. Palov«, Vršac, E-zdanje, Način pristupa (URL) **M49**

Dr Goran Vilotijević

1. Vilotijević, G (2014). *Uloga WEB portala u širenju nastavnih inovacija*. Školska knjiga, Beograd (ISBN 978-86-86371-41-6 COBISS.SR-ID 209737740) M42
2. Vilotijević, G (2014). *Pedagoška funkcija obrazovno informacione tehnologije*. Školska knjiga, Beograd (ISBN978-86-86371-42-3 COBISS.SR-ID 209726476) M42

Dr A. Mandić

Објављени уџбеници и приручници

1. Мандић, А. (2014): Дидактика предшколске математике, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Вршац (уџбеник)
2. А. Стојановић, А. Мандић (2013): Методика развоја почетних математичких појмова, Практикум за студенте, Висока школа струковних студија за образовање васпитача, Вршац (приручник)

Одбрана докторске дисертације, Методичка трансформација васпитно-образовних садржаја у функцији развоја почетних математичких појмова, Учитељски факултет у Београду 12.10.2013. (M71)

Научни радови објављени у часописима од међународног значаја

3. Мандић, Д., Мандић А. (2013): Innovations in Modern Education and Teachers Competences, Asian Journal of Education and e-Learning, vol.1, No 1 (M23)
4. Мандић, Д., Мандић А. (2013): Informational technologies in innovating educational process, Journal of Communication and Computer, David Publishing Company, ISSN: 1548-7709, CA91731, USA (M23)
5. Научни радови објављени у часописима од националног значаја
6. Мандић, А. (2013): Утицај иконичких репрезентација на развој почетних математичких појмова, Педагогија, Форум педагога Србије и Црне горе, vol. 68, бр. 3, стр. 392-406, Београд (M51)
7. Мандић, А. (2013): Хеуристички приступ формирању почетних математичких појмова, Методичка пракса, Учитељски факултет и Школска књига, бр. 1/ 2013, стр. 103-122, Београд (M53)
8. Мандић, А. (2013): Развој способности просторне оријентације у игроликој настави математике, Образовна технологија, бр. 1/2013, стр. 29-49, Центар за образовну технологију, Београд (M53)

Научни радови и саопштења објављени у тематским зборницима са међународних конференција

9. Мандић, Д., Мандић А. и др. (2014): Informatics Teaching Methodlogy in Improving Informatics Students' Competencies, Тематски зборник радова са конференције International Conference on Education and Modern Educational Technologies, 28.-31.11.2014., Атина, Грчка (M13) (index SCI)
10. Мандић, А., Мандић Д., Зељић, М. (2013): Educational Software and Visualization Arithmetic's Concepts, Тематски зборник радова са међународне конференције Recent Advances in Information Science, North Atlantic University Union, стр. 62-72, Париз (M13) (index SCI)
11. Мандић, А. (2013): Савремене технологије у планирању и реализацији наставе математике, Зборник радова са међународне конференције Наука и глобализација, Филозофски факултет у Источном Сарајеву, Источно Сарајево (M33)
12. Мандић, А. , Зељић М., (2013): Schematic Learning of Introductory Concepts of Arithemtic, Зборник радова са међународне конференције Improvements in Subject Didactics and Education of Teachers , САНУ, Београд (M34)

Mr Ivana Đorđev

Objavljeni radovi i kategorizacija:

M52 (2) Đorđev, I. (2014). Ortografske greške u pismenim zadacima kao smernice za unapređivanje kulture izražavanja učenika i poboljšanje nastave pisanja. Novi Sad: *Pedagoška stvarnost*, 1. 83–95 (ISSN 0553-4569, COBISS.SR-ID 3883522).

M53 (1) Đorđev, I. (2013). Upotreba jezičkih igara u nastavi pravopisa. U *Metodički vidici* 4. Filozofski fakultet. Novi Sad. 75–91 (ISSN 2334-7465 /online/, ISSN 2217-415X /štampano izd./, COBISS.SR-ID 258963207).

M53 (1) Đorđev, I. (2014). Metodičke aplikacije za usavršavanje kulture pismenog izražavanja učenika na kraju srednje škole. *Školski časbr. 1.* Beograd: Vaša knjiga. 95–101 (ISSN 0352-1338 ISSN 1450-6521, COBISS.SR-ID 57196546).

M53 (1) Đorđev, I. (2014). Mogućnosti primene pojmovnih metafora (kognitivnog pristupa) za unapređivanje nastave pravopisa. *Istraživanja u pedagogiji.* Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“, Vršac I Srpska akademija obrazovanja u Beogradu. 130–143 (ISSN 2217-7337, COBISS.SR-ID 268028167).

M53 (1) Đorđev, I. (2014). *Školski čas br. 3–4–5.* Metodička aplikacija za podsticanje jezičkog stvaralaštva na času gramatike. Beograd: Vaša knjiga. 95–101 (ISSN 0352-1338 ISSN 1450-6521, COBISS.SR-ID 57196546).

M53 (1) Đorđev, I. (2014). Stavovi vaspitača kao putokazi ka unapređivanju kulture govora darovite dece u predškolskim ustanovama. U *Zbornik Visoke škole strukovnih studija za obrazovanje vaspitača u Kikindi*, radovi sa Međunarodne naučno-stručne konferencije *Metodički dani 2014.* Na temu „Kompetencije vaspitača za društvo znanja“, godina IX, broj 1. (u štampi)]; **M34 (0,5)** rezime objavljen u: *Knjiga rezimea, VŠSSOV, Kikinda, 2014.* g., str. 150 (ISBN 978-86-85625-14-5, COBISS.SR-ID 286091015).

M45 Đorđev, I. (2014). Metodičke aplikacije za usavršavanje i negovanje jezičke kulture darovitih. *Bilten 2, Kompetencije učitelja za identifikaciju i rad sa darovitim učenicima.* Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“. 95–107 (ISBN 978-86-7372-192-7, COBISS.SR-ID 284227335).

M34 (0,5) Đorđev, I. i Kelemen, Lj. (2014). Podsticanje darovite dece za jezik u predškolskim ustanovama kroz usmerene aktivnosti studenata. *Zbornik rezimea sa međunarodnog naučnog skupa Darovitost i kreativnost – razvojna perspektiva kreativne performanse.* Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“, str. 45 (ISBN 978-86-7372-197-2 COBISS.SR-ID 286162439).**M34**

Publikacija:

20 godina o darovitosti [Elektronski izvor] / priredile Ivana Đorđev i Ljiljana Kelemen (retrospektiva 20. okruglih stolova i zbornika radova posvećenih darovitim održanih na Visokoj školi strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“ u Vršcu), Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“. CIP – Katalogizacija u publikaciji Biblioteka Matice srpske, Novi Sad 159.928-053.5, ISBN 978-86-7372-199-6, COBISS.SR-ID 28618127.**M18**

Dr Nataša Sturza Milić

Monografija

M42 *Motorni razvoj i fizička aktivnost dece jaslenog i predškolskog uzrasta – metodički priručnik za studente, vaspitače i roditelje,* Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača »Mihailo Palov«, Vršac, 2014. ISBN 978-86-7372-152-1 COBISS.SR-ID 272031751

Publikacije, radovi i rezimei:

M47 Sturza-Milić, N., Pejatović, M. (2013): *Motorička igra u funkciji razvoja kreativnosti učenika.* Gojkov, G. i Stojanović, A. (Ur.), Bilten 2 – Radovi sa projekta, (112-120). Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“ i Istraživačko – edukativni centar, Vršac. ISBN 978-86-7372-192-7

M47 Sturza-Milić, N. (2013): Identifikacija motoričke darovitosti i kreativnosti učenika i podsticanje diverzifikovanim sadržajima fizičkog vaspitanja. U Gojkov, G. i Stojanović, A. (Ur.), *Bilten 2 – Radovi sa projekta,* (65-78). Vršac: Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“ i Istraživačko – edukativni centar. ISBN 978-86-7372-192-7

M34 Sturza-Milić, N. (2014): Manifestacija motorički naprednog ponašanja u različitim periodima detinjstva (jaslenom i mlađe-školskom), *Zbornik sažetaka sa Naučnog skupa sa međunarodnim učešćem „Razvojne karakteristike deteta predškolskog uzrasta“*, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače Novi Sad i Fakultet za sport i turizam – Tims, str. 35. ISBN 978-86-85871-21-4

M33 Sturza-Milić, N. (2014): The Influence of Motor knowledge on Motor Creativity (Fluency) of Preschool Children. *Proceedings (Ed. Dragan Milanović i Goran Sporiš), 7th International Scientific Conference on Kinesiology „Fundamental and Applied Kinesiology – Steps Forward,* University of Zagreb, Faculty of Kinesiology, Croatia. ISBN: 978-953-317-027-5

M63 Sturza-Milić, N. (2014): Stručno usavršavanje vaspitača – doprinos kvalitetu rada sa motorički darovitim decom. *Zbornik 19 sa Međunarodnog naučnog skupa »Daroviti i kvalitet obrazovanja«* (Ed. Akademik

Grozdana Gojkov, prof. pr Aleksandar Stojanovi), str. 474-487. Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača „Mihailo Palov“, Vršac. Originalan naučni rad, ISBN: 978-86-7372-191-0

M52 Sturza-Milić, N., Nedimović, T., Božin, A. (2014): Procena značajnosti kompetencija za profesiju vaspitača studenata – budućih vaspitača u Srbiji i Rumuniji (Assesment of Importance of Competences for Students – Future Preschool Teachers in Serbia and Romania). *Istraživanja u pedagogiji*, godina IV, broj 1, 108-121, Vršac-Beograd. Originalan naučni rad štampan na srpskom i engleskom jeziku. UDK: 37.026 ISSN 2217-7337

M47 Sturza-Milić, N. (2014). Novi pristup učenju i organizaciji senzomotornih aktivnosti u radu sa decom jaslenog uzrasta, *Bilten br. 3*, Radovi sa projekta - Didaktičke strategije u funkciji razvoja istraživačkog i stvaralačkog učenja i poučavanja, 43-52. ISBN 978-86-7372-190-3

M23 Sturza-Milić, N. (2014): THE INFLUENCE OF MOTOR EXPERIENCE ON MOTOR CREATIVITY (FLUENCY) OF PRESCHOOL CHILDREN. *Kineziologija*, International Journal of Fundamental and Applied Kinesiology Vol. 46 No Supplement 1, rujan, 2014, 82-87. Vol. 46(2014) Suppl.1 (1-132) UDC 796.012 ISSN 1331-1441 (Print) ISSN 1848-638X (Online)

Prof dr Ljubivoje Stojanović

Monografije/udžbenici:

Kultura dijaloga (2013). Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“. ISBN: 978-86-7372-170-5; 200 str. **M-41**.

Radovi u zbornicima i časopisima:

- Sveti Sava i Dositej Obradović (2013). *Dositej u srpskoj istoriji i kulturi*. Beograd: Dositejeva zadužbina. ISBN: 978-86-87583-12-2; 807-823. **M – 31**.

- Prevažilaženje različitosti kao stvaralački imperativ (2013). *Godišnjak*. Vranje: Učiteljski fakultet Univerzitet u Nišu. ISSN: 1820-3396. UDK: 316.772.4; 316.647,5:2-67; 240-256. **M – 41**.

- Vaspitno – obrazovni značaj biblijske priče o Josifu i njegovoj braći u nastavi osnovne škole (2013). *Književnost za decu i njena uloga u vaspitanju i obrazovanju dece*. Vranje: Učiteljski fakultet Univerziteta u Nišu. ISBN: 978-86-6302005-5; COBIS. SR-ID: 199702540; 139-154. **M – 42**.

- Teološki doprinos kvalitetu obrazovanja (2014). *Daroviti i kvalitet obrazovanja*, zbornik radova sa međunarodnog skupa: Daroviti i kvalitet obrazovanja. Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“.UDK: 37.014.523.ISBN:978-86-7372-191-0,19(2014); 464-473. **M – 31**.

- Otvorena antropologija i radosni kosmizam kao osnove hrišćanskog (pravoslavnog) odgovornog optimizma (2014). *Nauka, religija, obrazovanje*, zbornik sa naučnog skupa Nauka, religija, obrazovanje. Učiteljski fakultet, Beograd. UDK:27-1. 271.2-472; ISBN: 978-86-83-98-6301-011-6; COBIS.SR – ID: 207648268; 117-138. **M – 41**.

- Prevažilaženje različitosti kao stvaralački imperativ (2014). *Godišnjak*. Učiteljski fakultet Vranje – Univerzitet u Nišu. UDK: 316.772.4; 316.647.5: 2-67; ISSN: 1820-3396; 240-256. **M – 42**.

- Verski sadržaji u nastavi na učiteljskim (pedagoškim) fakultetima (2014). *Savremene tendencije u nastavi i vannastavnim aktivnostima na učiteljskim (pedagoškim) fakultetima*, zbornik radova. Učiteljski fakultet, Vranje. ISBN: 978-86-6301-011-6; COBIS.SR-ID: 207648268; 83-98. **M – 42**.

- Religijska kultura u delima Dositeja Obradovića. *Dositej Obradović i verske slobode*. Beograd: Dositejeva zadužbina. ISBN: 978-86-87583-16-0; UDK: 261.7:821. 164.41.09 Obradović D. **M - 41**

- Društvena neophodnost dijaloga vernika i ateista (2014).Kovin: *XXI vek*. – časopis.

Učešće na naučnim skupovima:

- Savremene tendencije u nastavi i vannastavnim aktivnostima na učiteljskim (pedagoškim) fakultetima – naučni skup. Učiteljski fakultet Vranje, Univerzitet u Nišu – 6. decembra 2013. Izlaganje: *Verski sadržaji u nastavi na učiteljskim (pedagoškim) fakultetima*. **M33**

- Dositej Obradović i verska tolerancija – naučni skup. Zaduzbina Dositej Obradović – 10. decembar 2013. Izlaganje: *Religijska kultura u delima Dositeja Obradovića*. **M33**

- Darovitost i kreativnost – razvojna perspektiva kreativne performanse. Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“ u Vršcu, Pedagoški fakultet, Bitola, Univerzitet „Sveti Kliment Ohridski“, Makedonija, Universitatea de Vest „Aurel Vlaicu“ Arad, Romania, Univerza v Ljubljani Pedagoška fakulteta Ljubljana, Slovenija – 6. jun 2014. Izlaganje: *daroviti kao kreatori kulture nadmetanja*. **M34**

Dr Dragica. Stanojlović

Stanojlović,D : (2014) Mladi u pokretu- inicijativa Evropske unije kao mogućnost za implementaciju programa za darovite.U *Daroviti i kvalitet obrazovanja* (ur. Gojkov,G; Stojanović,A.) Visoka škola strukovnih studija za obrazovanje vaspitača "Mihailo Palov", Vršac ;Universitatea de Vest " Aurel Vlaicu" Arad Romania.426-433 (ISBN 978-86-7372-191-0 COBISS.SR-ID 286077191) **M 33**

Dr Mirča Maran

Naučno-istraživački rezultati u školskoj 2013/2014 (odnose se na učesće na skupovima):

- Memorijal Radu Flora, Zrenjanin, 5. septembar 2013. **(M60)**
- Naučni skup „Etnički, politički i kulturni identitet na rumunskom prostoru”, Nadlak, Rumunija, 28. septembar 2013. **(M60)**
- Naučna konferencija „Kultura i identitet u multietničkim zajednicama“, Universitatea de Vest, Temišvar, Rumunija, 21-22. novembar 2013. **(M60)**
- Naučni skup „Banatska vojna granica i banatski militari u XVIII i XIX veku“, Tomaševac, 30. novembar 2013. **(M60)**
- Naučni skup u čast Dušana Bandića: „Etnos“, religija, identitet, Filozofski fakultet u Beogradu, 11-12. april 2014. **(M60)**
- International Conference „Regional Identity and Social Cohesion”, Timișoara, 22 May 2014 **(M60)**
- Međunarodni skup „Serviciile educaționale din România și Republica Serbia în actualitate”, Univerzitet „Eftimie Murgu”, Reșița, Rumunija, 30. maj 2014. **(M60)**
- Naučni skup „Tradiție, istorie, armată”, Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I”, București, 5-6. jun 2014. **(M60)**
- The International Conference for Academic Disciplines, 16-19 June 2014, Barcelona, Spain **(M30)**

Radovi objavljeni u časopisima i zbornicima

1. „Румуни у Банату. Особености идентитета”. УДК 323.15(=135.1)(497.113), *Зборник радова Етнографског института САНУ – Културна прожимања: антрополошке перспективе, Зборник 28*, Београд, 2013, 229-238, ISBN 978-86-7587-071-5 **(M45)**
2. Александра Ђурић-Миловановић, Мирча Маран, „Етноконфесионална прожимања на граници: Румуни у општини Вршац“, у: *Теме*, Ниш, бр. 3, 2013, УДК 323.1:2(=135.1)(497.11 Вршац), стр. 1059-1078, ISSN 0353-7919 **(M51)**
3. „Asimilări de populație în localitățile Banatului sârbesc. Cazul minoritarilor români (sec. XIX-XX)”, у: *Istorie și tradiție în spațiul românesc (Sultana Avram – coordonator)*, vol. 10, Sibiu, Astra Museum, Techno Media, 2013, ISBN 978-973-7865-58-8, str. 229-243 **(M45)**
4. „Identity, Assimilation and Church Separation in the Serbian Banat in the Second Half of the 19th and Early 20th Century”, у: *Religious freedom and constraint – theological-historical landmarks*, Felicitas Rumäniska Ortodoxa Stiftet för Norra Europa, Stockholm –Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Deva, 2013, str. 179-187 **(M14)**
5. „Misionarul greco-catolic Simion (Samoil) Draxin și familia sa din Petrovasâla”, *Anuar 2012*, Editura ICRV, Zrenjanin, str. 125-133, ISSN 2217-3870 **(M45)**
6. Protopopii Panciovei, personalități distinse în istoria Bisericii și a Neamului”, у: *Taină și mărturisire, Lucrările simpozionului internațional „Taină și mărturisire”, Caransebeș, 13-14 mai 2013*, Editura Episcopiei Caransebeșului, 2014, ISBN 978-606-8458-10-6; ISBN 978-973-108-568-5 str. 414-421 **(M63)**
7. Tanja Nedimovic, Mircea Maran and Euden Cinc, “The Importance of Education in the Native Language for the Building and Development of the National Identity of Minorities in Vojvodina (the Republic of Serbia) – Reality and Perspectives”, *Humanities and Social Sciences Review*, CD-ROM, University Publications.net, 2014, str. 207/216, ISSN:2165-6258 :: 3(2):207-216(2014) **(M33)**
8. „Colonizarea românilor pe teritoriul Regimentului germano-bănățean al Graniței Militare din cadrul Monarhiei Habsburgice (1765-1872)”, у: *Tradiție, istorie, armată, Sesiune de comunicări științifice a Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”*, București-Craiova, 2014, str. 35-42, ISBN 978-606-93572-3-1, ISBN 978-606-11-4056-5 **(M63)**

9. „Elite intelectuale și relații interculturale sârbo-române în localitățile Banatului sârbesc în secolul al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea”, u: *Armonie și conflict intercultural în Banat și Transilvania – Perspective cultural-istorice 1650-1950, Mihai Spăriosu și Vasile Boari (coordonatori)*, Institutul European, Cluj-Napoca, 2014, str. 116-128, ISBN 978-973-611-920-0 (M45)

10. Monografija *Obrazovanje učitelja i vaspitača na rumunskom jeziku u Vršcu*, drugo izdanje, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“, Vršac, 2013. Uređivanje i poglavlje u monografiji. (M49 i M45)

Jamina Stolić

1. Конгрес музиколога, друго издање, Темишвар, Румунија, Међународно уружење за музичке студије, 26-28 септембар 2014. Наслов представљеног рада (у коауторству са - Чинч Е.): Химна Хатиква – музичка нада многих народа, објављен у зборнику Volumul Congresului Internațional de Muzicologie, Темишвар, издавач: Eurostampa, 2014, стр.138-145. M63

2. Међународни скуп, Решица, Румунија, "Serviciile educaționale din România și Republica Serbia în actualitate" („Образовне установе у Румунији и Србији данас“) 30. мај 2014. Наслов представљеног рада: Cultural activities in schools on the Romanian language of instruction (Културне активности у школама на румунском наставном језику), Универзитет "Eftimie Murgu", Решица- у процесу објављивања. M64

Mr Viorika Paser

Praktikumi i udžbenici

Paser, V., Vujasin, B. (2013): *Dnevnik pedagoške prakse*, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „M.Palov“. ISBN 978-86-7372-182-8 CIP 371.13(075.8)(076).

Radovi i rezimei

Paser, V., Vujasin, B. (2014): Didaktička sredstva u funkciji podsticanja kreativnosti na predškolskom uzrastu, u: *Zbornik rezimea sa međunarodnog naučnog skupa „Darovitost i kreativnost – razvojna perspektiva kreativne performanse“*, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „M.Palov“ M34

Biljana Vujasin

1. Vujasin, B. (2013): *Metodološke specifičnosti prepoznavanja darovitosti u posebnoj populaciji (hendikepirani daroviti)*. U: *Zbornik radova sa 18. međunarodnog naučnog skupa »Metodološki problemi istraživanja darovitosti«*. Vršac. Visoka škola strukovnih studija za vaspitače »M. Palov«. Arad. Univerzitet »A. Vlaicu. UDK: 371.39 ISBN 978-86-7372-171-2, 18(2013), pag. 447-454 Pregledni rad M 14

2. Vujasin, B. (2013): *Kompetencije vaspitača za rad sa decom na jaslenom uzrastu*. U: *Zbornik rezimea sa međunarodne naučno-stručne konferencije – Metodički dani 2013. »Kompetencije vaspitača za društvo znanja«*. Kikinda. CIP 373.213(048.3) ISBN 978-86-85625-11-4 .114-115. M 34

3. Paser, V., Vujasin, B. (2013): *Dnevnik pedagoške prakse*, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „M.Palov“. ISBN 978-86-7372-182-8 CIP 371.13(075.8)(076), str.201,

4. Paser, V., Vujasin, B. (2014): *Didaktička sredstva u funkciji podsticanja kreativnosti na predškolskom uzrastu*, u: *Zbornik rezimea sa međunarodnog naučnog skupa „Darovitost i kreativnost – razvojna perspektiva kreativne performanse“*, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „M.Palov“, M 34 ,

5. Vujasin, B. i sar. (2014): *Strategije za podsticanje stvaralačkog mišljenja*, Bilten br.3, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „M.Palov“ M 45 ,

6. Viorika Paser Biljana Vujasin, *Дидактичка средства у функцији подстицања креативности на предшколском узrastу V*, u : *Zbornik rezimea sa 20. Okruglog stola na temu: Darovitost i kreativnost – razvojna perspektiva kreativne performanse“*, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov“, 159.928-053.5 (048.4) 76 – 77, ISBN 978-86-7372-197-2, COBISS.SR-ID 286162439 M34

MA Ljiljana Kelemen

- Đorđević, Miloš i Kelemen, Ljiljana (2013): Praktikum za srpski jezik, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”, Vršac. **M43**
- Đorđević, Miloš i Kelemen, Ljiljana (2014): Književnost za decu – poetika, retorika, metodika, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”, Vršac. **M43**
- 20. godina o darovitosti [priredile: Đorđev, I., Kelemen, Lj.], Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”, 2014. (u pripremi za publikovanje). **M49**
- Kelemen, Ljiljana (2013): „Onomatopeja u tekstovima čitanki za prvi razred osnovne škole”, u časopisu Pedagoška stvarnost : časopis za školska i kulturno-prosvetna pitanja, Pedagoško društvo Vojvodine, Novi Sad, br. 4, str. 654–671. **M52**
- Kelemen, Ljiljana (2013): „Vladičanski dvor eparhije banatske”, u: Metodička praksa – časopis za nastavu i učenje, Učiteljski fakultet u Vranju i „Školska knjiga“ DOO u Beogradu, br. 4'13, vol. 13, godina VIII, str. 671–674. **M53**
- Đorđev, Ivana i Kelemen, Ljiljana (2014): „Podsticanje darovite dece za jezik u predškolskim ustanovama kroz usmerene aktivnosti studenata”, u Zborniku rezimea sa međunarodnog naučnog skupa, 20. okruglog stola o darovitima: Darovitost i kreativnost – razvojna perspektiva kreativne performanse, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”, Vršac, str. 45–47. **M34**
- Đorđević, Miloš i Kelemen, Ljiljana (2014): „Fenomen igre i humora u književnosti za decu”, u: Podizanje kvaliteta strategija poučavanja i učenja darovitih studenata – radovi sa projekta, Bilten 3, Visoka škola strukovnih studija za vaspitače „Mihailo Palov”, Vršac, str. 30–34. **M45**

Prof. dr Ružica Petrović

Публиковани радови

1. Петровић, Ружица (2014) *Етика и биоетика*, Еврорегионални центар за развој друштва у мултиетничким срединама „In medias res“, Панчево, 1-188, 17.608.1 ISBN978-86-8773-507-1 COBISS.SR-ID 204233740

[Монографија националног значаја **M42 – 5 бодова**]

2. RuzicaPetrovic (2014), *Ethical Dimensions of Bioethics Education with a Special Overview of the Situation in Serbia*, Review of European Studies: vol.6, No.1, 2014; 53-60. ISSN 1918-7173, E- ISSN 1918-7181, doi: 10.5539/res.v6n1p53, URL: <http://dx.doi.org> Index: SCOPUS, DOAJ (Directory of Open-Access Journals), EBSCOhost, Google Scholar, Lockss, Open J-Gate, PKP Open Archives Harvester, ProQuest, Standard Periodical Directory, Universe Digital Library, WorldCat.

[Рад у међународном часопису **M23- 4 бода**]

3. VesnaTrifunovic&RuzicaPetrovic (2014), *Gender-Based Content of Educational Materials for the Study of Serbian Language in Lower-Stage Grades of Elementary Education*, International Education Studies; Vol.7, No.3, 2014. 22-29. ISSN 1913 – 9020, E-ISSN 1913-9039, doi:10.5539/ies.v7n3p22, Published by Canadian Center of Science and Education. www.ccsenet.org/ies The journal is included in: SCOPUS,Ulrich'h, Cabell's, PKP Open, Archives Harvester, DOAJ, Google Scholar, Open J-Gate, ERA,Universe Digital Library,Gale, Lockss.

[Рад у међународном часопису **M23 – 4 бода**]

4. Ружица Петровић (2014) *Можућност генетске прокреације даровитости – етички аспект*, Зборник резимеа са 20. Међународног научног скупа, Даровитост и креативност – Развојна перспектива креативне перформансе, Вршац, 6. јун 2014, Висока школа струковних студија за вaspitače „Михајло Палов“ 159.928-053.5 (048.4) 76 – 77, ISBN 978-86-7372-197-2, COBISS.SR-ID 286162439 **M14**

[Рад у изводу у тематском зборнику међународног значаја **M14 – 0,5**]

5. Ружица Петровић (2014) *Етички аспект генетског побољшања људских бића*, Међународни научни скуп, 16- 18. маја, *Наука и слобода*, Зборник резимеа, Филозофски факултет, Пале, Универзитет у Источном Сарајеву.

[Саопштење са међународног скупа штампано у изводу **M31- 0,5**]

6. Ружица Петровић (2014) *Дијалог као пут сазнајне и моралне самопромене*, у Тематском зборнику, Даровити и квалитет образовања, Висока школа струковних студија за вaspitače „Михајло Палов“ у Вршцу, Universitatea de Vest „Aurel Vlaicu“, Arad, Romania, 376.1-056.45 (082) UDK 371.95, 514-517. ISSN 1820- 1911, ISBN 978-86-7372-191-0 COBISS.SR-ID 286077191

[Научна критика у тематском зборнику међународног значаја **M26- 1 бод**]

7. Lj. Stojanovic, **R. Petrovic**, M. Maran (2014). *The Educational Importance of Culture Dialogue in Multiethnic Environments*, Plus Education. Vol 11, No 2 (2014). 195-199. ISSN 1842- 077X E-ISSN (online) 2068-1151 Index: [Directory of Research Journals Indexing](#), Ulrich's, IndexCopernicus, EBSCO, DOAJ 5, CEEOL, CrossReff, WorldCat.org

[Рад у међународном часопису М23 – 4 бода]

8. E. Kopas - Vukasinovic, **R. Petrovic**(2014). *Educational Discussion as a Teaching Method in the System of University Education*. Pensee Journal. Vol 76, No. 10. Oct 2014. 472- 481P.ISSN 0031-4773. Paris, France. Coverage: Social Sciences Citation Index, ISI Thomson Reuters

[Рад у истакнутом међународном часопису М22- 5 бодова]

Adrijan Božin

Nedimović T., Božin A., Sturza-Milić N. (2014). Procena značajnosti kompetencija za profesiju vaspitača studenata-budućih vaspitača u Srbiji i Rumuniji. *Istraživanja u pedagogiji*, 4(1), 108-120. **M52**

Dr Miloš Đorđević

1. **M42** – Miloš Đorđević, *Stvarlački duh i analitički čin 4*, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače Mihailo Palov, 2013. (327 str.), UDK821.163.41.09; 821.163.3.09; 821.163.41-4 ISBN 978-86-7372-167-5; COBISS.SR-ID 276337927,

2. Miloš Đorđević, Ljiljana Kelemen, *Praktikum za srpski Jezik*, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače Mihailo Palov, 2013 Književnost za decu, Vršac: Visoka škola strukovnih studija za vaspitače Mihailo Palov, 2014, str. 250,

3. **M44**- Miloš Đorđević: Šklovski kod Srba, u Zborniku, ŽIVOT i delo Vuka Filipovića: tematski zbornik od vodećeg nacionalnog značaja / [urednici Dragomir Kostić, Uroš Šuvaković]. – Kosovska Mitrovica: Filozofski fakultet Univerziteta u Prištini, 2013.

4. **M14**- Miloš Đorđević, Kritički duh, metod i stil Miroslava Egerića, u Zborniku „Srpska književna kritika i kulturna politika u drugoj polovini XX veka“ (urednik Milan Radulović), Institut za književnost i umetnost, Beograd, 2013, 297 –316.

5. **M31** Miloš Đorđević, Fenomen igre u romanu „Na Drini ćuprija“ (urednik Branko Tošović), Institut fur Slawistik der Karl-Franzens Graz, Beogradska knjiga, Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske, Svet knjige, Grac, Beograd, 2013, 297 – 316.

Mr T. Suhecki

1. Mr Tomislav Suhecki (2014), *Inovacije u sadržajima nastave scenografije i kostimografije za vaspitače – specijalizante*, Pedagoška stvarnost, Novi Sad, Pedagoško društvo Vojvodine, **M52**

2. Mr Tomislav Suhecki, (2014), *Stvaralaštvo hemije – hemija umetnosti*, Zbornik rezimea sa 20. Međunarodnog naučnog skupa, Darovitost i kreativnost – Razvojna perspektiva kreativne performanse, Vršaц, 6. јун 2014, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ 159.928-053.5 (048.4) 76 – 77, ISBN 978-86-7372-197-2, COBISS.SR-ID 286162439 **M14**

3. Mr T. Suhecki, (2014), Likovna kultura Висока школа струковних студија за васпитаче „Михајло Палов“,

4. Mr T. Suhecki,(2014), Metodika likovnog vaspitanja- jasleni uzrast, Vršac, , Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“,

Nagrade i priznanja u školskoj 2013/14. godini

Dr Mirča Maran

- Diplomă de merit. Pentru meritele remarcabile la dezvoltarea și promovarea activității Institutului, Zrenjanin, 17 octombrie 2013. (Diploma za zasluge. Za značajan doprinos razvoju i promovisanju Zavoda. Zavod za kulturu Rumuna u Vojvodini, Zrenjanin)

- Diplomă de merit. Pentru modul exemplar de implicare în procesul de promovare și implementare a ofertei educaționale pentru anul universitar 2014/2015. Reșița, 1 octombrie 2014. Universitatea „Eftimie Murgu”, Reșița, România. (Diploma za zasluge. Za značajan doprinos učešća u promovisanju i implementaciji vaspitno-obrazovne ponude za školsku 2014/2015., Univerzitet „Eftimije Murgu“, Rešica, Rumunija)

Prof. dr Ružica Petrović

ДОСИТЕЈЕВА ПОВЕЉА за стваралачки допринос развоју образовања, науке и културе, поводом 100-годишњице рођења европског педагога др Драгутина Франковића (1913-2013), Београд, 25. 01. 2014.

Награде и признања студента

Наставно веће је ове као и претходне школске године донело одлуку да се издвоје и прогласе најбољи дипломски и специјалистички радови одбрањени у школској 2013/14. години. Катедре (Катедра за педагогију и психологију, Катедра за методике, Катедраза матерње језике и Катедра за филозофију и друштвене науке) изабрале су најбоље радове и упутиле их Комисији за евалуацију дипломских и специјалистичких радова, у саставу: мр Виорика Пасер (председница Комисије), проф. др Грозданка Гојков и ма Даница Веселинов. Комисија се састала 26.9.2014. са почетком у 13 и 30 часова. Комисији је упућено укупно 11 радова (10 дипломских и 1 специјалистички рад). У евалуацији радова Комисија се руководила следећим критеријумима: 1. уважавање концепције и методологије израде дипломских/специјалистичких радова која је објављена са сајту Школе (обим рада, број библиографских јединица, навођење референци у тексту) и 2. усклађеност текста рада са темом. На основу поменутих критеријума Комисија је издвојила укупно 6 дипломских и 1 специјалистички рад као најбоље радове за школску 2013/14. годину.

Награђени дипломски радови су следећи:

- студенткиња: **Тамара Церовић**, тема: „Значај деље игре у програму предшколског васпитања“, ментор: проф. др Грозданка Гојков;
- студенткиња: **Сања Вајда**, тема: „Процена и контрола ефеката свакодневне физичке активности у раду са децом предшколског узраста“, ментор: др Наташа Стурза Милић;
- студенткиња: **Ана Стојановић**, тема: „Мултиконфесионални Вршац“, ментор: др Мирча Маран;
- студенткиња: **Божана Чикић**, тема: „Карактеристични проблеми деце предшколског узраста: превенција и интервенција“, ментор: др Тања Недимовић;
- студенткиња: **Јоана Паола Лападат**, тема: „Савремене педагошке теорије у пракси“, коментори: проф. др Грозданка Гојков и ма Даница Веселинов;
- студенткиња: **Снежана Јочић**, тема: „Ликовно изражавање у функцији идентитета деце“, ментор: мр Томислав Сухецки.

Специјалистички рад, изабран као најбољи, написала је студенткиња **Драгана Петрић** на тему: „Стратегије подстицања стваралачког мишљења“, под коменторством мр Виорике Пасер и Биљане Вујасин.

Комисија је донела одлуку да сви изабрани радови треба да буду награђени тако што ће сваком студенту бити уручен сертификат са знаком за најбољи дипломски, односно специјалистички рад

Извештај Комисије за евалуацију студенских радова за школски Конкурс

На седници Наставног већа, одржаној 02.04.2013. године, расписан је школски Конкурс, са циљем подстицања студената у писању стручних радова.

Достављени студентски радови, на одређену тему и под менторством професора, су следећи:

ментор проф. др Грозданка Гојков:

тема: „Домети и ограничења квантитативних и квалитативних истраживања у педагогији“, **студент:** Кристина Петровић;

тема: „Биографска метода у педагошким истраживањима“, **студент:** Јована Савковић;

тема: „Биографска метода у педагошким истраживањима“, **студент:** Александра Стокић.

Ментор мс Даница Веселинов:

тема: „Критичке теорије у области образовања“, **студент:** Тања Садике;

тема: „Критичке теорије у области образовања“, **студент:** Валентина Ерац;

тема: „Критичке теорије у области образовања“, **студент:** Милена Стојановић,

тема: „Критичке теорије у области образовања“, **студент:** Нада Вујовић,
тема: „Разредно-предметно- часовни систем између традиције и савремених потреба“,
студент: Јелена Калинић;
тема: „Пројект метода као могућа импликација иновативних модела у васпитно-образовном раду“, **студент:** Слађана Пајовић;
тема: „Прогресивистичке идеје у пракси: претпоставке за успешније повезивање дидактичке теорије и васпитно-образовне праксе“, **студент:** Јован Јовановић.
Коменторство: мр Александра Мандић и доц. др Александар Стојановић:
тема: „Мултимедијалне игре за развој способности просторне оријентације предшколске деце“,
студенти: Дејан Попов, Александра Митровић, Ана Станојловић, Светлана Крстић;
тема: „Фактори успеха у математичким активностима предшколске деце“, **студенти:** Елдена Јовановић, Јелена Савић, Зденка Хрћан.

Комисија, у саставу мр Виорика Пасер (председница Комисије), академик Грозданка Гојков, мс Даница Веселинов и студенткиња Невена Миљковић, разматрала је, на основу различитих приступа евалуације, припеле радове. Комисија се определила за издавање три најуспешнија рада, са квалификацијом првог места, а остале радове квалификовала је као успешно урађене. Радови који су квалификовани као „први“, у сертификату ће имати назнаку да су освојили прво место, а остали студенти ће добити сертификат за успешно учешће на Конкурсу.

Прво место додељено је радовима са следећим темама:

- „Домети и ограничења квантитативних и квалитативних истраживања у педагогији“ (Кристина Петровић);
- „Критичке теорије у области образовања“ (Тања Садики);
- „Мултимедијалне игре за развој способности и просторне оријентације предшколске деце“ (Дејан Попов, Александра Митровић, Ана Станојловић, Светлана Крстић).

Табела 6.5. Однос броја SCI и SSCI индексираних радова у прошлој години у односу на укупан број наставника и сарадника.

1. Gojkov,G., A.Stojanović i S.Babić-Kekez (2014), *Cognitive style and a method of discourse in higher education teachinh*, objavljeno u zborniku rezimea sa 3 World Conference on Learning, Teaching & Educational Leadership, Maison N,-D.du Chat D Oiseau Brussels, Belgium www.wc-lta.org (videno 22.okt.2012.); ; key words: discourse method, cognitive style, 3RD WORLD CONFERENCE ON LEARNING,TEACHING AND EDUCATIONAL LEADERSHIP, (2013), vol. 93 br. , str. 762-774 (Proceedings Paper) ISI/Web of Science [Elanak Elečas, ISI/Web of Science](http://Elanak.Elečas.ISI/Web of Science)
2. Gojkov Grozdanka, (2013), Metacognition as a Link Between Ability and Successful (executive) Intelligence, DIDACTICA SLOVENICA-PEDAGOSKA OBZORJA, (2010), vol. 25 br. 2, str. 131-149, ISI/Web of Science [Ellechas Rang časopisa](http://Ellechas.Rang.casopisa).
3. University of Osijek, Hochschule Pforzheim University ISSN 1847-0408ISBN 978-953-253-126-8 Indexed in: EBSCOhost, RePEc, EconPapers,Socionet, Web of Science
4. Gojkov,G. (2013), *LEARNING STYLES AS INDICATORS OF HIGHER EDUCATION QUALITY, INTERDISCIPLINARI MENAGEMNT RESEARCH IX* , Opatija 2013; Published by: Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Economics in Osijek- Croatia, Postgraduate studies „Management“, Hochschule Pforzheim University, Opatija; Editors: Urban Bacher et.al. ; ISSN 1847-0408; ISBN 978-953-253-117-6; CIP City and University Library of Osijek 130730000, s. 578-605. Indexed in: EBSCOhost, RePEc, EconPapers,Socionet, Web of Science
5. **Gojkov, G i Gojkov-Rajić, A. Stojanović A.,** (2014), Critical Thinking of Students – Indicator of Quality in Higher Education (*Kritičko mišljenje studenata – indikator kvaliteta visokog obrazovanja*), 6th WorldConference on Educational Sciences, Malta (06-09.02.2014.)**Teaching and Educational Leadership - WCLTA 2012, Procedia - Social and Behavioral Sciences 93 (2013) 762 – 774, ELSEVIER**
6. Мандић, А., Мандић Д., Зељић, М. (2013): Educational Software and Visualization Arithmetic’s Concepts, Тематски зборник радова са међународне конференције Recent Advances in Information Science, North Atlantic University Union, стр. 62-72, Париз (**M14**) (**indexSCI**)

7. Мандић, Д., Мандић А. и др. (2014): Informatics Teaching Methodlogy in Improving Informatics Students' Competencies, Тематски зборник радова са конференције International Conference on Education and Modern Educational Technologies, 28.-31.11.2014., Атина, Грчка (M14) (index SCI)

Однос броја Сци и ССПИ индексираних радова у прошлој години у односу на укупан број наставника и сарадника. 7:27= 0,25

Табела 6.6 Збирни преглед научно-истраживачких резултата у претходној школској години према критеријумима Министарства

Име и презиме	М 14	М 18	М 12	М 13	М 22	М 21	М 23	М 26	М 33	М 31	М 30	М 34	М 41	М 42	М 43	М 44	М 45	М 47	М 49	М 93	М 52	М 51	М 53	М 56	М 63	М 60	М 64	
Д. Веселинов,МА	1											1					2				1							
С. Пртљага, МА	1											1				4	1											
Др Е. Чинч									1								1								1			
Доц. др Т. Недимовић									3			2	1								1							
Проф. др Г. Гојков	3			1		1		5			2	1					2		2		1			1				
Др Н. Стурза						1		1			1		2		2	3					1				1			
Проф. др Љ. Стојановић								2	2		1	5	3															
Др Д. Станојловић									1																			
Доц. др А. Гојков Рајић	2				3	1		1	1		3																	
Доц. др Ј. Пртљага	1			1	1			1			2																	
Проф. др А. Стојановић	1				1			1					2				5											
Мр И. Ђорђевић	1										3						1				1		5					
Др М. Маран	1							1		1							5		1		1				2	7		
Љ. Келемен											1	2					1		1		1		1					
Др М. Ђорђевић	2							1								1												
Др Г. Вилолијевић												2																
Др А. Мандић				2			2	1			1										1		2					
Мр П. Пртљага	1			1																								
Проф. др Р. Петровић	1			1		3	1	1				1																
Ј. Столић																									1		1	
Б. Вујасин	1										4						1											
Мр В. Пасер											1																	
Мр Т. Сухецки	1																		1		1							
А. Божин																					1							
Проф. др З. Мулић																												

Свега: 170

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу је својом стратегијом осигурала да наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар на сва три наставна језика (српски, румунски и ромски). Квалитет наставника и сарадника у Школи обезбеђује се њиховим пажљивим планирањем, селекцијом на основу процедура утврђених Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о избору у звања наставника и сарадника, као и стварањем услова за перманентну едукацију и усавршавање наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

Квалитет наставника и сарадника остварује се кроз следеће облике:

- Вођењем дугорочне и краткорочне кадровске политике и планирањем кадрова;
- Избором на основу јавног поступка и утврђених критеријума;
- Стварањем услова за перманентну едукацију, стручно – научно усавршавање и школовање;
- Провером квалитета наставника и сарадника.

Школа планира потребан број наставника и сарадника у зависности од развоја наставних планова и програма, као и предвиђеног броја студената који се уписују у Школу. У свом досадашњем раду Школа се строго придржавала прописаних критеријума и процедура приликом избора наставника. Сви избори врше се јавним конкурсом, а написани извештаји се излажу јавности на сајту Школе, тако да је поступак у потпуности транспарентан.

Школа прави и усваја План развоја кадрова. План се прави за најмање наредних пет година и он обухвата:

- потребан број сарадника и наставника за оне стручне и наставне области које ће бити актуелне у планираном периоду;
- потребан број нових наставника који ће доћи у стални радни однос с обзиром на природно осипање (одлазак у пензију) наставника;
- потребан број стручних сарадника за реализацију предвиђених планова и програма;
- број наставника које ће Школа ангажовати у допунском раду (до 1/3 радног ангажовања);

Школа при избору наставника и сарадника, при њиховом реизбору и напредовању води рачуна о следећим принципима:

- услови за избор сарадника и наставника су утврђени, познати унапред и ускладу са Законом о високом образовању и Актом о организацији и раду Високе школе струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу;
- Поступак избора је јаван и доступан оцени стручне и шире јавности;
- Позиви за избор (конкурси) су објављени у дневним листовима и широко доступни;
- Утврђују се јасни критеријуми за избор у сва звања при чему се оцењују: научни резултати, стручни резултати, педагошки рад, остале активности кандидата.

У поступку избора наставника и сарадника Школе оцењују се научни, стручни, педагошки резултати и остале активности кандидата на основу јасних критеријума.

Услови и поступак избора наставника и сарадника ближе су дефинисани у Правилнику о начину и поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника и сарадника.

Општа компетентност наставника је на високом нивоу.

Старосни профил наставника је задовољавајући, па се може рећи да Школа води рачуна о подмлађивању наставног кадра.

Установа врши континуирану евалуацију своје политике и процедура везаних за запошљавање и избор наставног кадра. На Високој школи струковних студија за васпитаче квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. Редовно се врше праћење и евалуација квалитета и компетентности наставног кадра. Детаљно су наведени и образложени у Правилнику о избору наставника и сарадника. Поступак и услови за избор наставника и сарадника су предмет периодичне провере и усавршавања. Наиме, Школа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника (детаљније у Правилнику). Школа поседује програм развоја кадра, и у ту сврху је обезбедила одговарајућа средства за обезбеђивање услова за усавршавање наставника и сарадника (набавка литературе на страном језику, могућност да се презентују налази истраживања на

научним скуповима у земљи и иностранству, могућност да се преко интернета уђе у друге библиотеке и дође до адекватних наслова итд.). Установа има план развоја хуманих ресурса за академско, техничко и административно особље, као и обезбеђене предуслове и прилике за континуирану едукацију.

Ангажовање на обезбеђивању овог стандарда утврђено је законом, што се и убудуће планира. Брига о квалитету наставника и сарадника, односно о педагошком раду Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу, поред прописане процедуре и услова за избор, подразумева и даље перманентно стварање услова за њихово напредовање у стручном и научном погледу. Досадашњи напори у овом смислу говоре о смеру којим смо већ ишли и о даљим тенденцијама.

Издавајемо, посебно од осталог, учешће наставника у пројекту *Педагошки плурализам као основа стратегије образовања*, бр. 179036 који финансира Министарство науке у периоду од 2010-2014. године. У њему учествују редовни проф. др Г. Гојков, ред. проф. др М. Узелац, ванр. проф. др Р. Петровић, ванр. проф. др А. Стојановић. Пројекат води Филозофски факултет у Новом Саду. У пројекту бр. 179010 *Праћење и управљање квалитетом у образовању* учествује као истраживач ред. проф. др Грозданка Гојков - пројекат води Филозофски факултет у Новом Саду. Проф. др Г. Гојков је и рецензент Министарства просвете и науке за рецензију научних пројеката за период 2010-2014. година.

Чињеница да су у академској 2013/14. години професори који раде у школи објавили преко 170 наслова (монографије, уџбеници, студије, стручни радови, рецензије и сл.) и да су учествовали на преко 100 научних и стручних скупова у земљи и иностранству са саопштењима, а да је више професора укључено у научне пројекте одобрене од стране Министарства за науку Републике Србије говори о квалитету научно-истраживачких активности. Јединство научног и образовног рада подразумева се у мери у којој наставни рад прати истраживачки, односно у којој истраживања постоје као претпоставка савремености наставног рада. Битна је констатација да су пројекти истраживања, односно њихове теме у функцији мисије установе, тј. усклађени са стратешким циљем установе. Ово се види већ из наслова истраживачких пројеката, као и монографија, уџбеника и других објављених студија, као и тема којима су се професори бавили на научним скуповима. О овоме се води рачуна и на Наставном већу, а пре тога се расправља на катедрама о овим аспектима научноистраживачког рада.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Они имају обавезу да:

- Учествоју на стручним и научним скуповима;
- Објављују своје радове у научној и стручној периодици;
- Учествоју у научним пројектима;
- Приређују изложбе и изводе концерте;
- Учествоју у међународној сарадњи;
- Пишу уџбенике;
- Објављују монографске публикације;
- Предлажу набавку неопходних уџбеника и књига за реализацију програма и унапређење квалитета наставе;
- Предлажу набавку техничких средстава неопходних за унапређење наставе;
- На основу студентских анкета унапређују програм, наставу и вредновање студентског рада;
- Усмено и писано предлажу субјектима у Школи мере за унапређење квалитета.

Према оценама студената у школској 2013/2014. години, високо су оцењени педагошки рад наставника и сарадника (видети прилоге о анкетирању студената).

б) SWOT анализа

S (Предности)	Процедура и минимални критеријуми за избор наставника су утврђени, као и вредновање педагошког рада наставника.
W (Слабости)	Повратна спрега између вредновања квалитета рада наставника од стране студената не функционише у потпуности.
O (Могућности)	Обезбедити веће учешће студената у анкетирању, као и у дискусијама о квалитету појединих наставника.
T (Препреке)	Недовршеност механизма и процедура за спровођење корективних мера ради континуираног унапређења квалитета.

Из наведених прегледа и табела може се закључити да је квалификациона структура наставног кадра знатно поправљена у односу на тренутак кад је обављена прва акредитација Школе – видно се повећава број стално запослених доктора наука.

Оцена испуњености: испуњен у целини

ц) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 7

Неопходно је у Школи развијати критеријуме за избор у звање по појединим ужим областима са циљем да се премаше прописани минимални критеријуми. Избором наставника и сарадника са већим оствареним резултатима увећава се рејтинг Школе и остварује њена Мисија и Стратегија обезбеђења квалитета.

С обзиром на захтеве специјалистичких студија неопходно је додатно ангажовање наставника и сарадника. У наредном периоду потребно је поправити услове и процедуре избора наставника и сарадника, посебно треба увести још један ниво контроле, односно усаглашавања предлога за избор.

Укупно гледајући, Школа задовољава потребне критеријуме у оквиру Стандарда 7. Активности које би могле да унапреде квалитет овог стандарда односе се на перманентну едукацију наставног кадра и њихово даље усавршавање, учешће у међународним и домаћим скуповима, интензивније укључивање у научно-истраживачке пројекте млађих наставника, као и објављивање научно-истраживачког рада наставника у часописима на SCI листи.

д) Показатељи и прилози за Стандард 7

- Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
- Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)
- Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника
- Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Услови уписа студената на Високу школу струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу (у даљем тексту Висока школа) дефинисани су Статутом Високе школе (чл. 49, 50, 51, 52, 53), Правилником о упису студената и Правилником о полагању пријемног испита. Правилници су на предлог Комисије за обезбеђење квалитета усвојени на седници Наставног већа 16. 01. 2008. године. Поједине измене (након добијања одељења на ромском језику) извршене су 09. 05. 2009. У току школске 2011/12. године, осим поменутих правилника, донет је и Правилник о систематизацији (17.06.2011), Статут Студентског парламента и Правилник о раду Студентског парламента (3. 03. 2011) и Правилник о избору наставника (29. 08. 2011). Сва поменута документа су јасно видљива на сајту: http://www.uskolavrsac.in.rs/?page_id=2862. У току школске 2013/14. године званично је регистрован Студентски парламента „Јувентас“ Вршац (26.02.2014. године). На оснивачкој скупштини усвојен је Статут студентског парламента „Јувентас“. <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/Statut-Studentskog-parlamenta.pdf>

Услови уписа студената и полагања пријемног испита за школску 2013/14. годину били су јасно дефинисани и јавно објављени на сајту. Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу је потенцијалним и уписаним студентима и прошле школске године обезбедила потребне информације у вези са уписом и студијама. Благовремено је објављен информатор о упису.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу је и у току школске 2013/14. године објавила конкурс за упис на студије у оквиру заједничког конкурса Министарства просвете Републике Србије. Конкурс за упис студената у прву годину основних студија (смер *Струковни васпитач и Васпитач деце јасленог узраста*) и специјалистичких студија (*Специјалиста за припремни предшколски програм* и *Специјалиста за афирмацију дечијег стваралаштва*) спровела је конкурсна комисија. Конкурс (за први и други уписни рок) је и ове године објављен благовремено и постављен на сајту:

Конкурс за упис на основне и специјалистичке студије:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/konkurs-za-upis/>

Конкурс за упис на основним студијама – Струковни васпитач:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2013/06/Strukovni-vaspita.pdf>

Конкурс за упис на основним студијама – Струковни васпитач деце јасленог узраста:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2013/06/Vaspita-dece-jaslenog-uzrasta.pdf>

Конкурс за упис на специјалистичке студије Специјалиста за припремни предшколски програм:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2013/06/Specijalista-za-pripremni-predskolski-program.pdf>

Конкурс за упис на специјалистичке студије Специјалиста за афирмацију дечијег стваралаштва:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2013/06/Specijalista-za-afirmaciju-decjeg-stvaralastva.pdf>

Конкурс је садржао:

- 1) број студената за сваки студијски програм који се организује на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу;
- 2) услове за упис;
- 3) мерила за утврђивање редоследа кандидата;
- 4) поступак спровођења конкурса;
- 5) начин и рокове за подношење жалбе на утврђени редослед;
- 6) висину школарине коју плаћају самофинансирајући студенти и др.

У прву годину студија првог степена школске 2013/14. год. уписивала су се лица која су имала завршено четворогодишње средњошколско образовање. Сви кандидати који су конкурисали за упис на прву годину студија (на српском, румунском и ромском језику) првог степена најпре су приступили провери склоности и способности (говорних, музичких и физичких). Након тога, пријемни испит из матерњег језика

и књижевности и опште информисаности полагали су кандидати који су задовољили на претходној провери способности. Такође, будући да се ради о васпитачкој струци, сви кандидати су полагали тест из бонтона.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђен је на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. Након пријемних испита и објављивања коначне ранг листе, није поднета ни једна примедба или жалба од стране кандидата.

Ранг листа на специјалистичким студијама:

<http://www.uskolavrsac.in.rs/rang-lista-za-upis-kandidata/>

На прву годину студија смера *Струковни васпитач деце предшколског узраста* уписано је 95 студената (86 студената који студира на српском језику, 4 студента који студирају на румунском и 5 студената који студирају на ромском језику). На прву годину студија на смеру *Васпитач деце јасленог узраста* уписано је 10 студената који студирају на српском језику. На специјалистичке студије, смер – *Васпитач специјалиста за рад са децом припремног предшколског програма* уписано је 20 студената. На специјалистичке студије, смер – *Васпитач специјалиста за афирмацију деце стваралаштва* уписано је 20 студената.

Такође, значајно је истаћи да је сваки студент новоуписане генерације 2013/2014. уз индекс приликом уписа добио и Информатор за студенте за актуелну школску годину (такође, информатор је објављен и на школском сајту): <http://www.uskolavrsac.in.rs/informator-za-studente-3/>

Информатор је осмишљен тако да на српском, румунском и ромском језику студентима пружа корисне информације техничке природе (запослени, контакт телефони, мејлови), календар рада у наредној школској години, изводе из Статута и правила школе, структуру студијских програма (наставни план), испитне рокове за целу школску годину, информације о пријављивању испита, обавештења о организацији педагошке праксе, краћа упутства о изради семинарског и дипломског рада, комисијама за дипломске радове, предложене теме за дипломске радове, детаљну програмску структуру свих наставних предмета (силабуси) у којима су истакнути: назив предмета, број ЕСПБ, име и презиме предметног наставника, број часова, исходи предмета, циљ предмета, садржај теоретске и практичне наставе, наставне методе, препоручена литература, начин стицања поена кроз предиспитне обавезе (разноврсне методе оцењивања) и начин формирања коначне оцене. У разговору са студентима, показало се да им је Информатор веома користан, посебно на почетку студирања, тако да ће ова установа и убудуће наставити са овом праксом. У протеклој школској години Информатор је тако осмишљен, да га студенти могу на сајту брже претраживати (подељен је на најзначајније сегменте, на сва три наставна језика).

UPRAVA I STRUČNE SLUŽBE <http://info.uskolavrsac.in.rs/rad-uprave-skole-i-strucnih-sluzbi/>

IZVOD IZ STATUTA I PRAVILA ŠKOLE <http://info.uskolavrsac.in.rs/izvod-iz-statuta-i-pravila-skole/>

NASTAVNI PLAN <http://info.uskolavrsac.in.rs/strukovni-vaspitac/>

<http://info.uskolavrsac.in.rs/vaspitac-dece-jaslenog-uzrasta/>

<http://info.uskolavrsac.in.rs/specijalista-za-pripremni-predskolski-program/>

KNJIGA PREDMETA (silabusi) <http://info.uskolavrsac.in.rs/knjiga-predmeta-silabusi/>

PRIJAVLJIVANJE ISPITA <http://info.uskolavrsac.in.rs/prijavljivanje-ispita/>

KOMISIJE ZA ODBRANU DIPLOMSKIH I SPECIJALISTIČKIH RADOVA и TEME

<http://info.uskolavrsac.in.rs/komisije-za-diplomske-ispite/>

OBAVEZE STUDENATA U OBLASTI PEDAGOŠKE PRAKSE <http://info.uskolavrsac.in.rs/obaveze-studenata-u-oblasti-pedagoske-prakse/>

У оквиру студија у школској 2013/14. години на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу свим студентима је била загарантована једнакост и равноправност по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем и имовинско стање). Комисија за квалитет посебно

истиче да се у нашој школи настава одвијала на три језика (српском, румунском и ромском), уз међусобно уважавање студената и свих запослених. Наведена права гарантују се и Статутом Високе школе <http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20odokumenta/StatutPravilnici/Statut.pdf>

На седници Наставног већа Високе школе се, крајем августа месеца износи План извођења наставе и Календар рада за школску годину. Почетком септембра месеца дефинише се распоред наставе за све предмете, године и студијске програме који су званични документи који обавезују и наставно особље и студенте и стога се одмах постављају на сајт и огласну таблу. Током године, сви наставници и сарадници имали су обавезу да у посебно предвиђене обрасце евидентирају одржану наставу, консултације и испите (на дневном нивоу). Такође, сви наставници и сарадници су имали обавезу да задуженој особи за праћење и евидентирање (Биљана Вујасин) предају месечну евиденцију одржане наставе, консултација и испита. Такође, на сајту Високе школе су објављени силабуси свих наставних предмета који садрже информације о вредновању предиспитних обавеза што јасно указује на обавезу студената да присуствују и активно учествују у настави.

Чланови Комисије за квалитет су на седницама Наставног већа и седницама Катедара (проверљиво у записничким књигама) све професоре и сараднике подсећали на потребу придржавања и евидентирања у индекс предвиђених метода оцењивања. На основу анализа студентских анкета у протеклој 2013/2014. год., у вези са разноврсним методама оцењивања, може се уочити да су студенти упознати и задовољни примењиваним методама оцењивања. Такође, врло је битно нагласити да могућност примене разноврсних метода оцењивања зависи и од природе самих предмета (то се нарочито може приметити код методичких група предмета код којих су, по правилу, најразноврсније методе оцењивања).

Комисија за квалитет је утврдила да су у протеклој школској 2013/2014. години, у оквиру свих наставних предмета наставници били опредељени ка континуираном оцењивању. У анкетама, студенти оценом 4,18 изражавају своје мишљење у вези са овом ставком. У оквиру сваког појединачног предмета (курса) предвиђено је било да студент може да добије 30% – 70% своје оцене током самог курса. Водило се рачуна о томе да ни у једном курсу нема екстремне ситуације да је само завршни испит једини начин оцењивања, али и о томе да не дође до друге екстремне ситуације у којој је рад предавача и студената оптерећен пречестим и неадекватним оцењивањем. Из свих предмета вођена је документација о редовности долажења. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања, на ставци 12 — *Редовност у вођењу документације о присутности студената на настави од стране наставника*, студенти додељују релативно високу оцену 4,13, која сведочи о томе да су студенти задовољни и да се документација о присутности студената редовно и транспарентно води.

У протеклој школској години посебна пажња посвећена је одговарајућем нивоу оптерећења студената у оквиру програма сваког предмета. Тако је поштован пажљиво избалансиран однос између различитих облика рада (предавања, вежбе, семинари), а посебна пажња посвећивала се времену потребном за припрему наставе, као и одабиру обавезне и додатне литературе, односно њеном обиму и актуелности. Анализом студентске евалуације радног оптерећења студената смера *Струковни васпитач деце предшколског узраста*, Комисија за квалитет је установила да је највећи број сати потребан за припрему испита одређених предмета у складу са стандардима. Примећује се да је за велики број предмета број сати скроман и да би се студенти могли усмеравати ка подизању броја сати (рада) за припрему предиспитних и испитних обавеза. Највећи број сати потребан за припрему предиспитних и испитних обавеза уочен је код предмета *Психопатологија развојног доба и Методологија педагошких истраживања* (око 40 сати), а најмањи код предмета *Дидактичке игре и Филозофија естетског васпитања* (око 10 сати). Комисија за квалитет је све наставнике упознала са резултатима анкете и предложила примену одговарајућих поступака који ће, у зависности од процењених радних сати од стране студената, усмеравати студенте на додатни рад, или у мањем броју случајева, преиспитати захтеве постављене пред студенте у вези са припремом предиспитних обавеза и завршног испита.

Тежиште се са предавања преносило на сарадњу са студентима и самостални рад студената (то је посебно дошло до изражаја у пројектима који су покренути и реализовани у току протекле школске године). У исто време, студијски програми су били конципирани тако да је студент преузимао одговорност за учење редовно се припремајући за наставу, континуирано и активно учествујући у њој и одговарајући на захтеве предиспитних обавеза (које, између осталог, подразумевају учестале колоквијуме, који су саставни део

испита). Сматрамо да смо на тај начин подстицали перманентни рад студената у току студија, као и стално праћење њиховог напретка, што је, донекле, водило растерећењу студената, односно смањењу трајања и повећању нивоа квалитета студија.

Број изборних предмета је такав да студенти могу да бирају предмете у складу са својим интересовањима. Број изборних предмета је усаглашен са важећим стандардима и износио је 30% од укупног броја предмета. Студенти додељују релативно просечну оцену 3,78 када је у питању ставка студентске евалуације програма — *Студентима је понуђено више изборних предмета* студентске евалуације програма, и ова оцена је већа у односу на школску 2012/13. Ова информација је добар знак да би се, уз уважавање интересовања студената, могао повећати број изборних предмета.

Веома важан сегмент студијских програма је *Педагошка пракса*. У протеклој школској години, педагошка пракса је реализована у потпуности за студенте свих година. Након завршетка педагошких пракси, Комисија за квалитет, Наставно веће и Студентски парламент су анализирали успешност праксе. Сарадња Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и предшколских установа у којима се пракса реализује је оцењена као врлодобро. Обавезе студената, редовност и понашање у оквиру педагошких пракси је оцењено као врлодобро. Обавезе професора у вези са планирањем пракси, обиласком студената, прегледом дневника праксе и др. такође је оцењено као врлодобро. Анализом студентске евалуације о условима и квалитету програма, установљено је да је оцена организације праксе веома добра. Три ставке: *Усклађеност студентске праксе са природом студијског програма* (оцена 4,14), *Оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе* (оцена 4,10) и *Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе* (оцена 4,18). Све оцене су веће у односу на школску 2012/13.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу Статутом и другим актима ближе уређује своје обавезе у погледу обезбеђивања услова за квалитетно и благовремено информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика испита. У протеклој школској години одржано је 5 испитних рокова – октобарски, јануарско-фебруарски, мартовски, јунски и септембарски испитни рок. Важно је да се нагласи да су на састанцима Студентског парламента студенти одлучили које ће испитне рокове имати, тако да су испитни рокови заказани за оне месеце које су студенти сами одабрали. То се посебно односило на испитни рок који је умерен због последица поплава у нашој земљи. Термини испита за све предмете су унапред дати — на почетку школске године били су објављени на школском сајту и у Информатору. Сви наставници су се трудили да без озбиљних разлога не ремете унапред заказане термине испита. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања, оцене коју студенти додељују када је у питању *Поштовање организовања редовних испитних рокова од стране Високе школе, Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе и Обезбеђеност услова полагања испита* су високе – 4,39; 4,00; 4,25. Студенти су задовољни и када су у питању ставке *Оптималност времена за полагање испита* (4,12), *Право да се погледа рад након писменог испита, уз образложење* (3,96) и *Благовременост у објављивању резултата испита* (3,89). Упркос добрим оценама, Комисија за квалитет сматра да се услови и објективност, како наставника, али и студената може унапређивати. Нешто ниже оцене су добијене за *Благовременост у објављивању распореда полагања испита* (3,96) и *Благовременост у обавештавању студената о датумима пријављивања испита* (3,86), али су оне више у односу на претходни Извештај за 2012/13. годину. Распоред полагања испита објављује унапред за целу школску годину, тако да постоји потреба да се студенти боље о томе обавесте. Анализирајући ову ситуацију са члановима Студентског парламента, закључено је да је видљивост ових података на сајту, вероватно, недовољна, али и да би се студенти морали редовно обавештавати где могу пронаћи термине заказаних испита. Професор Предраг Пртљага је на сајту Високе школе ове податке учинио још видљивијим, надамо се да ће то утицати на лакше сналажење студената и у следећој школској години повећати њихово задовољство. Предлог Комисије за квалитет је да се термини за све испитне рокове објаве и на огласној табли (до сада су били објављивани само актуелни испитни рокови).

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела и редовно спроводила и анализирала анкете студената о квалитету рада наставника и о објективности оцењивања. Такође, о објективности оцењивања се разговарало и на састанцима Катедри, Наставног већа, приликом анализирања и евалуирања педагошке праксе студената и сл. Није уочено да се у оквиру наставног процеса неиспуњавају процедуре квалитетног оцењивања, тако да није било потребно примењивати корективне мере. Анализом студентске евалуације објективности оцењивања, цело колектив је добио релативно високе оцене (преко 4,00) за 14 од могућих 20 аспеката објективности оцењивања. Просечне оцене осталих аспеката објективности

оцењивања се крећу у распону 3,53—3,99 и могу се сматрати осредњим или близу високих. Анализирајући поједине ставке анкете, може се уочити следеће:

наставници су били дужни да на почетку наставе упознају студенте са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, односно данима, предвиђеним облицима активне наставе (предиспитним обавезама) и начином њиховог вредновања, карактером и садржајем испита, списком области и/или питања за испит, структуром укупног броја поена и начином формирања оцене. Наставници су били дужни да на крају реализације активне наставе обавести студента о укупном броју поена који је студент остварио реализацијом предиспитних обавеза. Студенти су обавештавани о претходно наведеним питањима и путем огласне табле и Информатора за студенте. На основу анализе студентске евалуације објективности оцењивања, оцена коју студенти додељују када је у питању ставка *Упознатост студената са начином стицања укупног броја поена у оквиру предмета* (питање бр.10) износи 4,20. На основу ње, Комисија за квалитет закључује да су студенти врло задовољни, односно, у високој мери упознати са начинима стицања укупног броја поена у оквиру предмета на студијском програму. Исти закључак се доноси и у вези са ставком 7 – *Упознатост студената са предиспитним обавезама*, код које је средња оцена 4,28; ставком 8 – *Упознатост студената са карактером и садржајем испита*, средња оцена 4,26; ставком 9 – *Информисаност студената о областима које обухвата испит*, средња оцена 3,98; ставком 11 – *Упознатост студената са начином формирања оцене на испиту* – средња оцена 4,26. Посебно висока оцена (4,37) је уочена за ставку 15 – *Утврђивање коначне оцене на испиту* и ставку 20 – *Објективност и коректност у понашању наставника према студентима на испиту* (4,17). Комисија за квалитет на основу ових података (оцена) закључује да су студенти високо оценили целокупно ангажовање наставника у оквиру наставних предмета.

Комисија за обезбеђење квалитета Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу је у протеклој академској години примењивала механизме за процену и контролу процедура оцењивања. Једна од процедура је била и анализа индекса студената (након полагања одређених испита, након дипломирања) и провера колико су поштоване процедуре континуираног оцењивања и начин њиховог вредновања, структура укупног броја поена, начин формирања оцене и сл, као и анализа попуњавања записника са испита. Субјекти који су учествовали у овој процедури били су чланови Комисије за обезбеђење квалитета. Нису уочене неправилности (мање неправилности су уочене код малог броја записника, професори су упознати са грешкама које су исправљене).

Комисија за обезбеђење квалитета је акционим планом предвидела, и сходно томе, у протеклој школској години редовно анализирала успешност и пролазност студената на испитима. Добijени резултати су анализирани и на седницама свих Катедара, Наставног већа, Савета школе и на Студентском парламенту. Такође, резултати су објављени на сајту (Извештај о раду Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу за 2013/2014, поглавље 16, стр. 94—111, Успех студената и подаци о положеним испитима у школској 2013/2014. години): <http://www.uskolavrsac.in.rs/wp-content/uploads/2012/09/IZVESTAJ-O-RADU-SKOLE-2013-2014.pdf>

Студијски програм *Струковни васпитач*

Просечна оцена у школској 2013/14. години износила је **7,22** (септембарски, октобарски, јануарско-фебруарски, мартовски, мајски и јунски рок). Најслабији успех (6,93) студенти су остварили у мајском испитном року, док су најбоље просечне оцене (7,36) постигнуте у јануарско-фебруарском и јунском испитном року. Ово посебно истичемо, јер су, ипак, јануарско-фебруарски и јунски рок, у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у датим табелама).

Просечна пролазност студената у школској 2013/14. години износила је **79,5%**. Најнижа пролазност студената је уочена у мајском испитном року (56%), док је највећа пролазност студената остварена у јунском року (90%).

Чланови Комисије за квалитет и све катедре су анализирале и пролазност студената према појединачним предметима. Уочено је да нема наставних предмета који „забрињавају” по овом питању, нарочито, код предмета где је на испит изашао велики број студената. Такође, Комисија за квалитет је уочила тренд да велики број студената пријављује испите, али на њих уопште не излази (то нарочито важи за студенте који студирају на терет буџета и за које је пријављивање испита бесплатно). Зато је због реалног израчунавања

пролазности на испитима, врло важно да се од стране предметних наставника у записник евидентира број студената који су полагали, али, нису положили испит. Анализом записника са испита, установљено је да сви професори у протеклој школској години адекватно водили (попуњавали) записнике са испита.

Студијски програм *Васпитач деце јасленог узраста*

Просечна оцена у школској 2013/14. години износила је **7,46** (октобарски, јануарско-фебруарски, мартовски, мајски, јунски). Најслабији успех (6,52) студенти су остварили у мајском испитном року, док је најбоља просечна оцена (8,26) постигнута у јунском испитном року. Средња оцена у јануарско-фебруарском року је износила 8,11. Ово посебно истичемо, јер су, ипак, јануарско-фебруарски и јунски рок у којима су уочене и највеће просечне оцене, испитни рокови када је далеко највећи број студената изашао на испите (прецизне бројке се могу уочити у датим табелама).

Просечна пролазност студената у школској 2013/14. години износила је **89,3%**. Најнижа пролазност студената је уочена у октобарском испитном року (82%), док је највећа пролазност студената остварена у мајском року (94,4%).

Специјалистичке студије – *Васпитач специјалиста за припремни предшколски програм*

Просечна оцена у школској 2013/14. години за студијски смер - Васпитач специјалиста за припремни предшколски програм износила је **8,94**.

Најслабији успех (8,52) студенти су остварили у априлском испитном року, док је најбоља просечна оцена (9,17) постигнута у јунском испитном року. Просечна пролазност студената специјализаната на овом смеру у школској 2013/14. години износила је 100%. Анализирајући релативно високе просечне оцене на специјалистичком смеру, чланови Комисије за квалитет сматрају да су оне одраз високе мотивације, посвећености и залагања најбољих студената који уписују специјалистичке студије.

Специјалистичке студије – *Струковни васпитач специјалиста за афирмацију децјег стваралаштва*

Просечна оцена у школској 2013/14. години за студијски смер - Струковни васпитач специјалиста за афирмацију децјег стваралаштва износила је 8,87.

У јануарско-фебруарском испитном року остварена је просечна оцена (8,51), док је боља просечна оцена (9,23) постигнута у јунском испитном року. Просечна пролазност студената специјализаната на овом смеру у школској 2013/14. години износила је 100%.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу је у протеклој академској години студентима омогућила одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са Законом. Чланови Комисије за квалитет су са задовољством констатовали да су студенти у току прошле године, у односу на претходне, били знатно ангажованији. Покренули су и учествовали у великом броју активности, пројеката, секција, манифестација, учествовали у дистрибуирању и евалуацији студентских анкета и сл. Анализом студентске евалуације услова и организације студијских програма, примећено је, на основу добијених оцена, да има још простора за унапређење претходно наведених активности и деловања студената. Нарочито, када је у питању укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом (студенти овој ставци додељују оцену 3,37). Зато Комисија за квалитет сматра да се у будућности овај сегмент рада мора више неговати и подстицати (предлаже се као мера). Посебно се наглашава да су се студенти, чланови Студентског парламента, у протеклој школској години поред учешћа у дистрибуцији и контроли попуњавања упитника, ангажовали и у евалуацији упитника (компјутерско ажурирање података), али и у статистичкој обради и анализи упитника уз помоћ професора Адријана Бојина.

На седници Комисије за квалитет, одржаној 27. фебруара 2013. покренута је иницијатива у вези са формирањем АЛУМНИ удружења васпитача који су завршили студије на Високој школи за образовање васпитача у Вршцу (Вишој школи за васпитаче, Високој струковној школи, специјалистичким студијама). Присутни представници Студентског парламента обавезали су се да о овој идеји обавесте остале студенте и

да даље развијају идеју покретања АЛУМНИ удружења. У међувремену, информисали смо се и упознали се са програмима и начином оснивања сличних удружењима, основаних на другим факултетима или високим школама (оснивање АЛУМНИ удружења, статутом, приступницама, програмима...). Конститутивна седница Алумни клуба Високе школе одржана је у суботу, 06.12.2014. На седници су изабрани руководиоци који ће у наредном периоду координисати радом Клуба, за председника је изабран Бојан Киш, а за заменика председника Сања Бегоња, обоје студенти на програму специјалистичких студија.

<http://www.uskolavrsac.in.rs/konstituisan-alumni-klub/>

На основу активности које су спроведене у протеклој школској години, може се установити да је Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу изузетно успешно одговорила по питању сталног подстицања креативности и иновативности студената. Овде ће се само нагласити моменти који се сматрају најзначајнијим, као и нове иницијативе које су у међувремену покренуте (или ће бити покренуте).

Суочена са потребом да укључи студенте у ваннаставне активности и истраживачке пројекте, подстакне креативност и иновативност студената, Висока школа је у протеклој школској години реализовала интерни пројекат, које заједно реализују њени наставници и студенти, под називом *Дидактичке стратегије у функцији развоја истраживачког учења и поучавања*. У току школске године, велики број студената са свих година, био је нагажован на припреми и презентовању различитих тема. Све презентације и радови објављени су на школском блогу (<http://www.uskolavrsac.in.rs/blog/?p=3902>). Последња фаза пројекта подразумевала је објављивање Билтена 3 – радови са пројекта, најуспешнијих заједничких радова студената и професора Високе школе.

Студенти Високе школе су се активно и континуирано укључивали у реализацију пројекта ТЕМПУС који финансира Европска унија. Пројекат *Хармонизација курикулума за образовање васпитача у Србији* (ТЕАСН), представља храбар подухват међународног конзорцијума и истовремену прилику наставника и студената свих укључених високошколских установа за сарадњом и упознавањем са савременим европским тенденцијама у образовању васпитача. Издвојили би активно учешће студената у већем броју на уводној конференцији под називом *Усклађивање студијских програма за образовање васпитача у Србији: Стање и перспективе*, 12. и 13. маја 2014. године на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“, а посебно, учешће студената Алисе Агушевић и Стефана Филиповића (друга година) који су за ту прилику спремиле презентацију. У оквиру дискусија и радионица отвореног типа, студенти су се бавили темама од интереса, при чему се посебно истичу: презентовање резултата компаративне анализе студијских програма за образовање васпитача у Републици Србији, стање и перспективе у запошљавању струковних васпитача, креативност у процесу предшколског васпитања и образовања, вртић као отворени систем, васпитач као целоживотни ученик; менаџерске и лидерске вештине васпитача. <http://www.uskolavrsac.in.rs/uvodna-konferencija-tempus-projekat/>

Студенткиња Тања Садике је активно учествовала на радионици у оквиру истог пројекта, одржаној 16, 17 и 18. јуна 2014. године на Високој школи струковних студија за васпитаче у Крушевцу. За ту прилику, Тања Садике је припремила и успешно презентовала тему: Мобилност студената.

Висока школа струковних студија за васпитаче и пословне информатичаре – Сирмијум из Сремске Митровице била је, од 15. до 17. септембра, домаћин друге радионице која је организована у оквиру истог пројекта. Циљ радионице је био да се настави на изради оквира и успостављању основе за процес усклађивања наставних планова и програма Високих школа укључених у овај пројекат. На овој радионици, активно учешће узела је студенткиња треће године, Јелена Смиљанић. Преко својих представника, и остали студенти Високе школе били су упознати са оствареним активностима, и сходно захтевима, укључивали се у анализу закључака и учествовали у осмишљавању предлога унапређења ТЕАСН пројекта.

Значајно је нагласити и то да је Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” покренула још једну идеју која треба да мотивише студенте за додатни рад и ангажовање, иницијативу којом се подстиче креативност и иновативност студената. Ради се о расписивању конкурса за најбоље стручне есеје и избор најбољих дипломских и специјалистичких радова, што упућује студенте у академску писменост и покреће истраживачке приступе изради радова од стране студената. Академска 2013/14. је друга година реализације овакве активности која је на Високој школи почела да се одвија у блиској и интензивној сарадњи са Студентским парламентом. Најбољи есеји, дипломски и специјалистички радови проглашени су на свечаном отварању нове школске 2014/15. године.

Студенти Високе школе активно су узели учешће у семинару у оквиру пројекта OСТPBA/ISLANDS, које спроводи удружење БАЗААРТ, Београд, у сарадњи са Високом школом струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу. Програм је био прилагођен раду са студентима наше Школе и обухватио је следеће модуле: 1) Култура и идентитет: Како ме видиш? Загонетно представљање. 2) Сличности и различитости: Колико смо слични, колико смо различити? Хоћу-нећу да се дружим. 3) Дискриминација, конфликти, људска права и одговорности: Стрип портрети, Живи стрип, Слике из живота, Драмска разрада резултата. Тематске целине биле су: култура и идентитет, сличности и различитости, дискриминација, конфликти, људска права и одговорности), а приступ је био прилагођен циљном узрасту. Практичне вежбе завршиле су се рефлексивним о програмским искуствима.

Од 10. до 15. јуна 2014. године, у Вршцу, у одмаралишту Црвеног крста Вршац, одржан је семинар у оквиру пројекта Млади за младе. Пројекат реализује организација Агенда, Центар за подршку породици, а подржан је од стране Америчке Амбасаде у категорији Алумни грантова. Циљ пројекта Млади за младе је омогућавање приступа информацијама о могућностима школовања и програма размене у иностранству, а намењен је ромским студентима и средњошколцима. Наредни кораци, у оквиру пројекта, су повезивање ромских студената са студентима који студирају у иностранству (алумни организација Амерички савет и Интернационални академски центар). На семинару је учествовало 27 ромских студената, са Београдског Универзитета и Високе школе струковних студија за васпитаче из Вршца. Семинар је обухватао 6 предавања, а међу предавачима су биле и Милена Оташевић из Америчког савета као и Elizabeth Chung из Интернационалног академског центра из Београда.

Поред гореописаних пројеката које прожимају идеје о самосталном раду студената, о учењу кроз истраживање, као и о стицању компетенција будућих васпитача као рефлексивних практичара, који ће бити у стању да стечена теоријска знања претворе у праксу, као и да о својој пракси промишљају, Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” је у претходном периоду посветила значајну пажњу и покренула више иницијатива које промовишу креативни рад студената.

Моторичка креативност студената се подстицала и развијала у оквиру спортске секције која је покренута у току школске 2011/12. године, и у континуитету се одвијала и у прошлој, 2013/2014. школској години. Заинтересовани студенти су се једном недељно, у трајању од 2 сата интензивно бавили физичком активношћу (одбојка, стони тенис, кошарка, рад у теретани која је опремљена најсавременијим справама, клизањем и сл.). Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” располаже завидним материјалним ресурсима када је у питању могућност упражњавања физичке активности (фискултурна сала, отворени терени, савремена теретана коју наши студенти користе у договору са Гимназијом „Борислав Петров Браца”). За потребе спортске секције додатно су набављена неопходна средства (лопте за различите спортове, рекети, мрежице и др.). Нажалост, део помоћних средстава је уништен у поплавама које су задесиле и Вршац, у јулу месецу 2014. године. У овој области, студенти су активно били ангажовани у више пројеката. Најзначајнији је пројекат Развијање компетенција релевантних одраслих у области дечјег спорта“, који је подржан и суфинансиран од Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и Општине Вршац. <http://www.uskolavrsac.in.rs/treca-faza-realizacije-projekta/>. Студенти друге и треће године Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у периоду од 1.04. до 4.04.2014. учествовали су у манифестацији „Предшколска олимпијада“. Организатор манифестације која је одржана у спортском центру „Миленијум“ била је Предшколска установа „Чаролија“ из Вршца. Велики број студента треће године је стручно и пожртвовано помагао организаторима манифестације и тиме директно допринео промоцији физичке активности најмлађих. Сви ангажовани студенти су од организатора посебно похваљени за своје залагање. <http://www.uskolavrsac.in.rs/odrzana-predskolska-olimpijada/>

Слична иницијатива покренута је и у области ликовног васпитања. У простору Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” и у ПУ „Чаролија“ из Вршца, током школске 2013/14. године, излагани су дечији радова настали као вид усмерених активности из области ликовног васпитања (израђивали су их студенти на основним и специјалистичким студијама). Поред дечијих радова, студенти су истицали и текстове о фазама дечјег ликовног израза уоченим на изложеним цртежима као и њихову анализу изведену под менторством професора мр Томислава Сухецког. Студенти су учествовали и у организацији јубиларног 20. округлог стола посвећеног проблематици даровитости.

Студенти су и у току протекле школске године били изузетно активни у оквиру Језичког клуба. У оквиру активности Језичког клуба Високе школе у сарадњи са удружењем "Отворено срце света" из Вршца, у среду, 18.12.2013. године организована је инклузивна радионица у оквиру које је изведена представа "Машта може свашта", рецитоване су Божичне и Новогодишње песме, а у након тога су сви учесници радионице израђивали еколошке поклоне за Нову годину. <http://www.uskolavrsac.in.rs/inkluzivna-radionica/>

У петак, 21. марта 2014. године, у просторијама вршачког Културног центра одржана је инклузивна радионица поводом Светског дана посвећеног особама са Дауновим синдромом. Учесници радионице били су омладина из удружења „Отворено срце света” и студенти Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” из Вршца. <http://www.uskolavrsac.in.rs/inkluzivna-radionica-4/>

Катедре за матерње и стране језике и Језички клуб Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” припремили су луткарску представу за децу под називом „Буђење пролећа“ која је више пута реализована у различитим објектима ПУ „Чаролија“ из Вршца, у периоду од 7. до 10. априла 2014. године. Иста представа изведена је и 11. априла 2014. године на Високој школи. Након изведене представе дружење је настављено кроз заједничко рецитовање и певање песама о пролећу и кроз креативну инклузивну радионицу у којој су учествовали студенти Школе и омладина из Удружења „Отворено срце света” Вршца. <http://www.uskolavrsac.in.rs/lutkarska-predstava-budjenje-proleca/>

У оквиру Међународних оmlадинских сусрета између Србије и Немачке (Internationale Jugendbegegnung zwischen Serbien und Deutschland) у организацији Romane Aglonipe, из Хановера, у четвртак 10.10.2013. године, гости Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу, били су студенти Високе школе за примењене науке и уметност HAWK (Hochschule Für Angewandte Wissenschaft und Kunst) из Хилдесхајма (Hildesheim), из региона Доње Саксоније. Финансиран од стране европских фондова, програм „Jugend in Europa“, током протекле године омогућио је младим Ромима из Србије посету Хановеру и околини са циљем упознавања са вршњацима и начином живота у овом делу света (<http://www.roma-treffen.de>). Ове године, у периоду од 7. до 11. октобра, немачки студенти – будући социјални радници, који у оквиру стручне праксе имају интензивне контакте са Ромима и ромским заједницама, упознају се са животом младих Рома у Србији. Посета Високој школи у Вршцу уследила је због чињенице да се на њој Роми образују на свом матерњем језику, а студенти обе школе су након упознавања разговарали о темама од заједничког интереса. Посебна пажња је посвећена могућностима међусобне сарадње, која ће у блиској будућности бити и формално потврђена, потписивање адекватних докумената и прецизирањем обима и облика ових активности. <http://www.uskolavrsac.in.rs/nemacki-studenti-posetili-visoku-skolu/>

Професори и студенти Високе школе су у четвртак, 24.10.2013. године посетили 58. Међународни београдски сајам књига. Чињеница је да се данас, у све већој мери користе нови медији, пре свега интернет у образовању, али књиге и уџбеници су још увек основни извор знања како за студенте, тако и за њихове професоре. У ту сврху је преко седамдесет професора и студената потражило неопходно литературу на штандовима домаћих и страних издавача. <http://www.uskolavrsac.in.rs/poseta-sajmu-knjiga-2/>

Посебно у извештају истичемо хуманитарни и волонтерски рад наших студената у ситуацијама ванредног стања (поплаве у нашој земљи) <http://vrsacplus.com/index.php/gradske-vesti/kultura/34037-prikupljanje-humanitarne-pomoci-i-u-visokoj-skoli>

Предложене мере и активности у оквиру Стандарда 8:

- Иницирање Студентског парламента и студената по питању укључивања у самосталну израду пројеката и аплицирања код различитих фондова;
- Интензивније укључивање Студентског парламента и студената по питању израде и реализације пројеката Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”;
- Интензивније укључивање Студентског парламента и студената у реализацију ТЕМПУС - ТЕАСН пројекта Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”
- Интезивирање даљих активности у вези са промоцијом и омасовљавањем АЛУМНИ удружења васпитача који су завршили своје студије у Вршцу;

- Интезивирање рада спортске секције – рад на повећању физичке активности студената
- Подршка студентима у вези са учешћем на будућим *Струковијадама* (менторство при изради истраживачких радова, усмеравање рада спортске секције, финансијска помоћ и сл.);
- Укључивање Студентског парламента у афирмацији квалитетних студената и промовисање студијских програма будућим студентима
- Медијација студената и представника Студентског парламента са циљем успостављања боље комуникације;
- Боља укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања и рад Комисије за квалитет;
- Интезивирање сарадње студената Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” са другим институцијама;
- Повећање видљивости заказаних термина испита за све испитне рокове у току године
- Даље промовисање волонтерског рада студената у различитим организацијама
- Постављање кутије за сугестије, предлоге и критике од стране студената
- унапредити интерно и екстерно комуницирање путем одржавања семинара вештине комуникације

Прилог 8. 1. Правилник о процедури пријема студената

Правилник о упису студената на студијске програме налази се на страници:

www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20upisu%20na%20studijske%20programe.pdf

Правилник о полагању пријемног испита:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20polaganju%20prijemnog%20ispita.pdf>

Прилог 8. 2. Правилник о оцењивању:

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20polaganju%20ispita%20diplomskog%20ispita%20i%20ocenjiva>

Прилог 8. 3. Анкете студената о процени услова и организације студијских програма

РЕЗУЛТАТИ СТУДЕНТСКЕ ЕВАЛУАЦИЈЕ УСЛОВА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Студентска евалуација услова и организације студијског програма извршена је у периоду од 20.10. до 22.10.2014. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне услове и организацију студијског програма на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 120 студената. Резултати ове евалуације наведени су у **табели 1**.

Табела 1
Просечне оцене услова и организације студијског програма

Елемент студијског програма	Просечна оцена
Међусобна усклађеност предмета на студијском програму	3,51
Оптималност захтева студијског програма	3,30
Студентима је понуђено више изборних предмета	3,78
Исходи (циљеви) сваког предмета су познати	3,71
Усклађеност захтева предмета и студентског оптерећења (изражено у ЕСПБ)	3,64

Детаљи извођења наставе за сваки предмет су познати	3,75
Литература која ће се користити за припрему испита је позната	3,88
Доступност литературе која се користи за припрему испита	3,90
Доступност информације о систему полагања испита и оцењивања	3,95
Оптималност укупног броја недељних часова свих предмета у току семестра	3,83
Благовременост и јавност у обавештавању студената о распореду часова	3,66
Оптималност материјално-техничких услова реализације наставног програма	3,63
Усклађеност студентске праксе са природом студијског програма	4,14
Оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе	4,10
Благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе	4,18
Успостављеност система за обезбеђење и праћење квалитета, у који су укључени и студенти	3,83
Укљученост студената, преко њихових представника, у процесе одлучивања у вези са студијским програмом	3,37

Из **Табеле 1** видимо да су студенти, у просеку, давали релативно високе оцене (преко 4,00) за: познатост литературе за припрему испита; доступност информација о систему полагања испита и оцењивања; усклађеност студентске праксе са природом студијског програма; оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе; благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе. Просечне оцене осталих услова студијског програма се крећу у распону 3,30—3,90 и могу се сматрати осредњим или близу високих.

Прилог 8. 4. Анкете студената о процени објективности оцењивања

РЕЗУЛТАТИ СТУДЕНТСКЕ ЕВАЛУАЦИЈЕ ОБЈЕКТИВНОСТИ ОЦЕЊИВАЊА

Студентска евалуација објективности оцењивања извршена је у периоду од 20. 10. до 22. 10. 2014. год. Коришћен је метод анкете. Студенти су процењивали разне аспекте објективности оцењивања на скали од 1 до 5, при чему је оцена 1 најнижа, а 5 највиша. Испитивање је извршено на узорку од 59 студената. Резултати ове евалуације наведени су у **табели 1**.

Табела 1
Просечне оцене појединих аспеката објективности оцењивања

Аспект објективности оцењивања	Просечна оцена
1. Поштовање организовања редовних испитних рокова од стране Високе школе	4,39
2. Поштовање организовања апсолвентских испитних рокова од стране Високе школе	4,00
3. Обезбеђеност услова полагања испита	4,25
4. Благовременост у објављивању распореда полагања испита	3,96
5. Благовременост у обавештавању студената о датумима пријављивања испита	3,86
6. Усклађеност испитног градива са наставним планом и програмом предмета који се полаже	4,11
7. Упознатост студената са предиспитним обавезама	4,28
8. Упознатост студената са карактером и садржајем испита	4,26

9. Информисаност студената о областима које обухвата испит	3,98
10. Упознатост студената са начином стицања укупног броја поена у оквиру предмета	4,20
11. Упознатост студената са начином формирања оцене на испиту	4,26
12. Редовност у вођењу документације о присутности студената на настави, од стране наставника	4,13
13. Континуитет у проверавању знања студената	4,13
14. Давање обавештења студентима о укупном броју поена, од стране наставника	4,22
15. Утврђивање коначне оцене на испиту	4,37
16. Право на израду концепта на усменом испиту	3,98
17. Оптималност времена за полагање испита	4,12
18. Право да се погледа рад након писменог испита, уз образложење	3,96
19. Благовременост у објављивању резултата испита	3,89
20. Објективност и коректност у понашању наставника према студентима на испиту	4,17

Из **Табеле 1** може се уочити да су студенти, у просеку, додељивали релативно високе оцене (преко 4,00) за 14 од могућих 20 аспеката објективности оцењивања. Просечне оцене осталих аспеката објективности оцењивања се крећу у распону 3,86—3,99 и могу се сматрати близу високих.

Прилог 8.5. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Евентуалне корекције (одјављивање испита, накнадна пријава, и сл.) врше се најкасније до два дана пред полагање испита.

За време испита студент је дужан да се понаша у складу са утврђеним правилима понашања која забрањују:

— излазак из просторије и враћање у просторију где се испит одржава, устајање са места и кретање по просторији;

— било какву комуникацију, осим ако се дежурном поставља питање ради разјашњења нејасноћа у формулацији задатка;

— употребу било којих средстава којима се може одржавати веза са лицима која се не налазе у просторији у којој се одржава испит, односно којима се могу снимити писани тестови;

— било које друге активности и понашање које ремете ток испита.

У случају да у просторију у којој се одржава писмени испит уђе особа која није запослена на Високој школи, наставник је дужан да ту особу одмах удаљи и да о томе сачини писану белешку.

Студент има право приговора на оцену добијену на испиту ако сматра да испит није обављен у складу са Законом, Статутом високе школе, и овим правилником.

Приговор се подноси директору, у писаној форми, у року од 36 часова од добијања оцене.

Директор разматра приговор студента и доноси одговарајућу одлуку у року од 5 радних дана од пријема приговора.

Уколико се усвоји приговор студента, студент поново полаже испит пред комисијом у року од три дана од дана пријема одлуке из става 3. овог члана.

Студент који није задовољан прелазном оценом на испиту има право да поднесе захтев за поновно полагање испита.

Захтев се подноси студентској служби до краја школске године у којој је испит полаган.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационаих ресурса

Настава је покривена одговарајућим уџбеницима, практикумима, допунском литературом и другим училима, који су унапред познати и објављени (могу се видети у сваком појединачном силабусу – доступно путем Информатора, који је објављен на сајту установе:
www.uskolavrsac.edu.rs/novisajt2012/InformatoR/INFORMATO1314.pdf.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информационаих ресурса обезбеђен је спровођењем Правилника о уџбеницима и одржавањем квантитета и квалитета литературе, библиотечких и информатичких ресурса. У циљу обезбеђивања квалитета наставних публикација, Катедре су (пре почетка школске 2014/15. године) вршиле контролу на основу стандарда квалитета који је дефинисан Правилником о наставним публикацијама, и доставиле Извештаје на разматрање и усвајање Наставном већу. На основу предлога Катедара и чл. 4 Правилника о наставним публикацијама, Наставно веће је донело 13. 9. 2014. одлуку о листи одобрених уџбеника и публикација које ће се уврстити у наставни процес у школској 2014/15. години – на свим студијским програмима (струковне – предшколски и јаслени смер и специјалистичке студије).

У Библиотеци Високе школе струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* су у току академске 2013/14. године, у складу са Законом о библиотечној делатности, обављане редовне активности: прикупљање, обрада, чување и коришћење књига, часописа и новина, као и прикупљање, обрада и пружање информација и података који се односе на библиотечки материјал у циљу коришћења у васпитне, образовне, научне, културне и друге сврхе. Такође, обављен је надзор над стручним радом Библиотеке (Библиотека Матице српске из Новог Сада). Надзором је утврђено да се инвентарна књига монографских публикација и инвентарна књига серијских публикација воде ажурно и у складу са прописима.

Студентима је свакодневно на располагању читаоница са компјутерима, штампачем и интернетом (неограничен приступ). Библиотечки фонд (основни) чини, на дан 30. 9. 2014. године 26.471 библиотечка јединица, од тога 6863 на румунском језику и 188 на ромском језику. Поред основног библиотечног фонда, Библиотека Школе поседује и два легата. Легат *Милана Пражића* броји 1052 књиге, док легат *Михаила Палова* садржи 3500 књига.

У току академске 2013/14. године број новоуписаних корисника Библиотеке је 140, а број коришћених библиотечких јединица (књига, часописа, скрипти и фотокопија у читаоници – 4630 и ван ње – 1280). У истој академској години, број нових наслова у Библиотеци је 330, а нових библиотечких јединица 445.

Резултати студентске евалуације показују високу оцену када је у питању видљивост и познавање литературе која ће се користити за припрему испита, док је доступност литературе која се користи за припрему испита процењена са просечном оценом 4,29 (у распону од 3,80 до 4,78 – у зависности од године студија: највишу оцену дали су студенти прве године, док су студенти друге и треће године давали у просеку ниже оцене).

Програмом рада библиотеке за 2014/15. годину предвиђена су побољшања у смислу доступности библиотечких јединица а у складу са библиотечким правилима и заштитом ауторских права. Уочена је појава неовлашћеног фотокопирања и умножавања целокупних уџбеника и монографских публикација (у оближњим фотокопирницама, којима је у том смислу упућено Упозорење у складу са правилима о заштити ауторских права).

Ради лакшег сналажења и коришћења библиотечких услуга студената Високе школе отпочело се са конституисањем интерног електронског каталога монографских публикација (до 30. 9. 2014. године у електронски каталог је уписано 2450 наслова).

Квалитет информационих ресурса у библиотеци, из угла студентске евалуације креће се у распону од 3,33 до 3,80 и односи се на доступност рачунара, што упућује на закључак да су постојећа четири рачунара недовољна. Међутим, коришћење рачунара у читаоници је претежно стихијско (у паузама између предавања, вежби...).

Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање осам часова дневно, шест дана у недељи.

Спремност библиотекара за сарадњу из угла студентске евалуације има високу оцену и креће се у распону од 4,33 до 5,00.

Предлог превентивних и корективних мера:

- У циљу успешнијег инвентарисања и каталожке обраде публикација треба да се нађу могућности за увођење електронске обраде публикација набавком програмског пакета за библиотечко пословање;
- Радити на заштити ауторских права – упутити упозорења и пријаве за неовлашћено умножавање и фотокопирање уџбеника и других публикација;
- И даље радити на побољшању снабдевености и доступности литературе и праћењу квалитета уџбеника.

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица

<i>Врста библиотечких јединица</i>	<i>Број</i>
Монографије	14209
Уџбеници	1573
Приручници	2542
Серијске публикације	3595
<i>Укупно</i>	21919
Легат „Милана Празића”	1052
Легат „Михаила Палова”	3500
<i>Укупно</i>	4552
<i>Укупно стање библиотечког фонда</i>	26471

Табела 9.2. Назив уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Високој школи струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу у 2013/2014. години

Монографске студије професора наше Школе:

1. Група аутора: *Образовање учитеља и васпитача на румунском језику у Вршцу;*
3. Мр И. Ђорђевић – Љ. Келемен: *20 година о даровитости (електронски извор);*

Уџбеници и приручници које су објавили професори наше Школе:

1. Др Д. Станојловић: *Дечја физиологија са елементима анатомије;*
2. Др А. Стојановић: *Основи педагогије јасленог узраста;*
3. Мр В. Пасер – Б. Вујасин: *Дневник праксе;*
4. Др М. Ђорђевић – МА Љ. Келемен: *Практикум из српског језика;*
5. Др Е. Чинч: *Заједничке перикопе у српском и румунском црквеном појању;*
6. Др Е. Чинч: *Музичко васпитање са методиком – приручник.*
7. Др А. Стојановић: *Предшколска педагогија – задаци за вежбу и самовредновање (друго допуњено издање);*
8. Др Т. Недимовић: *Агресивност и вршњачко насиље (друго допуњено издање);*
9. Др М. Ђорђевић – МА Љ. Келемен: *Књижевност за децу: поетика, реторика, методика;*
10. Др Н. Стурза Милић: *Моторни развој и физичка активност деце јасленог и предшколског узраста;*
11. Др А. Мандић: *Дидактика предшколске математике.*

Прилог 9.1. Правилници

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20nastavnim%20publikacijama.pdf>

<http://www.uskolavrsac.edu.rs/Novi%20sajt%202010//Dokumenta/Vazna%20dokumenta/StatutPravilnici/Pravilnik%20o%20izdavackoj%20delatnosti.pdf>

Прилог 9.2. Попис информатичког ресурса

	Опрема	Тип	Намена	Број (количина)
1.	Рачунар	Пентиум	Рачунарска лабораторија	25
2.	Рачунар	Пентиум	Катедре	6
3.	Рачунар	Пентиум	Библиотека	5
4.	Рачунар	Пентиум	Секретаријат	1
5.	Рачунар	Пентиум	Књиговодство	1
6.	Рачунар	Пентиум	Директор	1
7.	Штампач	Ласерски	Рачунарска лабораторија	4
8.	Штампач	Матрични	Рачунарска лабораторија	2
9.	Штампач колор	Ласерски	Катедре	1
10.	Штампач	Матрични	Књиговодство	1
11.	Штампач	Ласерски	Библиотека	1
12.	Штампач	Ласерски	Студентски парламент	1
13.	Штампач	Ласерски	Референт	1
14.	Штампач	ИНК-џет	Катедра	1
15.	Штампач	Ласерски	Секретаријат	3
16.	Скенер	Ласерски	Катедра	1
17.	Нотебоок	ХП	Опрема за презентације	2
18.	Видео бим	ХП	Опрема за презентације	2
19.	Графоскоп	Фиксни	Опрема за презентације	2
20.	Графоскоп	Преносни	Опрема за презентације	1
21.	Видео бим	Фиксни	Учионица	3
22.	Телевизор	Ei Evgora	Медијатека	1
23.	Видео рикордер	Toshiba	Медијатека	1
24.	Музички стуб	Sony	Катедра за стране језике	2
25.	Фотокопир апарат	Minolta	Секретаријат	2

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Органи управљања и органи пословођења Високе школе струковних студија за васпитаче у Вршцу, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом утврђени су општим актом високошколске установе у складу са законом. Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола, утврђени су општим актом високошколске установе, у складу са законом. Комисија за квалитет Високе школе систематски, једном годишње, прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом, рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за њихово унапређење. Инструмент за праћење квалитета управљања Високом школом и ненаставне подршке конципиран је тако да, између осталог, прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. Висока школа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу могућности за перманентно образовање и усавршавање у струци. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Висока школа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Организациона шема је регулисана Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу и није се мењала, а односи се на питања овлашћења одговорности, управљачких и стручних органа Високе школе. Такође је детаљно регулисан рад Студентског парламента, као и рад органа управљања. Рад органа управљања регулисан је правилницима о раду.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу нема у свом саставу организационе јединице. Стручни органи и органи управљања врше периодичну евалуацију и самоевалуацију.

Савет школе, као управно тело Школе, радио је путем седница којима су присуствовали чланови из састава Високе школе, друштвене средине и представници Студентског парламента. Током протекле школске године одржане су три седнице са дневним редом који се односио на следећа питања:

- Верификација мандата нових чланова Савета;
- Избор потпредседника Савета;
- Усвајање финансијског извештаја (прегледа прихода и расхода) за 2013. годину;
- Усвајање финансијског плана за 2014. годину;
- Усвајање плана јавних набавки за 2014. годину;
- Обавештење о пројектима;
- Усвајање предлога Споразума о коришћењу просторија зграде чији је носилац права коришћења Висока школа струковних студија (текст предлога споразума је у прилогу);
- Сагласност за давање у закуп фискултурне сале;
- Обавештење о току поступка јавне набавке на реконструкцији система централног грејања;
- Усвајање извештаја о раду Високе школе за школску 2013/14 годину;
- Усвајање програма рада Високе школе за школску 2014/15 годину;
- Измена финансијског плана и плана јавних набавки за 2014. годину;
- Измена ценовника услуга школе;
- Измена Статута Високе школе – давање могућности продужења студија студентима који нису завршили студије у законском року

Током 2013. измењени су и допуњени општи акти установе дефинисањем услова за продужење студија студентима који нису завршили студије у законском року.

Предлог мера и активности у оквиру Стандарда 10:

- Ажурно праћење законских регулатива и измена закона у циљу ваљаног управљања институцијом
- Интензивирање сарадње са студентским парламентом (веће ангажовање студената и интензивнији и учесталији дијалог између представника студената и органа управљања и руковођења)
- Наставити са континуираним усавршавањем ненаставног особља, у циљу праћења све учесталијих промена легислативе и начина функционисања високошколских институција

- Размотрити могућности упошљавања још једног административног радника, с обзиром на све већи обим административних послова у високошколској институцији, као и отварања Канцеларије за међународну сарадњу, с обзиром на чињеницу да Висока школа учествује на бројим пројектима међународне сарадње;

Прилог 10. 1. Шематска организациона структура високошколске установе

Организациона шема је регулисана Статутом Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу није се мењала, а односи се на питања овлашћења одговорности, управљачких и стручних органа Високе школе. Такође је детаљно регулисан рад Студентског парламента, као и рад органа управљања. Рад органа управљања регулисан је правилницима о раду.

Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу нема у свом саставу организационе јединице. Стручни органи и органи управљања врше периодичну евалуацију и самоевалуацију.

Прилог 10.2. Резултати студентске евалуације квалитета органа управљања Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу (шк. 2013/2014. год)

Метод

Подаци о студентским оценама квалитета органа управљања прикупљени су *Упитником за студентску евалуацију квалитета органа управљања високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу*, током октобра 2014. год. Студенти су своје процене изражавали на скали од 1 до 5, при чему је 1 најнижа, а 5 највиша оцена. У испитивању су учествовала 83 студента.

Табела 1 Просечне оцене појединих аспеката квалитета органа управљања

Аспект квалитета органа управљања	Просечна оцена
1. Рад на унапређењу квалитета студирања	3,66
2. Решавање проблема студената у вези са студирањем, од стране директора	3,95
3. Узимање у обзир мишљења студената (преко представника из Студентског парламента) приликом доношења одлука	3,26
4. Професионалност и коректност односа директора према студентима	4,30

Из **Табеле 1** видимо да су органи управљања највишу оцену, у просеку, добили за професионалност и коректност односа директора према студентима (4,30), а најнижу (3,26) за узимање у обзир мишљења студената (преко представника из Студентског парламента) приликом доношења одлука. На основу резултата приказаних у табели може се установити да је евалуација квалитета управљања и ненаставне подршке позитивна и садржи доста високе, врлодобре оцене.

Табела 10.1. Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Р. б.	Назив организационе јединице	Радно место	Матични број	Име, средње слово, презиме	Квалификација
1.	Рачуноводство	шеф рачуноводства	0602976875052	Биљана, М. Деспотовски	Дипл.економиста
2.	Студентска служба	референт за студентске и опште послове	1505969870041	Зоран, Н. Марјанов	Проф.разредне наставе
3.	Правна служба	Секретар	1405965870028	Стеван, Ж.Миљков	Дипл.правник
4.	Одржавање	радник на одржавању инсталација, руковалац парног котла и лице за безбедност и здравље на раду	1003980870033	Владимир, П. Хрњак	Техничар маш.енергетике
5.	Одржавање	спремачица-курир	2512948388969	Коса Ј. Павић	основна школа
6.	Одржавање	спремачица	0307975875022	Маја, Д. Миљевић	средња с. спрема друштвено-језичког смера
7.	Одржавање	техничар за одржавање опреме, инсталација и парка	0302969872524	Драган, В. Деспотовски	средња с. спрема воћар-виноградар
8.	Одржавање	информатичар за израду софтвера и одржавање информатичке опреме (90 % радног времена)	2203965870038	Предраг , Б. Пртљага	професор информатике
9.	Библиотека	библиотекарка (80% радног времена)	3003978865046	Даница, Д. Веселинов	Проф.разредне наставе
10	Библиотека	библиотекарка (20% радног времена)	2105970875046	Снежана, Л. Пртљага	Проф.разредне наставе

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Висока школа струковних студија за васпитаче *Михаило Палов* у Вршцу има обезбеђен простор и опрему (у свом власништву) чији обим и структура одговарају потребама студијских програма. Простор испуњава све релевантне урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове, са одговарајућим грађевинским и употребним дозволама (зграда је наменски грађена). Величина, доступност и квалитет простора одговарају прописаним стандардима, наиме, однос укупног простора и укупног броја студената је безмало 6 м², (5,78 - стандард предвиђа 4 м² бруто, односно 2 м² нето расположивог простора по студенту). Кад се посматра укупно затворени и отворени простор (2.190,65м² + 2.200м²) ситуација је још боља, те расположиви простор по студенту износи **11,58 м²**

Високошколска установа има на располагању 2.190,65 м² затвореног и око 2.200 м² отвореног простора (спортски терени, зелене површине). У објекту се налазе:

- Велики амфитеатар (214 седишта) и Мали амфитеатар (100 седишта);
- 6 слушаоница (са по 50 седишта) са елементима кабинетског простора (педагогија, психологија, методике, страни језици, музичко васпитање, ликовно васпитање...);
- 6 просторија за менторски рад (од којих се поједини користе и као кабинети за Катедре – педагогија-психологија-методике, страни језици, матерњи језици, уметност);
- Свечана сала;
- Библиотека са 26.471 библиотечких јединица;
- Читаоница (са неограниченим приступом интернету, рачунарима и штампачем);
- Канцеларија студентског парламента;
- Канцеларијски простор (5) од којих је једна опремљена и намењена за фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање ЦД и ДВД материјала
- Фискултурна сала са 2 свлачионице;
- Улазни хол са огласним таблама, ходници (светли и пространи).

У комплексу школе налазе се спортски терени а у непосредној околини је и градски стадион који се, уз школске терене, повремено користи за потребе наставе, вежби и рекреације.

Сопственим средствима финансирана је набавка следећих основних средстава:

- 6 рачунара,
- 1 пројектор,
- 1 штампач;
- 5 канцеларијских столица, 2 чивилука, радијатор, бушилица, алат за сервисирање рачунара;
- 40 костима за потребе музичке радионице (хор) – средствима Покрајинског секретаријата;
- 10 синтизајзера за музички кабинет.

Текуће одржавање и опремање у протеклој години:

- реконструкција тоалета за студенте (заменење шоље, прозори);
- уведена топла вода у свим тоалетима (два нова бојлера);
- три прозора у слушаоницама и холу – преправка;
- лимарски радови на олуцима и др.

Сви запослени (наставно и ненаставно особље) и студенти имају приступ информацијама у електронској форми (сајт школе, блог, прикључак свих рачунара на бежични интернет) и путем огласне табле (за студенте и наставнике).

Кабинети професора су опремљени компјутерима са пратећом опремом (штампач, скенер, независном интернет линијом). У просторијама информатичког кабинета, читаонице, секретара и катедри, могу се за потребе наставе, научно-истраживачког рада, припремања испита и семинара, скенирати, штампати и нарезивати материјали. Високошколска установа има адекватну техничку и специфичну опрему (нпр. клавира, пиано, синтизајзери, спортски реквизити...) која обезбеђује квалитет наставе, вежби и семинара.

Оптималност материјално-техничких услова за реализацију студијских програма, сагледана из угла студентске евалуације, има просечну оцену 3,63 на скали од 1 до 5, што указује да у овом сегменту има простора за побољшања.

- **Предлог превентивних и корективних мера:**
 - наставити са континуираним одржавањем простора и опреме:
 - континуирано усклађивати капацитет опреме са бројем студената.

Табела 11.1. Укупна површина са површином објеката (у власништву ВУ)

Приземље	Површина м ²	Адреса на којој се налази
Улаз	14,38	Вршац, Омладински трг број 1
Улазни хол	116,02	Вршац, Омладински трг број 1
Ходници	86,05	Вршац, Омладински трг број 1
Студентски клуб	10,54	Вршац, Омладински трг број 1
Чајна кухиња	10,20	Вршац, Омладински трг број 1
Информативни хол	12,58	Вршац, Омладински трг број 1
Директор	46,24	Вршац, Омладински трг број 1
Архива	12,08	Вршац, Омладински трг број 1
Скриптарница	11,06	Вршац, Омладински трг број 1
Рачуноводство	16,90	Вршац, Омладински трг број 1
Секретар	17,42	Вршац, Омладински трг број 1
Свечана сала	70,04	Вршац, Омладински трг број 1
Катедра за педагогију, психологију и филозофију	25,21	Вршац, Омладински трг број 1
Катедра за методике	23,40	Вршац, Омладински трг број 1
Библиотека са читаоницом	120,00	Вршац, Омладински трг број 1
Велики амфитеатар	266,58	Вршац, Омладински трг број 1
Кабинет за физичко васпитање	27,70	Вршац, Омладински трг број 1
Фискултурна сала	410,60	Вршац, Омладински трг број 1
Свлачионице	65,15	Вршац, Омладински трг број 1
Купатило	3,91	Вршац, Омладински трг број 1
Санитарни чвор	35,28	Вршац, Омладински трг број 1
Спрат		
Степениште	24,50	Вршац, Омладински трг број 1
Хол	148,91	Вршац, Омладински трг број 1
Ходници	77,10	Вршац, Омладински трг број 1
Мали амфитеатар	102,20	Вршац, Омладински трг број 1
Слушаоница 1	54,27	Вршац, Омладински трг број 1
Слушаоница 2	54,27	Вршац, Омладински трг број 1
Слушаоница 3	53,60	Вршац, Омладински трг број 1
Кабинет	53,60	Вршац, Омладински трг број 1
Компјутерска лабораторија	53,60	Вршац, Омладински трг број 1
Музички кабинет	62,30	Вршац, Омладински трг број 1
Катедра за матерње језике (српски, румунски, ромски)	36,68	Вршац, Омладински трг број 1
Катедра за стране језике	29,97	Вршац, Омладински трг број 1
Санитарни чвор за студенте	55,17	Вршац, Омладински трг број 1
Укупна површина објекта	2.190,65 м²	
Укупна површина отвореног простора (спортски терени, парк...)	2.200,00 м²	

Табела 11.2. Листа опреме у власништву Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов” у Вршцу у школској 2013/2014. години

	Опрема	Тип	Намена	Број (количина)
26.	Рачунар	Пентиум	Рачунарска лабораторија	25
27.	Рачунар	Пентиум	Катедре	6
28.	Рачунар	Пентиум	Библиотека	5
29.	Рачунар	Пентиум	Секретаријат	1
30.	Рачунар	Пентиум	Књиговодство	1
31.	Рачунар	Пентиум	Директор	1
32.	Штампач	Ласерски	Рачунарска лабораторија	4
33.	Штампач	Матрични	Рачунарска лабораторија	2
34.	Штампач колор	Ласерски	Катедре	1
35.	Штампач	Матрични	Књиговодство	1
36.	Штампач	Ласерски	Библиотека	1
37.	Штампач	Ласерски	Студентски парламент	1
38.	Штампач	Ласерски	Референт	1
39.	Штампач	ИНК-џет	Катедра	1
40.	Штампач	Ласерски	Секретаријат	3
41.	Скенер	Ласерски	Катедра	1
42.	Нотебоок	ХП	Опрема за презентације	2
43.	Видео бим	ХП	Опрема за презентације	2
44.	Графоскоп	Фиксни	Опрема за презентације	2
45.	Графоскоп	Преносни	Опрема за презентације	1
46.	Видео бим	Фиксни	Учионица	3
47.	Телевизор	Ei Evropa	Медијатека	1
48.	Видео рикордер	Toshiba	Медијатека	1
49.	Музички стуб	Sony	Катедра за стране језике	2
50.	Фотокопир апарат	Minolta	Секретаријат	2
51.	Бела табла	A/A	Катедре	1
52.	Реквизити и дидактички материјал за реализацију методика (ликовно, музичко, физичко)	/	Катедре и кабинети	50
53.	Реквизити и справе за физичко васпитање	/	Катедре, кабинет за физичко	50
54.	Позорнице, лутке	/	Катедре	10
55.	Клавир		Мали амфитеатар	1
56.	Пианино		Кабинет за музичко	1
57.	Клавир		Кабинет за музичко	1
58.	Клавир		Читаоница	1
59.	Клавир		Свечана сала	1
60.	Музичка линија		Кабинет за музичко	1
61.	Синтисајзер		Кабинет за музичко	10
62.	Опрема за студентски парламент (компјутерски сто, табла, столице, чивилуци)		Студентски парламент	6
63.	Опрема за потребе музичке радионице (костими)		Кабинет за музичко	40
64.	Клупе за студенте		Хол и ходници	10
65.	Опрема за видео надзор		Улаз, двориште, хол	6
66.	Итд. (видети листу основних средстава, даље у прилогу - скенирана)			

Прилог 11.3. Однос укупног простора и броја студената на свим акредитованим студијским програмима

Студијски програм	Укупан број студената	Однос укупног простора и укупног броја студената
Струковни васпитач – предшколски смер	305	Затворени простор 2.190,65
Струковни васпитач – јаслени смер	34	Затворени и отворени простор (2.190,65 + 2.200)
Специјалистичке студије:		4.390,65
1. Специјалиста за припремни предшколски програм	20	
2. Специјалиста за афирмацију дечјег стваралаштва	20	
	379	Затворени простор $2.190,65 : 379 = 5,78 \text{ м}^2$ Затворени и отворени простор (2.190,65 + 2.200) $4.390,65 : 379 = 11,58 \text{ м}^2$

Стандард 12: Финансирање

На основу анализе финансијских показатеља закључује се да Висока школа струковних студија за васпитаче „Михаило Палов”, Вршац, има дугорочно обезбеђена финансијска средства, неопходна за реализацију наставно-научног процеса и других активности.

Извори финансирања у 2014. години су били:

1. средства која обезбеђује оснивач – средства из буџета;
2. школарине;
3. пројекти — подржани од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој;
4. акредитовани семинари;
5. издавачка делатност;
6. средства на основу пријава на конкурсе;
7. донације – у току 2014. године Висока школа је координатор ТЕМПУС пројекта у области високог образовања *Harmonization of Preschool Teacher Training Curricula in Serbia* ће трајати до краја 2016. године, а чија вредност на нивоу конзорцијума износи 670.000 евра, док је од тога за Високу школу планирано око 150.000 евра за целокупно трајање пројекта.

Према прелиминарном финансијском извештају за 2014. годину, однос сопствених прихода у укупним приходима, као и претходних година, износи око 35%, а буџетских прихода око 65%.

ДОПУНСКА СРЕДСТВА

Институција перманентно покушава да обезбеди допунска средства за функционисање школе, што се односи на партиципацију у разним пројектима (ИПА, ТЕМПУС и сл.), а исто тако и на проширивање издавачке делатности и понуде за одржавање акредитованих семинара. О овоме сведочи чињеница да је у току 2013/14. академске године обезбеђено суфинансирање од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој и реализовано 5 пројеката у области високог образовања (*Подизање квалитета стратегија поучавања и учења даровитих студената* (бр. пројекта: 114-451-3448/2013-04), *Акциона компетентност васпитача – студентска перспектива* (бр. пројекта: 114-451-4958/2013-05), *Унапређење услова студирања студената ромске националности* (број пројекта: 114-451-4955/2013-04), *Унапређујмо компетенције, будимо бољи васпитачи* (бр. пројекта: 114-451-4954/2013-05), *Стицање компетенција студената за примену концепта уметничког конструкта у инклузивном раду са децом* (број пројекта: 114-451-1052/2014-04). Значајно је нагласити да је Високој школи одобрено финансирање једногодишњег научног пројекта од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој: *Улога физичке активности у превенцији вршачког насиља* чија реализација ће трајати до јуна 2015. године. При томе, до краја календарске 2014. године завршиће се реализација још три образовна програма/пројекта установа високог образовања које суфинансира Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој: *Активирај себе и друге – мисли здраво уз физичку активност* (број пројекта 114-451-2057/2014-03), *Подришка радионици студената на ромском за идентификацију даровитости* (број пројекта 114-451-2054/2014-03) и *Припреме прославе осам деценија школовања учитеља и васпитача на румунском језику у Вршцу* (број пројекта 114-451-2056/2014-03). Како је већ наведено, у току 2014. године Висока школа учествовала је у ТЕМПУС пројекту, и конкурисала је код Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој и добила средства за суфинансирање пројекта међународне сарадње.

УЛАГАЊА у 2014. години

Улагање у набавку савремене опреме и простор, предвиђа се финансијским планом и планом јавних набавки.

У току 2014. године школа је обезбедила следеће:

- извршено је реновирање мокрог чвора на спрату као и постављење бојлера у тоалету на спрату и у приземљу;

- урађен је редован сервис старе котларнице и извршена замена свих неопходних делова за несметан рад;
- кречење зграде, где је то било потребно;
- набављене су књиге за библиотеку;
- набављена су дидактичка средства: синтисајзери, хаљине за хор Високе школе и бројни спортски реквизити за реализацију наставе у области физичког васпитања;
- замењени су прозори целом дужином ходника код библиотеке који води у велики амфитеатар;
- набављена је нова подна облога за сцену у великом амфитеатру;
- планирана је јавна набавка за реконструкцију старе котларнице, чија реализација је почела у августу 2014. године, али због захтева за заштиту права понуђача и дужине трајања процедуре, иако су обезбеђена значајна сопствена средства, као и средства суфинансирања од стране Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој, процес није завршен и исход је тренутно неизвестан.

Финансијским планом за 2015. обезбеђује се:

- реалност финансирања институције, односно финансијска стабилност и ликвидност за дужи временски период;
- јавност и транспарентност извора финансирања (финансијска средства обезбеђена су кроз утврђивање финансијског плана на Савету школе и кроз извештај о пословању, односно годишњи обрачун; видљиво на сајту)
- планира се и окончање процеса јавне набавке за улагање значајних средстава у реконструкцију гасне котларнице;
- планира се и јавна набавка значајне количине ИТ опреме неопходне за реализацију хармонизованог и новоакредитованог наставног плана и програма кроз Темпус пројекат.

АКЦИОНИ ПЛАН

Директорка Високе школе, на основу периодичних и тромесечних извештаја Службе рачуноводства и на основу података Службе за студентска питања, обавештава Наставно веће и Савет школе периодично о тренутном стању и о очекиваним приливима средстава, на основу чега се закључује о реалности претходних пројекција и даљим могућностима. Ова два тела усвајају и извештај о пословању, годишњи обрачун и финансијски план. На седницама Наставног већа и Савета школе се такође доносе одлуке о евентуалном суфинансирању за нове пројекте (нпр. ИПА програм), различитим улагањима у набавку опреме и одржавање зграде, као и о финансирању научноистраживачког рада наставника, кроз учешће у пројектима и научним и стручним конференцијама.

Предлог мера и активности у оквиру Стандарда 12:

- континуирано пратити промене закона у области финансијског пословања и благовремено примењивати све учесталије промене;
- наставити са перманентним праћењем конкурса, осмишљавањем нових пројеката и аплицирањем код различитих институција у земљи и иностранству, у циљу обезбеђивања додатних средстава неопходних за функционисање Високе школе;
- пратити и примењивати Темпус правила током реализације Темпус пројекта;
- предузети мере за смањење трошкова пословања, с обзиром на све тежу финансијску ситуацију у земљи, али водити рачуна о нивоу квалитета рада високошколске институције;

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

У школској 2013/2014. години представници студената су били чланови Комисије за обезбеђење квалитета. Ове представнике је делегирао студентски парламент.

Представници студената, чланови Комисије за обезбеђење квалитета, на седницама Комисије су износили своје сугестије за унапређење Стратегије и осталих докумената којима се обезбеђује квалитет Високе школе струковних студија за васпитаче „Михаило Палов“ у Вршцу (даље у тексту ВШ).

У складу са роковима предвиђеним Акционим планом спроведене су анкете којима су испитана мишљења студената о следећим областима самовредновања:

1. педагошком раду наставника,
2. раду ненаставног особља (библиотекара и референта за студентска питања),
3. опремљености ВШ наставним средствима,
4. студијском програму,
5. радном оптерећењу студената,
6. органима управљања ВШ (Савету, Наставном већу, директору),
7. објективности оцењивања.

Поред ових анкета, дипломирани студенти су процењивали своје компетенције као један од најважнијих исхода њиховог студирања.

У свим овим анкетама коришћене су скале од 1 до 5, при чему 1 представља најнижу, а 5 највишу оцену одређеног предмета самовредновања.

1. Резултати студентске евалуације педагошког рада наставника

Опште оцене рада наставника у зимском семестру крећу се у следећим распонима: у I семестру су у распону 2,41-5,0, у III семестру у распону 2,87-4,91 и у V семестру 3,63-5,0. Опште оцене рада наставника у летњем семестру крећу се у следећим распонима: у II семестру 3,71-4,90, у IV семестру 3,91-5,0 и у VI семестру 2,55-4,73.

2. Резултати студентске евалуације рада ненаставног особља

Просечне оцене рада библиотекара у зимском семестру крећу се, у зависности од године студија и смера на студијама, у распону 4,73-4,75, а у летњем семестру ове оцене су у распону 4,52-4,83. Просечне оцене рада студентске службе у зимском семестру варирају у распону 4,04-4,40, а у летњем семестру ове оцене су у распону 3,65-4,64.

3. Резултати студентске евалуације опремљености ВШ наставним средствима

Просечне оцене за снабдевеност школе рачунарима у зимском семестру крећу се, у зависности од године студија и смера на студијама, у распону 3,86-4,75, а у летњем семестру ове оцене су у распону 3,98-4,83. Просечне оцене снабдевености школе књигама у зимском семестру варирају у распону 3,89-4,79, а у летњем семестру ове оцене су у распону 4,25-4,78.

4. Резултати студентске евалуације студијског програма

Студенти су, у просеку, давали релативно високе оцене (преко 4,00) за: усклађеност студентске праксе са природом студијског програма, оптималност оптерећења студената у оквиру студентске праксе, благовременост и јавност обавештавања студената о распореду и организацији педагошке праксе. Просечне оцене осталих услова студијског програма се крећу у распону 3,30-3,95 и могу се сматрати осредњим или близу високих.

5. Резултати студентске евалуације радног оптерећења студената

Студенти са *струковног смера* су проценили да је минимално време потребно за испуњавање предиспитних обавеза и припрему испита из појединих предмета, у просеку, до 10 сати, а максимално 30-40 сати. Код студената са *јасленог смера* минимална процена је до 10 сати, а максимална преко 40 сати.

6. Резултати студентске евалуације органа управљања

Органи управљања су највишу оцену, у просеку, добили за професионалност и коректност односа директора према студентима (4,30), а најнижу (3,26) за узимање у обзир мишљења студената (преко представника из студентског парламента) приликом доношења одлука.

7. Резултати студентске евалуације објективности оцењивања

Студенти су, у просеку, давали релативно високе оцене (преко 4,00) за 13 од могућих 20 аспеката објективности оцењивања. Просечне оцене осталих аспеката објективности оцењивања се крећу у распону 3,86-4,00 и могу се сматрати близу високих.

8. Резултати самоевалуације компетенција дипломираних студената

Испитаници су, у просеку, давали високе оцене за њихову оспособљеност у свим областима васпитачког позива. Најнижу просечну оцену има оспособљеност за примену метода којима се подстиче учење као конструкција знања (4,33), а највишу оспособљеност за примену индивидуализације у в.о. раду (4,89).

Резултати анкетирања су доступни јавности и истакнути су на огласној табли и интернет сајту ВШ.

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

ВШ је током школске 2013/2014. год. обезбедила спровођење свих стандарда и активности у оквиру процеса самовредновања.

ВШ је обезбедила унапређивање услова и инфраструктуре за периодично праћење квалитета ВШ. У том смислу, Комисија за обезбеђење квалитета ВШ је радила на усавршавању постојећих упитника за самовредновање. Побољшан је упитник за студентску евалуацију радног оптерећења студената. Ова побољшања се односе, пре свега, на извесне олакшице за процену времена које је потребно за испуњавање предиспитних обавеза и припремање испита. Такође, рађено је на унапређењу Стратегије за обезбеђење квалитета и Акционог плана Комисије за квалитет ВШ. Осавремењени су рачунари и софтвер неопходни за обраду података о самовредновању.

Обезбеђене су повратне информације о компетенцијама дипломираних студената на два начина: а) прибављена су мишљења предшколских установа о компетенцијама запослених студената који су студије завршили на ВШ и б) дипломираним студентима је, након дипломског испита, задаван *Упитник за самопроцену компетенција дипломираних студената*.

Самовредновање ВШ спроведено у школској 2013/2014. години је наставак самовредновања која се спроводе периодично, сваке школске године, почев од 2007/2008. Почев од школске 2012/2013. године студенти су евалуирали педагошки рад наставника засебно за сваки семестар и сваки предмет.

Са резултатима самовредновања упознати су:

1. наставници на седницама Наставног већа,
2. студенти преко својих представника из студентског парламента, који су присуствовали седницама Наставног већа,
3. шира јавност, путем интернет сајта ВШ.